

MANUALUL DREPTURILOR OMULUI PENTRU AUTORITĂȚILE LOCALE ȘI REGIONALE VOL.1

COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Întregul conținut al manualului este disponibil pe site-ul internet de mai jos,
care este actualizat în mod regulat
cu inițiative dezvoltate de autoritățile locale și regionale europene
în domeniul drepturilor omului.

www.coe.int/congress-human-rights

Pentru mai multe informații:

Consiliul Europei

Congresul Autorităților Locale și Regionale Comitetul de Monitorizare

Congress.monitoring@coe.int

Tel: +33 3 88 41 21 10

Cuprins

Gudrun MOSLER-TÖRNSTRÖM,	6
Președintele Congresului Autorităților Locale și Regionale din cadrul Consiliului Europei (2016-2018)	6
Harald BERGMANN, Purtătorul de cuvânt pentru drepturile omului al Congresului	8
PREFAȚĂ	10
De ce să publicăm un manual privind drepturile omului?	13
DE CE SĂ APĂRĂM DREPTURILE OMULUI?	14
CUM SE FOLOSEȘTE MANUALUL DREPTURILOR OMULUI?	15
CE SUNT DREPTURILE OMULUI?	15
ROLUL AUTORITĂȚILOR LOCALE ȘI REGIONALE: CE ÎNSEAMNĂ ÎN PRACTICĂ DISPOZIȚIILE PRIVIND DREPTURILE OMULUI PENTRU ORAȘUL SAU REGIUNEA DUMNEAVOASTRĂ?	16
CUM PUTEȚI RĂSPUNDE PROVOCĂRILOR DE LA NIVEL LOCAL LEGATE DE DREPTURILE OMULUI?	18
DE CE PROBLEMA NEDISCRIMINĂRII SE AFLĂ ÎN CENTRUL DISCUȚIILOR PRIVIND DREPTURILE OMULUI DE LA NIVEL LOCAL?	20
Refugiații	22
Solicitanții de azil	22
Migranții	22
Persoanele strămutate în interiorul țării lor (PSI)	22
PARTEA I Definiții	23
PARTEA A II-A Ce drepturi au?	27
MIGRANȚII	27
PARTEA A III-A Care sunt provocările în practică	29
PARTEA A IV-A Măsuri	31
Facilitarea integrării în comunitatea dumneavoastră	31
Furnizarea unei locuințe adecvate	40
Consolidarea integrării economice și pe piața forței de muncă	44
Protejarea grupurilor vulnerabile (femei, minori neînsoțiți)	51
Îmbunătățirea accesului la educație	55
Combaterea discursurilor de incitare la ură și a actelor de extremism violent	59
Partea a V-a Recomandări	65
FACILITAREA INTEGRĂRII ÎN COMUNITATEA DUMNEAVOASTRĂ	65

FURNIZAREA UNEI LOCUINȚE ADECVATE	65
CONSOLIDAREA INTEGRĂRII ECONOMICE ȘI PE PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ	66
PROTEJAREA GRUPURILOR VULNERABILE (FEMEI, MINORI NEÎNSOȚIȚI)	66
ASIGURAREA UNUI ACCES MAI BUN LA EDUCAȚIE.....	66
COMBATerea DISCURSURILOR DE INCITARE LA URĂ ȘI A ACTELOR DE EXTREMISM VIOLENT.....	66
Partea a VI-a Texte de referință și lecturi suplimentare	68
Romii și nomazii (Travellers).....	70
PARTEA I Definiții	71
PARTEA A II-A Ce drepturi au?	73
PARTEA A III-A Care sunt provocările în practică	76
PARTEA A IV-A Măsuri.....	78
Programele de sprijin ale Consiliului Europei pentru autoritățile locale	78
Integrarea în viața comunității locale (inclusiv acordarea de locuințe și participarea politică)	80
Integrarea și protejarea copiilor romi.....	86
Accesul la educație.....	90
Servicii de sănătate	93
Integrarea pe piața forței de muncă.....	95
Combaterea antigipsismului și sensibilizarea populației cu privire la cultura/identitatea romilor.....	97
PARTEA A V-A Recomandări	102
PARTEA A VI A Texte de referință și lecturi suplimentare	103
LGBTI.....	105
PARTEA I Definiții	106
PARTEA A II-A Ce drepturi au?	110
PARTEA A III-A Care sunt provocările în practică	112
PARTEA A IV-A Măsuri.....	114
Accesul la drepturile și serviciile sociale (inclusiv la ocuparea forței de muncă, asistență medicală).....	114
Modificările din legislația locală și regională	118
Sensibilizare, educație, vizibilitate și integrare în procesul de elaborare a politicilor	120
Cooperarea dintre autorități.....	126
Siguranță și securitate.....	128
Partea a V-a Recomandări	131

RECUNOAȘTEREA DREPTURILOR LGBTI ÎN LEGISLAȚIA LOCALĂ ȘI REGIONALĂ	131
CREȘTEREA GRADULUI DE CONȘTIENTIZARE/SENSIBILIZARE, SPORIREA VIZIBILITĂȚII MEMBRILOR COMUNITĂȚII LGBTI ȘI INTEGRAREA DREPTURILOR ACESTORA ÎN PROCESELE DE ELABORARE A POLITICILOR	131
PROMOVAREA COOPERĂRII ÎNTRE AUTORITĂȚI	132
PROTEJAREA COMUNITĂȚILOR LGBTI ȘI SPORIREA SIGURANȚEI ȘI SECURITĂȚII ACESTORA	132
Partea a VI-a Texte de referință și lecturi suplimentare	133
Trimiteri la inițiativele citate	135

Gudrun MOSLER-TÖRNSTRÖM, Președintele Congresului Autorităților Locale și Regionale din cadrul Consiliului Europei (2016-2018)

Nimeni nu mai contestă rolul pe care îl au autoritățile locale și regionale în calitate de actori importanți aflați în fruntea acțiunilor și măsurilor de protejare a drepturilor omului.

Datorită experienței mele ca reprezentant regional și european, am fost în măsură să observ progresele realizate în domeniul promovării drepturilor omului în localitățile și regiunile noastre.

În calitate de membru al Congresului Autorităților Locale și Regionale începând din 2009, îmi amintesc cât de dificil ne-a fost, la început, să promovăm ideea că protecția drepturilor omului nu este doar o prerogativă a autorităților naționale și că, în opinia noastră, și autoritățile locale și regionale trebuie să joace un rol în punerea în aplicare a drepturilor omului la nivel local.

Astăzi, în calitate de prima femeie aleasă președinte al Congresului, sunt mândră de direcția în care au evoluat ideile, datorită angajamentului asumat de membrii Congresului și de partenerii noștri în domeniul drepturilor omului, precum și a muncii lor neobosite. Membrii Congresului, în cadrul diferitelor funcții deținute de aceștia - de primari, consilieri și guvernatori -, sunt responsabili pentru o varietate de servicii publice, cum ar fi educația, sănătatea și locuințele, care merg mână în mână cu punerea în aplicare a drepturilor omului.

Întrebarea care se pune este cum pot fi protejate mai bine drepturile omului în cadrul implementării politicilor locale care îi afectează cel mai mult pe cetățenii din comunitățile noastre.

Sarcina îndeplinirii acestei responsabilități nu este deloc ușoară. Trebuie să ne respectăm obligațiile privind drepturile omului în contextul crizei economice, al fluxurilor de migranți fără precedent și al intensificării extremismului. În fiecare zi ne confruntăm cu interesele concurente ale diferitelor grupuri sociale și trebuie să abordăm situațiile conflictuale într-un mod nediscriminatoriu, transparent și incluziv, respectând totodată drepturile omului.

Standardele internaționale privind drepturile omului sunt într-o continuă evoluție și intră în vigoare noi tratate internaționale, care acoperă noi generații de drepturi ale omului. Din acest motiv, este esențial ca toți decidenții politici să țină pasul cu evoluțiile din domeniu.

Ce trebuie să știm noi, în calitate de reprezentanți locali și regionali, pentru a respecta drepturile omului în activitățile noastre de zi cu zi? Ce oportunități ne oferă drepturile omului? Ce responsabilități implică ele? Și care sunt provocările cu care trebuie să ne confruntăm?

Dorința mea de a contribui la identificarea de soluții pentru multe probleme din acest domeniu ține de datoria mea în calitate de președinte al unui Congres ce reunește peste 150 000 de autorități locale și regionale din 47 de state europene, dar, în aceleași timp, are legătură și cu pasiunea pentru activitatea desfășurată în calitate de vicepreședinte al Parlamentului regional din Salzburg. Eu și Harald Bergmann, purtătorul de cuvânt pentru drepturile omului al Congresului și primarul orașului Middelburg (Țările de Jos), credem că pot fi găsite soluții prin explorarea unei mari varietăți de exemple de succes de promovare și protecție a drepturilor omului la nivel local, implementate de diverse autorități locale din statele membre ale Consiliului Europei.

Manualul drepturilor omului pentru autoritățile locale și regionale

Așa s-a născut ideea acestui manual.

În cursul elaborării acestuia, am beneficiat de susținerea prețioasă a Comisarului pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei, a Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene și a Institutului pentru Drepturile Omului și Drept Umanitar „Raoul Wallenberg”. Le transmit cele mai calde mulțumiri pentru munca și cooperarea lor excelente.

Am decis ca, în acest manual, să punem accent pe dreptul la nediscriminare, dedicându-l unor grupuri specifice de persoane care au nevoie de atenția noastră specială, și anume refugiații, solicitanții de azil, migranții și PSI; romii și nomazii (Travellers); precum și persoanele LGBTI.

Suntem ferm convinși că, pentru a asigura stabilitatea și progresul social în întreaga Europă, solidaritatea ar trebui să ne ghideze politicile la toate nivelurile de guvernare. În acest scop, încurajăm reprezentanții locali și regionali, precum și personalul administrațiilor teritoriale, să utilizeze acest manual în activitatea lor de zi cu zi în interesul bunăstării cetățenilor lor și al consolidării democrației la nivel local.

Să transformăm provocările de azi în oportunitățile de mâine!

A handwritten signature in blue ink, reading "Gudrun Hossle". The signature is fluid and cursive, with a small flourish at the end.

Harald BERGMANN, Purtătorul de cuvânt pentru drepturile omului al Congresului

În calitate de purtător de cuvânt pentru drepturile omului al Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei, de primar al orașului Middelburg din Țările de Jos și, cel mai important, de cetățean care și-a asumat un angajament ferm față de valorile și drepturile fundamentale pe baza cărora a fost construită Europa, sunt mândru să prezint Manualul drepturilor omului pentru autoritățile locale și regionale.

Acest manual, elaborat în cadrul Planului de Acțiune pentru Drepturile Omului 2016-2017 al Congresului, este un ghid practic pentru decidenții politici locali și regionali, care are ca scop creșterea gradului de conștientizare, prezentarea unor exemple de bune practici și furnizarea unor orientări concrete cu privire la modalitățile de elaborare a unei abordări bazate pe drepturile omului în localitățile și regiunile noastre.

Congresul este, până în prezent, singurul organism internațional care a dezvoltat un astfel de instrument pentru promovarea drepturilor omului la nivel local și regional. După o introducere privind aplicarea drepturilor omului în politicile de bază, manualul analizează provocările cu care se confruntă autoritățile locale și regionale și prezintă cele mai bune practici.

Această ediție a manualului se concentrează pe dreptul la nediscriminare, în special în privința a trei grupuri-țintă: refugiații, solicitanții de azil, migranții și PSI; romii și nomazii (Travellers) și persoanele LGBTI.

Alegerea acestor grupuri țintă a fost aprobată de Comitetul de Monitorizare al Congresului, după consultări ample cu membrii săi, atunci când a fost discutat Planul de Acțiune pentru Drepturile Omului al Congresului, în cadrul uneia dintre reuniunile sale din 2016. De atunci, activitățile de elaborare a acestui manual au fost prezente în mod constant pe ordinea de zi a Comitetului, iar Comitetul va fi invitat în curând să discute despre alegerea temelor ce vor fi abordate în următoarea ediție a manualului.

Aș dori să subliniez că acest manual nu este menit să fie și nu va fi niciodată exhaustiv, nici în ceea ce privește alegerea temelor, nici în privința exemplelor de bune practici. Acesta a fost conceput mai degrabă ca o lucrare în curs (de desfășurare), care va continua să se dezvolte, fiind îmbogățită cu noi sugestii și experiențe.

Analiza tematică pentru aceste trei grupuri este structurată în șase secțiuni: o scurtă definiție a grupului respectiv, o descriere a drepturilor membrilor acestuia, provocările cu care se confruntă aceștia în practică, o colecție de (cele mai) bune practici puse în aplicare cu succes în orașele și regiunile europene și, în cele din urmă, texte de referință și lecturi suplimentare. În total, am adunat peste 65 de exemple de bune practici de la peste 23 de țări, de la sate mici până la regiuni transfrontaliere.

În cadrul fiecărui exemplu de bună practică veți găsi datele de contact ale autorității responsabile. Vă invităm să folosiți informațiile de contact și să abordați autoritățile, să oferiți feedback, să faceți schimb de informații și să discutați despre o posibilă cooperare viitoare. Până la urmă, exemplele de bune practici prezentate aici sunt menite să vă inspire și să vă încurajeze să vă elaborați propriile politici bazate pe drepturile omului sau să adaptați aceste exemple la propriile nevoi locale!

În cele din urmă, ne referim, de asemenea, la mai multe inițiative locale, naționale și internaționale elaborate de organizații, asociații și ONG-uri. Acesta ar putea fi, de asemenea, un punct de plecare pentru cooperarea cu comunitatea dumneavoastră.

Nu este nevoie să reinventăm roata: inițiativele și bunele practici există deja și noi toți ne confruntăm în fiecare zi cu probleme care includ elemente legate de drepturile omului. Acest manual arată că promovarea

Manualul drepturilor omului pentru autoritățile locale și regionale

unei perspective bazate pe drepturile omului în activitatea noastră zilnică nu implică neapărat alocarea de mai multe resurse sau constrângeri juridice și tehnice. În schimb, adoptarea componentei drepturilor omului reprezintă o oportunitate politică de a consolida coeziunea socială și de a spori eficacitatea politicilor noastre.

În calitate de primar, voi folosi cu siguranță acest manual în activitatea mea și vă invit să faceți la fel.

PREFAȚĂ

Acest manual este rezultatul unei discuții colective desfășurate în cadrul Grupului de experți pentru drepturile omului, constituit la nivel local, prezidat de purtătorul de cuvânt al Congresului, Harald Bergmann, la care am avut ocazia să contribuim în calitate de universitar și expert.

Ideea din spatele acestei activități, pe care am explorat-o în propria mea muncă de cercetare, este aceea că orașele și regiunile nu doar asigură protejarea drepturilor omului, acestea putând, de asemenea, să contribuie la regândirea lor în strânsă legătură cu diverse situații și provocări care apar în spațiul orașului și al regiunii. Așadar, orașele și regiunile nu sunt simpli executanți, ci mai degrabă, și din ce în ce mai mult, protagoniști în domeniul drepturilor omului.

Tot mai mulți lideri locali și regionali abordează domeniul drepturilor omului, lucrând în strânsă cooperare cu academicieni, experți și instituții de promovare a drepturilor omului, tocmai pentru că aceștia au înțeles că drepturile omului îi pot ajuta să conducă mai bine orașele și regiunile, în vederea îmbunătățirii acestora.

Pentru a vă ajuta să atingeți același obiectiv, acest manual oferă explicații referitoare la cum ar trebui să arate o abordare a guvernării bazată pe drepturile omului: trebuie să includă cunoașterea obligațiilor care vă revin în calitate de autoritate publică, dar și abordarea problemelor și situațiilor din perspectiva drepturilor omului. O abordare bazată pe drepturile omului necesită nu doar implicarea autorității în cauză, ci și pe cea a persoanelor care lucrează cu și pentru aceasta. În cadrul cercetărilor mele, am participat la numeroase discuții, în special cu membri ai personalului administrațiilor locale. Ideile și poveștile lor m-au ajutat să înțeleg cum, prin integrarea drepturilor omului în cadrul activităților curente, aceștia au fost în măsură nu doar să asigure protecția drepturilor omului, ci, de asemenea, lucru foarte important, să folosească aceste drepturi pentru a răspunde unei game variate de nevoi ale oamenilor.

Acest manual pune accent pe trei grupuri: refugiații, solicitanții de azil, migranții și PSI; romii și nomazii (Travellers) și persoanele LGBTI. Grupul de experți rămâne convins că aceste trei grupuri au devenit ținta unei ostilități tot mai mari. Drepturile omului ne obligă pe fiecare din noi să ne asumăm responsabilități și să acționăm. Când ostilitatea devine omniprezentă, aceasta generează tensiuni care amenință nu numai drepturile anumitor grupuri, ci și calitatea vieții tuturor celor care locuiesc în orașele și regiunile noastre.

O abordare funcțională bazată pe drepturile omului presupune implicarea membrilor acestor trei grupuri în elaborarea de acțiuni și politici locale care să răspundă nevoilor acestora. Consiliile și alte proiecte participative ilustrate în acest manual pot să contribuie la atingerea acestui obiectiv. Asociațiile care le oferă membrilor acestor grupuri posibilitatea de a-și exprima opiniile pot furniza o mulțime de informații cu privire la nevoile concrete care trebuie satisfăcute în orașul sau regiunea dumneavoastră. Poate credeți că toate aceste acțiuni sunt costisitoare, dar manualul de față arată cum pot fi identificate soluții practice pentru probleme precum dreptul la locuință sau la asistență medicală, chiar și cu puține resurse, cu condiția implicării încă de la început a persoanelor care pot și doresc să ajute.

În același timp, gândiți-vă la importanța implicării tuturor orașelor și regiunilor dumneavoastră în discuțiile privind aceste probleme. Dacă există o atitudine de ostilitate, împotriva acestor grupuri sau a oricărui grupuri, aceasta trebuie să fie recunoscută și abordată, ca parte din procesul de identificare a soluțiilor pe care le puteți oferi în cazul oricărei încălcări a drepturilor omului, în vederea consolidării încrederii și solidarității în comunitatea dumneavoastră. Drepturile omului pot oferi o platformă utilă pentru discuțiile pe această

temă, având în vedere că acestea sunt valabile pentru toți oamenii, nu doar pentru unii, și ar trebui înțelese ca atare. Cu toții avem nevoie să ne fie protejate drepturile omului și, la un moment dat în viața noastră, s-ar putea să avem mai multă nevoie de o astfel de protecție, din cauza vulnerabilităților inerente naturii noastre umane.

Ca orice discuție productivă și discuția pe această temă ar trebui să se bazeze pe fapte. Prezentul manual prezintă inițiative care contestă miturile și stereotipurile. Dacă este necesar, unele dintre exemplele oferite în manual pot fi folosite pentru a discuta impactul pozitiv al drepturilor omului asupra unui întreg oraș sau a unei întregi regiuni. Drepturile omului pot contribui la îmbunătățirea vieții în cartiere, pot revitaliza orașele mici și pot susține o dezvoltare economică pozitivă și echitabilă, într-un mod care aduce beneficii tuturor.

A fost o plăcere să lucrez la acest proiect împreună cu ceilalți membri ai Grupului de experți și sper cu adevărat ca, pe măsură ce vor apărea diferite ediții ale sale, acesta să va ajute să construiți orașe și regiuni mai bune.

Dr. Michele Grigolo, Lector în Sociologie
Universitatea Nottingham Trent (Nottingham, Regatul Unit)

De ce să publicăm un manual
privind drepturile omului?

DE CE SĂ APĂRĂM DREPTURILE OMULUI?

Drepturile omului sunt universale. Ne privesc pe toți, dar și pe tine personal. Indiferent dacă sunteți un politician ales sau funcționar în cadrul unei administrații publice sau dacă vă desfășurați activitatea la nivel local sau regional. În calitate de reprezentant al unei autorități publice sau de funcționar (public) în cadrul unei autorități publice, aveți un rol decisiv în garantarea drepturilor cetățenilor dumneavoastră. Drepturile omului implică responsabilități, dar, mai presus de toate, ele creează oportunități.

Înțelegerea drepturilor omului și integrarea lor în munca dumneavoastră de zi cu zi nu este doar o modalitate de a vă respecta obligațiile legale. Dimpotrivă, acest demers poate să ajute la elaborarea unor politici mai eficiente și la îmbunătățirea coeziunii sociale, care, la rândul lor, conduc, în mod necesar, la creșterea gradului de satisfacție a cetățenilor, îmbunătățirea imaginii administrației dumneavoastră, creșterea dezvoltării economice, îmbunătățirea participării civice și promovarea propriei imagini politice.

Integrarea drepturilor omului nu este doar o cauză nobilă, ci și o oportunitate politică

Atunci când vă exercitați competențele, luați măsuri și decizii care privesc viața de zi cu zi a cetățenilor dumneavoastră și, deci, exercitarea drepturilor lor fundamentale. Mai simplu, drepturile omului au legătură cu relația dintre cetățeni și autoritățile publice. Nivelul dumneavoastră de guvernare este cel mai apropiat de cetățeni, cel cu care oamenii interacționează în fiecare zi. Deciziile dumneavoastră îi afectează cel mai direct și dumneavoastră cunoașteți cel mai bine problemele cu care se confruntă cetățenii și știți cum să găsiți soluții durabile în interesul lor. În același timp, sunteți răspunzător în fața cetățenilor dumneavoastră, în primul rând în ceea ce privește protejarea drepturilor lor. Această responsabilitate este incontestabilă. Sunteți un campion al drepturilor omului: oricare ar fi gradul de competență al autorității în cadrul căreia lucrați, protejați și promovați în fiecare zi drepturile cetățenilor voștri. O abordare bazată pe drepturile omului presupune să acceptați această responsabilitate și să profitați de ocazie pentru a pune drepturile și interesul cetățenilor în centrul politicilor dumneavoastră. În vremurile acestea în care sunt reduse cheltuielile, competențele sunt extinse și apar noi provocări politice, precum primirea și integrarea refugiaților, radicalizarea sau depopularea zonelor rurale, vă puteți întreba ce costuri implică o abordare bazată pe drepturile omului. De fapt, adoptarea unei astfel de abordări nu implică neapărat mai multe costuri.

Adesea este vorba despre regândirea, reevaluarea și adaptarea activităților desfășurate și a modului de lucru.

Știați că?

...astăzi, țări din întreaga lume au aderat la sute de tratate privind drepturile omului:

Unele sunt tratate universale...

De ex. **Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice** (1966)

Unele se referă la grupuri care au nevoie de o protecție specială...

De ex., **Convenția cu privire la drepturile copilului** (1989)

Iar unele sunt limitate la anumite regiuni...

De ex., **Convenția Europeană a Drepturilor Omului** (1950)

Înțelegerea drepturilor omului și integrarea acestora

În procesul de elaborare a politicilor dumneavoastră nu este doar un instrument pentru îmbunătățirea impactului politicilor existente, ci și pentru rezolvarea noilor probleme mai bine, mai rapid și, foarte important, mai ieftin. Nu trebuie să reinventați roata, ci să vă bazați pe structurile și politicile existente. Faceți schimb de practici cu colegii dumneavoastră sau adresați-vă ONG-urilor, asociațiilor sau instituțiilor de învățământ din orașul sau regiunea dumneavoastră. Acestea vă vor sprijini pe tot parcursul procesului, oferindu-vă expertiza lor! Fiți siguri că punerea în aplicare a drepturilor omului

este, probabil, mai puțin complicată și costisitoare decât credeți.

În acest manual vi se va explica de ce lucrurile stau astfel și cum să acționați în mod decisiv. O abordare bazată pe drepturile omului vă permite să identificați soluții mai bune pentru problemele actuale și să preveniți problemele viitoare. Este întotdeauna mai ieftin să acționați imediat decât să acționați ca răspuns la consecințele problemelor, care vor fi nu doar financiare, ci și politice și sociale.

CUM SE FOLOSEȘTE MANUALUL DREPTURILOR OMULUI?

Manualul drepturilor omului vă va permite să înțelegeți drepturile omului și care sunt implicațiile acestora pentru orașul sau regiunea dumneavoastră, indiferent dacă sunteți un decident local sau regional ori un angajat al personalului administrativ. Aceasta vă va permite să înțelegeți mai bine aspectele din activitatea voastră zilnică legate de drepturile omului și cum puteți răspunde provocărilor într-un mod sustenabil, promovând totodată drepturile omului ale cetățenilor dumneavoastră. După o secțiune în care sunt explicate drepturile omului și ce înseamnă pentru voi în practică, vă va arăta un set cuprinzător de bune practici ale autorităților locale și regionale referitoare la cum să luați

măsurile decisive. Indiferent dacă ați activat sau nu în domeniul drepturilor omului și indiferent de dimensiunea sau competențele autorității dumneavoastră, acest manual cuprinde o colecție de proiecte, politici și inițiative privind drepturile omului, inițiate de colegii dumneavoastră din diferite țări și vă oferă orientări practice cu privire la modul în care puteți să răspundeți la probleme similare din orașul sau regiunea dumneavoastră.

Acest manual este un ghid practic care vă va arăta ce este o abordare bazată pe drepturi, ce înseamnă în practică, de ce vă poate fi util și cum vă poate permite să răspundeți în mod decisiv provocărilor locale.

CE SUNT DREPTURILE OMULUI?

Drepturile omului sunt inerente tuturor oamenilor, indiferent de statutul lor juridic de non-cetățeni, refugiați, migranți sau rezidenți străini, indiferent dacă sunt femei, bărbați, copii, vârstnici sau dacă au dizabilități, indiferent de religia, originea etnică, opiniile politice sau orientarea sexuală ale acestora. Cu toții avem aceleași drepturi și libertăți fundamentale protejate prin lege - pur și simplu pentru că suntem oameni. Aceste drepturi sunt **universale** și **egalitare**, ceea ce înseamnă că sunt

aplicabile peste tot și sunt aceleași pentru toată lumea.

Noțiunea de drepturi ale omului nu este idealistă sau vagă, ci reprezintă obligații juridice clare, care au caracter obligatoriu pentru statele și organele acestora, la toate nivelurile de guvernare. După atrocitățile celui de-al Doilea Război Mondial, statele au decis să definească noțiunile existente referitoare la drepturile omului prin norme juridice scrise, ceea ce a condus la adoptarea Declarației Universale a

Drepturilor Omului în 1948 și, în următoarele decenii, a sute de tratate și declarații internaționale privind drepturile omului. S-a dezvoltat **un sistem internațional al drepturilor omului**: Statele elaborează și ratifică tratate prin care sunt stabilite drepturile omului și instituie organisme internaționale care supraveghează punerea lor în aplicare, cum ar fi Organizația Națiunilor Unite sau Consiliul Europei. Odată ce un stat ratifică un tratat internațional privind drepturile omului, ceea ce înseamnă că îl semnează și îl pune în aplicare la nivel național, obligațiile prevăzute de acesta în materie de drepturi ale omului devin legislație națională. Acestea sunt obligatorii pentru stat - inclusiv pentru toate autoritățile subnaționale - în raport cu toate persoanele prezente pe teritoriul lor. Astăzi, o gamă largă de drepturi

ale omului sunt garantate prin lege în țara dumneavoastră, care decurg nu numai din tratate internaționale, ci și din Constituția dumneavoastră, din legislația națională și din hotărârile judecătorești ale instanțelor naționale. Desigur, aceste drepturi acoperă dispoziții esențiale precum interzicerea torturii, libertatea de exprimare sau dreptul la nediscriminare, toate fiind cunoscute în mod obișnuit ca **drepturi civile și politice**. În același timp, există și **drepturi economice, sociale și culturale**, cum ar fi dreptul la locuințe adecvate, educație sau asistență medicală. Aceste dispoziții pot fi găsite în texte juridice diferite, dar, în practică, ele au aceeași importanță și același efect, toate fiind interdependente și interconectate.

ROLUL AUTORITĂȚILOR LOCALE ȘI REGIONALE: CE ÎNSEAMNĂ ÎN PRACTICĂ DISPOZIȚIILE PRIVIND DREPTURILE OMULUI PENTRU ORAȘUL SAU REGIUNEA DUMNEAVOASTRĂ?

Ca cetățeni, avem drepturi și obligații. Poate că trebuie să plătim impozite sau să efectuăm serviciul militar, dar, în același timp, statul ne oferă servicii, ne asigură securitatea și ne garantează drepturile și libertățile. Aceste drepturi corespund competențelor, care sunt delegate de stat tot mai des autorităților locale și regionale, care le exercită în temeiul principiului autogovernării.

Drepturile omului fac parte din competențele dumneavoastră și dumneavoastră transpuneți în practică obligațiile internaționale.

Numai statele ratifică tratatele internaționale privind drepturile omului, dar, în practică, obligațiile privind drepturile omului înseamnă responsabilități împărțite între toate autoritățile. Indiferent dacă sunteți politician la nivel local sau regional, funcționar public sau actor public, ale cărui acțiuni îi afectează în

mod direct pe cetățeni, țineți seama de următoarele aspecte:

Nerespectarea drepturilor omului nu numai că este dăunătoare pentru populație, ci poate avea consecințe juridice naționale și internaționale.

Deci, ce aspecte din activitatea dumneavoastră zilnică sunt legate de drepturile omului? Indiferent de gradul de autogovernare din țara dumneavoastră, competențele dumneavoastră corespund întotdeauna (unor aspecte ale) drepturilor omului.

Gândiți-vă la competențele dumneavoastră, indiferent dacă acestea sunt partajate sau autonome, și încercați să identificați domeniile de politică care includ o noțiune legată de drepturile omului.

Gândiți-vă la competențele dumneavoastră, indiferent dacă acestea sunt partajate sau autonome, și încercați să identificați domenii de politică care includ o noțiune legată de drepturile omului. Domeniile generale ar putea include locuințele, asistența medicală, educația, asistența socială, securitatea și ordinea publică sau planificarea urbană - există o listă nesfârșită de subiecte care au legătură directă cu drepturile omului ale tuturor cetățenilor dumneavoastră.

Într-o a doua etapă, vom analiza grupurile care au nevoie de o atenție specială, deoarece acestea s-ar putea confrunta cu discriminări în ceea ce privește accesul la drepturile lor sau pentru că, pur și simplu, este mai probabil ca drepturile lor să fie încălcate: copiii, vârstnicii, minoritățile naționale, persoanele cu dizabilități sau migranții. Copiii, persoanele cu handicap, persoanele în vârstă - **în anumite momente din viața noastră, toți facem parte dintr-un grup care necesită atenție specială. Așa că nu vă gândiți la minorități ca la „ceilalți”, ci încercați să vă puneți în locul lor!**

După ce am identificat anumite competențe și grupuri, urmează să vedem cum pot fi transpuse în practică unele obligații internaționale în domeniul drepturilor omului:

Dreptul la locuință: asigurarea accesului la locuințe adecvate, și întreținerea acestora, pentru toți membrii comunității dumneavoastră, **indiferent** de originea, etnia sau naționalitatea acestora;

Dreptul la instruire: garantarea faptului că toți cetățenii își trimit copiii la o școală care corespunde standardelor **naționale**;

Dreptul la asistență medicală: facilitarea accesului la instituțiile de sănătate pentru toate persoanele din orașul/regiunea dumneavoastră, chiar dacă acestea nu au acte, o locuință sau asigurare. Drepturile omului sunt **aceleași** peste tot, dar condițiile în care aceste

drepturi sunt asigurate diferă în mod firesc.

Știați că:

...o obligație privind drepturile omului poate implica patru responsabilități diferite?

RESPECT: Abțineți-vă de la a împiedica exercitarea drepturilor omului, cum ar fi interzicerea întrunirilor pașnice ale comunităților religioase

PROTECȚIE: Asigurați-vă că drepturile nu sunt încălcate de un terț, de ex., asigurându-vă că copiii nu sunt împiedicați de alte persoane să meargă la școală.

PUNERE ÎN APLICARE: Facilitarea exercitării drepturilor și libertăților, de ex., prin înființarea unui avocat al poporului/ombudsman sau a unei agenții pentru combaterea discriminării în orașul dumneavoastră.

IMPLICARE: În efortul dvs. de a garanta respectarea drepturilor cetățenilor, stabiliți un dialog cu ei, de ex., organizând mese rotunde, în cadrul cărora își pot exprima opiniile, evidențiind totodată rolul pe care aceștia în joacă în abordarea problemelor referitoare la **drepturile omului**.

În mod similar, contexte diferite necesită soluții diferite. Analizând responsabilitățile autorităților locale și regionale în materie de drepturi ale omului, nu se poate afirma că există o singură abordare potrivită pentru a răspunde unei probleme, la fel cum nu există un prag universal valabil pentru exercitarea unui drept. Dvs. cunoașteți cel mai bine nevoile cetățenilor dumneavoastră, provocările existente și care sunt cele mai eficiente abordări pentru soluționarea acestora. O abordare bazată pe drepturile omului

presupune înțelegerea dimensiunii drepturilor omului a activității dvs., precum și a impactului durabil pe care îl va avea o politică ce pune accent pe respectarea acestor drepturi, nu numai pentru beneficiarii imediați, ci și pentru populația din orașul/regiunea dvs., în general. Asigurarea respectării drepturilor omului nu implică neapărat politici sau reforme costisitoare: organizarea unui eveniment de o zi, sprijinirea unei asociații locale sau pur și simplu exprimarea unei poziții clare în fața presei poate avea un impact imens.

CUM PUTEȚI RĂSPUNDE PROVOCĂRILOR DE LA NIVEL LOCAL LEGATE DE DREPTURILE OMULUI?

Ați evaluat contextul, ați luat în considerare problema, ați identificat părțile interesate și ați analizat componenta drepturilor omului. Ce urmează? Cum puneți efectiv în aplicare politicile bazate pe respectarea drepturilor omului? Oricare ar fi grupurile sau drepturile care fac obiectul activității, proiectului sau politicii dvs., punerea în aplicare a soluțiilor nu

este întotdeauna ușoară!

Provocările cu care vă puteți confrunta în cadrul implementării depind, desigur, de contextul local. În orice caz, înainte de a trece la următoarea etapă, țineți cont de provocările operaționale prezentate în continuare și gândiți-vă dinainte la cea mai bună modalitate de abordare a acestora.

Primirea de refugiați – revitalizarea unui sat

(Millevalles, Corrèze / Franța)

La sfârșitul anului 2015, primarul satului Millevalles a decis să primească 60 de refugiați în satul său de 800 de locuitori. „Nu a fost doar un gest umanitar, ci și un proiect de dezvoltare locală”, susține acesta. Cu fondurile primite pentru găzduirea nou-veniților, au fost create patru noi locuri de muncă, a putut fi renovat un cămin pentru persoane vârstnice – fără să fie necesară o creștere cu 10 % a impozitelor locale – și a fost împiedicată desființarea unei clase din cadrul unei școli primare.

Convingerea administrației dumneavoastră

Chiar dacă drepturile omului nu au fost incluse niciodată pe ordinea dvs. de zi, cu siguranță că ați pus deja în aplicare activități care privesc drepturile omului. Cu toate acestea, consolidarea abordării bazate pe drepturile omului poate fi percepută de multe persoane ca pe un „teritoriu nou”. S-ar putea ca personalul

dumneavoastră să nu aibă expertiză și experiență în acest domeniu, ba chiar ar putea exista o rezistență față de adoptarea de noi abordări. Furnizarea unor programe de formare, simplificarea comunicării interne și schimbul de practici cu autoritățile administrative ale altor orașe sau regiuni pot fi esențiale pentru depășirea problemelor.

Convingerea decidenților de la nivel politic

Sigur că decizia de a pune în aplicare politici adaptate la drepturile omului poate să genereze o puternică rezistență din partea politicienilor. În mod evident, acest lucru are legătură în primul rând cu electoratul dvs. Este posibil ca nu toată lumea să reacționeze favorabil la decizii precum primirea de refugiați în orașul dvs., alocarea de locuințe romilor sau organizarea unui eveniment anual de tip „Gay pride” (paradă a persoanelor LGBT). Acest lucru este normal.

Este esențial ca discuțiile să se bazeze pe fapte în loc de prejudecăți și să oferiți cetățenilor dvs.

ocazia de a participa la adoptarea unor astfel de decizii. De asemenea, este important ca aceștia să fie informați cu privire la motivele adoptării unor politici bazate pe drepturile omului și modul în care vor fi puse în aplicare, precum și cu privire la beneficiile pe termen lung ale unor astfel de măsuri. În același timp, în cadrul consiliului dvs. local sau regional, poate exista o atitudine de rezistență față de alocarea resurselor financiare și tehnice necesare pentru implementarea politicilor dvs.

Găsirea de soluții împreună cu persoanele interesate

Există un al treilea aspect problematic: cum pot fi dezvoltate și implementate efectiv o politică sau un proiect legate de drepturile omului? Având în vedere toate aspectele implicate și în special modul în care pot fi aplicate în practică politicile sau proiectele axate pe drepturile omului, **schimbul de bune practici** este esențial. În cadrul numeroaselor activități ale Congresului, experiența a arătat că o abordare în trei etape este cea mai eficientă modalitate de integrare a drepturilor omului la nivel local și regional. Evaluarea contextului local, identificarea problemelor relevante și a aspectelor legate de drepturile omului

implicate; analizarea celor mai bune practici; elaborarea de noi politici sau adaptarea celor existente. Uneori, colegii dvs. din diferite zone ale Europei nu numai că se confruntă cu aceleași provocări (legate de drepturile omului), dar, pentru a putea să pună în aplicare soluțiile identificate, și ei trebuie să depășească obstacolele menționate anterior. Nu există o rețetă universală a succesului, dar schimbul de experiență este adesea cel mai eficient și cel mai puțin costisitor mod de abordare a noilor perspective sau subiecte legate de drepturile omului. Acest Manual al Drepturilor Omului vă va ghida în acest demers.

DE CE PROBLEMA NEDISCRIMINĂRII SE AFLĂ ÎN CENTRUL DISCUȚIILOR PRIVIND DREPTURILE OMULUI DE LA NIVEL LOCAL?

O abordare bazată pe drepturi presupune protejarea drepturilor tuturor prin integrarea unei „perspective a drepturilor omului” în activitatea dumneavoastră de zi cu zi. Aceleași drepturi pentru toată lumea înseamnă că indiferent de rasă, etnie, sex, religie, opinii politice sau orientare sexuală, toți oamenii din orașul sau regiunea dvs. se pot bucura de aceleași drepturi, pot beneficia de servicii în același mod și nu sunt discriminați, direct sau indirect. Discriminarea există, la nivel individual sau instituțional, direct sau indirect, dar ea nu este întotdeauna rezultatul unor intenții rele sau al unor acțiuni neadecvate. În cadrul fiecărei comunități, fiecare face parte dintr-un grup sau din altul: un grup religios, un grup etnic sau un grup lingvistic. Poate că suntem nou-veniți, avem un handicap, facem parte dintr-o minoritate națională sau pur și simplu avem nevoie de asistență specială din cauza vârstei înaintate. Pe scurt, apartenența la un anumit grup ne poate face mai vulnerabili, ceea ce ne îngreunează accesul la drepturile noastre.

Aceasta înseamnă diversitate, o caracteristică a tuturor societăților. Înțelegerea diferențelor și instituirea unor mecanisme care să prevină tratamentul inechitabil este un aspect esențial al procesului de elaborare a politicilor privind drepturile omului, dar, în plus, este și un element-cheie pentru abordarea multor provocări globale cu consecințe locale, uneori negative. Radicalizarea, rasismul, infracțiunile motivate de ură, precum și problemele legate de primirea și integrarea refugiaților, sunt prea adesea rezultatul discriminării și excluziunii sociale. Nediscriminarea este un drept al omului în sine, însă această noțiune este totodată legată de multe alte aspecte și drepturi, în special în cazul activităților dvs. de zi cu zi de la nivel local.

Prin urmare, Congresul Autorităților Locale și

Regionale al Consiliului Europei a decis ca prima ediție a Manualului Drepturilor Omului să fie dedicată temei nediscriminării la nivel local. Fiind o adunare paneuropeană, ce reprezintă peste 150 000 de autorități locale și regionale din Europa, drepturile omului fac parte de mulți ani dintr-o gamă largă de activități desfășurate de Congres, indiferent că este vorba despre monitorizarea democrației locale și regionale, despre activități de cooperare sau observarea alegerilor. Preocupările exprimate în interacțiunea zilnică a Congresului cu decidenții locali au tot mai des ca obiect drepturile omului și rolul pe care îl au anumite grupuri în comunitate. Ca urmare a unor consultări ample, Congresul a decis ca prima ediție a manualului să se concentreze asupra modalităților de soluționare a provocărilor legate de drepturile omului cu care se confruntă refugiații, solicitanții de azil, migranții, persoanele strămutate în interiorul țării lor, romii și nomazii, precum și persoanele LGBTI.

Cum puteți găsi soluții adecvate pentru găzduirea refugiaților din comunitatea dumneavoastră? Cum puteți îmbunătăți rata de școlarizare a copiilor romi? Ce drepturi au persoanele homosexuale, lesbiene și transgen și cum ar trebui integrate aceste drepturi în activitățile unui oraș/localități/unei regiuni? Cum pot fi promovate cu succes conviețuirea și coeziunea socială de către organismele locale și regionale? Pentru fiecare din cele trei grupuri în cauză, capitolele manualului au următoarele obiective:

- **explicarea drepturilor omului și a ceea ce înseamnă în practică pentru dvs.;**
- **identificarea principalelor provocări legate de participarea tuturor oamenilor la viața comunității în condiții de egalitate;**
- **furnizarea de exemple concrete de bune practici.**

Refugiații

Solicitanții de azil

Migranții

**Persoanele strămutate în interiorul țării lor
(PSI)**

PARTEA I Definiții

Dreptul de a solicita azil, adică dreptul la protecție împotriva urmăririi în justiție, este o noțiune care există încă din antichitate și în prezent este consacrat în multe convenții importante privind drepturile omului¹. Refugiații, solicitanții de azil, migranții și persoanele strămutate în interiorul țării lor sunt patru categorii la care se face adesea referire ca și cum ar

REFUGIAȚII

Un refugiat este o persoană care, în urma unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, opinii politice sau apartenență la un anumit grup social, se află în afara țării de origine și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește

SOLICITANȚII DE AZIL

Solicitanții de azil au depus o cerere de protecție în calitate de refugiați într-un anumit stat, dar încă așteaptă stabilirea statutului lor. Statele au instituit diferite sisteme și proceduri pentru a determina dacă o persoană poate fi considerată drept refugiată. În anumite situații, unei persoane care nu primește statutul de

MIGRANȚII

Un migrant este orice persoană care se deplasează sau s-a deplasat peste o frontieră internațională sau în interiorul unui stat, departe de locul reședinței sale obișnuite, indiferent de statutul juridic al persoanei respective și indiferent dacă deplasarea este voluntară sau involuntară, care sunt cauzele deplasării ori care este durata șederii. Migranții

fi vorba despre unul și același grup. Toți au în comun faptul că au părăsit locul în care aveau reședința obișnuită; cu toate acestea, fiecare din cele patru categorii juridice implică un statut diferit și drepturi corespunzătoare, lucru care este important de înțeles înainte de a începe elaborarea politicilor.

protecția acestei țări. Cu alte cuvinte, o persoană este denumită refugiat din momentul în care i se acordă dreptul la protecție împotriva persecuției de către un stat terț (sau în anumite situații, de către Înalțul Comisar al ONU pentru Refugiați).

refugiat i se poate acorda totuși dreptul de ședere în statul respectiv, în cazul în care aceasta se confruntă cu un risc real de a suferi o vătămare gravă la întoarcerea în țara de origine. Această formă specifică de protecție se numește protecție subsidiară.

pot fi **legali**, ceea ce înseamnă că au obținut autorizația necesară pentru a intra în țara de destinație. Dacă nu se încadrează în această categorie, vorbim despre **migranți ilegali (fără acte)**. Indiferent dacă sunt legali sau fără acte, **migranții au aceleași drepturi fundamentale ale omului ca toate celelalte persoane aflate pe teritoriul dumneavoastră.**

x FALS

Migranții fură locuri de muncă și subminează statul social.

□ ADEVĂR

Cercetările arată că majoritatea migranților ocupă locuri de muncă pe care populația locală le evită sau pentru care nu dispune de competențele necesare. În plus, s-a dovedit că, dacă este gestionată inteligent, migrația aduce beneficii, alimentând creșterea economică, inovarea și spiritul antreprenorial, atât în țările din care provin migranții, cât și în țările în care se mută aceștia. Migranții și refugiații contribuie la economie atât ca angajați, cât și ca întreprinzători, înființând firme și întreprinderi noi. Integrarea migranților și a refugiaților pe piața forței de muncă și în societate poate fi costisitoare la început, dar este o investiție cu un randament ridicat. În plus, migranții contribuie la economia țărilor de origine prin transferurile de bani către persoanele de acasă: aceste sume de bani contribuie la încurajarea creșterii economice, dezvoltarea comunităților și îmbunătățirea accesului la educație și asistență medicală. Migranții acționează ca punți între două locuri, transferând cunoștințe și competențe, toate acestea putând contribui la îmbunătățirea vieții din comunitățile țărilor de origine^{III}

x FALS

Migrația ilegală constituie o infracțiune.

□ ADEVĂR

Dreptul internațional a stabilit în mod clar principiul conform căruia resortisanții străini, a căror singură infracțiune este încălcarea dispozițiilor referitoare la migrație, nu ar trebui să fie tratați ca infractori sau potențiali infractori de către statele gazdă. Intrarea și șederea ilegală a unui străin ar trebui să fie, în principiu, o infracțiune administrativă, nu una penală. Migranții ilegali nu sunt în niciun fel infractori și, în temeiul dreptului internațional, beneficiază de anumite drepturi care trebuie să fie respectate, precum dreptul la asistență medicală de bază și la instruire, dreptul la protecție împotriva detenției arbitrare, precum și dreptul de a nu fi trimiși în țări în care există riscul să fie supuși relexor tratamentelor și torturii.

PERSOANELE STRĂMUTATE ÎN INTERIORUL ȚĂRII LOR (PSI)

Potrivit Principiilor directoare ale Organizației Națiunilor Unite privind strămutările în interiorul țării, PSI sunt persoane sau grupuri de persoane care au fost forțate sau obligate să fugă sau să își părăsească locuința ori locul în

care aveau reședința obișnuită, în special pentru a evita efectele sau ca urmare a efectelor unor conflicte armate, unor situații de violență generalizată, unor încălcări ale drepturilor omului sau unor dezastre naturale ori provocate

de om, și care nu au trecut o frontieră de stat recunoscută la nivel internațional. Deși această definiție foarte recentă nu le recunoaște PSI un statut juridic, aceasta relevă două elemente-cheie: caracterul involuntar al strămutării și faptul că aceasta are loc în cadrul frontierelor naționale. Acest din urmă element este cel care face ca PSI și refugiații să fie fundamental

diferiți din punctul de vedere al statutului și al drepturilor acestora.

Pentru informații suplimentare cu privire la PSI, puteți viziona acest scurt material video produs de UNHCR (Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați), disponibil accesând următorul link: <https://bit.ly/2wXNB6n>

FALS

PSI sunt paraziți care abuzează de ajutorul umanitar.

ADEVĂR

Potrivit Centrului ONU de Monitorizare a Strămutărilor Interne, există în prezent aproximativ 40 de milioane de persoane strămutate în interiorul țării lor, inclusiv 5 milioane în Europa: de două ori mai multe decât în urmă cu 20 de ani și de două ori mai multe decât numărul actual de refugiați în întreaga lume. PSI își părăsesc locuințele din mai multe motive, în special din cauza conflictelor armate, a persecuțiilor și/sau a violenței generalizate, însă strămutarea lor nu este niciodată o alegere liberă. Ce îi împiedică să caute un loc sigur în străinătate? Este posibil ca unii PSI să dorească să rămână aproape de locuințele lor, sperând că situația se va îmbunătăți, iar alții pur și simplu nu au suficienți bani sau capacitatea fizică necesară pentru a efectua o călătorie periculoasă. În plus, atunci când reușesc să fugă dintr-o zonă de război, PSI se confruntă cu provocări similare cu cele ale refugiaților: multe dintre ele pierd proprietăți, locuri de muncă, membri ai familiei sau prieteni și orice sursă de venit. În general, studiile arată că PSI tind să se numere printre cele mai sărace persoane din țările lor: nu doar din motivele evidente enumerate mai sus, ci și din cauză că sunt marginalizate frecvent de propriile guverne, care nu le asigură drepturile și nevoile fundamentale. În acest sens, taberele, așezările și ajutorul umanitar - atunci când acesta există - pun la dispoziție anumite resurse prețioase, de care PSI depind din cauza lipsei totale de alternative la momentul respectiv. Însă, în multe cazuri, ajutoarele din partea organizațiilor umanitare nu pot ajunge la PSI care sunt blocate în zone de război și, prin urmare, acestea nu pot beneficia de niciun ajutor umanitar. Deși nu este o soluție durabilă, ajutorul umanitar reprezintă totuși o modalitate de a ușura suferința celor care au nevoie urgentă de el. O soluție durabilă pentru strămutarea în interiorul țării poate fi integrarea locală durabilă, având în vedere că aceasta îmbunătățește condițiile PSI: acordându-le drepturi economice, sociale și politice, autoritățile locale îi pot ajuta pe oamenii care sunt marginalizați brutal din cauza violenței și a sărăciei forțate să devină autonomi. În cele din urmă, atât localnicii, cât și PSI vor beneficia de aceste măsuri favorabile incluziunii.

ÎNȚELEGEȚI CELE PATRU CATEGORII, DAR NU ETICHETAȚI OAMENII CA FĂCÂND PARTE DINTR-O ANUMITĂ CATEGORIE!

Deși există categorii juridice diferite, în realitate, multe din persoanele care sosesc în Europa își părăsesc țara din mai multe motive. Persecuția, violența generalizată, situația economică precară și situația economică și socială precară merg mână în mână și îi determină pe oameni să-și părăsească țara de

origine. Noi numim acest fenomen migrație mixtă. Migrația este un fenomen inerent omenirii și o parte integrantă a istoriei Europei. „Astăzi putem face parte din comunitatea țării de destinație; mâine putem fi forțați să părăsim locul pe care îl numim acasă”. Nimeni nu fuge de bună voie din țara sa de origine.

Nu uitați!

Orice refugiat este un migrant, dar nu orice migrant este un refugiat!
Înțelegerea diferitelor categorii și utilizarea lor adecvată în discursul dvs. public este un prim pas fundamental în elaborarea politicilor.

PARTEA A II-A Ce drepturi au?

Indiferent dacă o persoană face parte din categoria refugiaților, a solicitanților de azil, a migranților sau a persoanelor strămutate în interiorul țării lor, aceasta face parte dintr-un grup vulnerabil, întrucât accesul la drepturile sale fundamentale este în realitate mai dificil. De ce? O limbă, o cultură și obiceiuri noi, necunoașterea drepturilor sale sau lipsa documentelor o fac mai vulnerabilă în fața

MIGRANȚII

De la început trebuie menționat că toți străinii - indiferent de statutul lor - beneficiază de același set de drepturi fundamentale ale omului ca toți cetățenii. Nu statutul unei persoane, ci prezenta acesteia pe teritoriul și, deci, în jurisdicția statului dumneavoastră - care este obligat să respecte standardele internaționale privind drepturile omului - este cea care îi conferă dreptul la protejarea tuturor drepturilor consacrate de standardele respective. Pe lângă cele mai fundamentale drepturi și libertăți ale omului, precum **dreptul la viață, protecția împotriva torturii și tratamentelor inumane sau degradante; interzicerea sclaviei și muncii forțate, libertatea de exprimare și întrunire, dreptul de a solicita azil sau dreptul la respectarea opinii politice ori de alt tip sau orice alt statut dreptul la respectarea vieții**

exploatării și abuzurilor. Deși domeniul de aplicare al drepturilor acordate nou-veniților diferă la nivel de detalii de la un stat al Consiliului Europei la altul, ar trebui totuși să identificăm unele dintre cele mai importante standarde minime privind migranții, legali sau ilegali, solicitanții de azil, refugiații și persoanele strămutate în interiorul țării lor.

private și de familie - migranții ar trebui să aibă, de asemenea, acces la drepturile sociale și economice legate de viață și demnitate, cum ar fi **dreptul la o locuință și la un adăpost adecvate, dreptul la ocrotirea sănătății, la asistență socială și medicală, dreptul la protecție socială**, acolo unde este necesar să se reducă sărăcia și să se păstreze demnitatea, în special în cazul copiilor migranți, **dreptul la educație primară și secundară**, precum și la **drepturile din domeniul muncii**, cum ar fi salarii și condiții de muncă echitabile. Dreptul la nediscriminare este, în mod evident, deosebit de important: statutul specific al migranților nu justifică nicio **discriminare pe motive de rasă, culoare, origine națională sau socială, sex, orientare sexuală, limbă, religie.**

REFUGIAȚII ȘI SOLICITANȚII DE AZIL

Pe lângă aceste drepturi, refugiații și solicitanții de azil au dreptul la protecție suplimentară. Refugiații au dreptul la un azil „sigur”, ceea ce înseamnă că aceștia nu pot fi returnați forțat într-o țară în care sunt în pericol (interzicerea returnării). În general, aceștia ar trebui să

beneficieze cel puțin de **aceleași drepturi și aceeași asistență de bază ca orice alt străin care este rezident legal**, inclusiv dreptul la un loc de muncă plătit, accesul la bunuri sau libertatea de circulație în statul de destinație.

PERSOANELE STRĂMUTATE ÎN INTERIORUL ȚĂRII LOR (PSI)

Deși refugiații aflați în căutarea unui loc sigur într-o altă țară sunt protejați în mod oficial de dreptul internațional, PSI nu beneficiază de o astfel de protecție, întrucât nu au un statut juridic clar definit. În schimb, ele trebuie să se bazeze pe guvernul țării lor. Cu toate acestea, în multe cazuri, guvernele nu sunt capabile să ofere niciun fel de protecție sau nu sunt dispuse să facă acest lucru. Acest lucru face ca PSI să fie deosebit de vulnerabile. Recomandarea Rec(2006)6 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei către statele membre privind persoanele strămutate în interiorul țării lor furnizează statelor membre ale Consiliului Europei principii directoare privind strămutarea în interiorul propriei țări. Pe lângă această recomandare, există și alte instrumente obligatorii de protecție juridică, cum ar fi Convenția europeană a drepturilor omului. Aceste instrumente stabilesc drepturile persoanelor strămutate în interiorul țării lor,

precum și obligațiile guvernelor și ale altor autorități interesate în ceea ce le privește. În conformitate cu aceste texte, PSI se bucură de drepturile pe care le au ca cetățeni ai țărilor lor, dar, mai presus de toate, de drepturile omului. Ele au dreptul de a căuta un loc sigur într-o altă zonă a țării lor, de a-și părăsi țara, de a solicita azil într-o altă țară, dreptul de a fi recunoscute pretutindeni ca persoane care au anumite drepturi, dreptul la asistență medicală, la instruire, la un loc de muncă, la securitate, la libertatea de circulație și dreptul de a fi protejați împotriva returnării lor forțate sau a relocării lor în orice loc în care viața, siguranța, libertatea și/sau sănătatea lor ar fi în pericol. Pe scurt, autoritățile au datoria și responsabilitatea principală de a oferi protecție și asistență umanitară persoanelor strămutate intern, aflate în jurisdicția lor, iar PSI au dreptul să solicite și să primească protecție și asistență din partea acestor autorități.

PARTEA A III-A Care sunt provocările în practică

Un aflux de nou-veniți în orașul sau regiunea dvs. poate presupune noi provocări care necesită răspunsuri noi, atât în interesul cetățenilor dumneavoastră, cât și al persoanelor care sosesc. Gradul de noi provocări și necesitatea adoptării unor măsuri depind, în mod evident, de contextul local, de infrastructura existentă, de politicile locale și de diverși alți factori. Totuși, un lucru este clar: asigurarea unei integrări reușite, care poate aduce beneficii durabile zonei dvs., este posibilă numai prin înțelegerea drepturilor nou-veniților și integrarea lor în politicile elaborate. În calitate de adunare paneuropeană, ce reprezintă peste 150 000 de autorități locale și regionale din Europa, Congresul a identificat o serie de provocări legate de primirea refugiaților, a solicitanților de azil și a migranților, care au fost abordate în mod repetat de decidenții locali și regionali în cadrul activităților Congresului.

O primă problemă evidentă este integrarea eficientă în viața comunității locale. Asigurarea coeziunii sociale nu este ușoară, având în vedere că, de cele mai multe ori, nou-veniții nu vorbesc

limba locală, nu sunt familiarizați cu obiceiurile sau cultura locale, nu participă la viața politică și nu înțeleg procedurile naționale. În același timp, un aflux de nou-veniți poate fi o provocare pentru populația rezidentă și poate da naștere unor neînțelegeri și prejudecăți. În plus, asigurarea unei locuințe adecvate și a accesului la un loc de muncă plătit sunt alte probleme la care autoritățile locale și regionale trebuie să răspundă într-un stadiu incipient. Protejarea drepturilor persoanelor vulnerabile, inclusiv ale femeilor, persoanelor cu handicap și minorilor neînsoțiți, precum și asigurarea accesului la instruire necesită, de asemenea, o atenție specială. În plus, refugiații, solicitanții de azil și migranții sunt deosebit de vulnerabili în fața discriminării, discursurilor de incitare la ură sau actelor de violență. Este normal ca populația rezidentă să aibă o senzație de disconfort în privința nou-veniților sau să ezite să îi accepte. Totuși, acest lucru necesită acțiuni politice care să prevină actele de violență, să promoveze înțelegerea interculturală și să asigure coeziunea socială.

**Protejarea drepturilor nou-veniților nu este un scop în sine!
Aceasta este fundamentală pentru asigurarea integrării și
coeziunii sociale și, deci, a bunăstării comunității dvs. în
ansamblu.**

Nicio soluție nu este perfectă, dar există multe practici care oferă inspirație și care vă permit să dezvoltați propriile răspunsuri la diversele provocări cu care se poate confrunta orașul sau regiunea dvs. ca urmare a primirii și integrării nou-veniților. Următoarea colecție de practici este menită să vă inspire să luați măsuri, prin integrarea sau replicarea abordărilor sau strategiilor, într-un mod care să se potrivească cel mai bine contextului dvs.

PARTEA A IV-A Măsurile

Facilitarea integrării în comunitatea dumneavoastră

Integrarea este un proces pe mai multe niveluri. Înțelegerea limbii, a culturii sau a administrației locale, dar și facilitarea întâlnirilor și schimburilor directe între nou-veniți și populația rezidentă, crearea unor mijloace de participare a nou-veniților la viața comunității sau simpla sprijinire a acestora în îndeplinirea sarcinilor de zi cu zi într-un mediu nou sunt fundamentale pentru a permite coexistența cu succes. Această secțiune reunește mai multe inițiative motivante, care contribuie/au contribuit la o mai bună integrare a nou-veniților la nivel local și regional, care acoperă adesea diferite sectoare și domenii tematice.

Consiliile de integrare a migranților, Chios, GRECIA

▣ *Populație:* 51 930^{IV}

Având în vedere afluxul ridicat de migranți și lipsa integrării lor în viața comunității, autoritățile locale din Chios (Grecia) au înființat consilii de integrare a migranților, care au contribuit la o mai bună implicare a nou-veniților în zonă și la crearea unei percepții mai bune asupra migranților în rândul populației rezidente.

În ultimii ani, Chios s-a confruntat cu un aflux extrem de mare de refugiați, care a coincis cu o perioadă de recesiune economică și cu o schimbare a percepției populației, care și-a dat seama că migranții vor rămâne pe insulă mai mult decât s-a crezut inițial. Pentru a îmbunătăți integrarea economică și socială, primăria din Chios și-a propus să influențeze pozitiv opinia publică față de migranții care sosesc pe insulă. În cadrul reformei administrației locale („Programul Kallikratis”), inițiată în 2010, au fost înființate consilii de integrare a migranților (CIM) în 325 de localități grecești. CIM li s-a încredințat un rol consultativ privind probleme legate de integrarea migranților în comunitățile locale. Aceste consilii includ consilieri locali aleși, reprezentanți ai comunităților de migranți din fiecare localitate și reprezentanți ai unor organizații neguvernamentale conexe. Ca rezultat preliminar, inițiativa a contribuit la îmbunătățirea percepției asupra migranților în rândul populației locale, la creșterea participării politice a nou-veniților și la îmbunătățirea coeziunii dintre cele două grupuri.

Emmanouil Vournous, primarul municipiului Chios,

George Karamanis, viceprimarul municipiului Chios

Telefon: (+30) 6940459969

(+30)2271350800

Centrul SPRAR din Satriano, regiunea Calabria, ITALIA

Comună: 3 341; oraș mic: aproximativ 1 000

Abordând problema așezărilor informale, administrația orașelului Satriano a renovat o clădire istorică pentru a găzdui refugiați și a sprijinit o cooperativă locală al cărei personal este alcătuit aproape exclusiv din foști migranți, în efortul de a integra refugiații, de a inversa deceniile de declin al populației sale și de a readuce creșterea economică în oraș.

Satriano, un oraș a cărui populație a scăzut cu 75 % începând cu anii 1960, primește 35 € pe zi de la Ministerul Afacerilor Interne pentru fiecare refugiat care este găzduit în oraș. Cooperativa locală Mediazione Globale, al cărei personal este alcătuit aproape exclusiv din foști migranți care au obținut cetățenia italiană, gestionează proiectul de primire a nou-veniților în numele autorității locale. Mediazione Globale îi ajută pe refugiați să cumpere alimente, să găsească locuințe, să studieze italiana și să facă față provocărilor zilnice cu care se confruntă în noul lor mediu. Datorită acestei inițiative, unii refugiați și-au găsit un loc de muncă în cadrul primăriei, iar alții au primit din partea primăriei un sprijin

„Dorim să îmbunătățim și mai mult procesul de integrare (...) dorim să-i facem pe solicitanții de azil să simtă cu adevărat că sunt cetățeni ai orașului Satriano și că fac parte din comunitatea locală”.

Michele Drosi, primarul orașului
Satriano

„Slavă Domnului că ne-au adus acești oameni”, a spus Luigi Marotti, sacristanul de 68 de ani al satului, un laic ce are în grijă sacristia bisericii romano-catolice locale. „Satriano era mort. Mulțumită lor e din nou plin de viață. Satul poate începe să crească.”

financiar pentru găsirea unui loc de muncă, ceea ce a contribuit atât la integrarea refugiaților în comunitate, cât și la dezvoltarea întreprinderilor private locale. Majoritatea refugiaților trăiesc într-o clădire istorică numită Palazzo Condò, renovată cu fonduri din partea Uniunii Europene. Subsolul clădirii găzduiește un centru de zi pentru rezidenții în vârstă. A fost o alegere deliberată ca refugiații și seniorii să împartă aceeași clădire, cu scopul de a îmbunătăți integrarea refugiaților, chiar dacă aceasta a avut loc oricum,

într-o oarecare măsură, în mod natural. Satriano speră să își dezvolte programul prin renovarea unor case nelocuite din oraș și transformarea lor în noi adăposturi care să găzduiască și mai mulți solicitanți de azil. Casele ar putea să fie folosite temporar pentru persoanele care sunt în trecere sau închiriate direct celor care aleg să rămână. Deși rezultatele obținute în urma eforturilor depuse de administrația din Satriano sunt la o scară redusă, abordarea favorabilă incluziunii servește drept model pentru orașele mari și mici din întreaga Europă^{IV}.

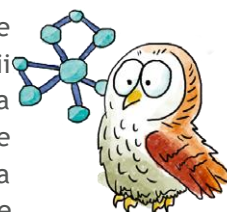
Michele Drosi, primarul orașului Satriano

Telefon: (+39) 0967543810

Retea

Sistemul de protecție pentru refugiați și solicitanți de azil (SPRAR - Sistema di Protezione per Richiedenti Asilo e Rifugiati)

Satriano, împreună cu multe alte orașe mari, orașe mici și sate din Italia face parte din **SPRAR**^V, o rețea de centre secundare de cazare, în care sunt transferați solicitanții de azil după depunerea de către aceștia a cererilor de azil în Italia. Sistemul SPRAR a fost înființat prin Legea națională nr. 189/2002 și este implementat de instituțiile locale care asigură o „primire integrată” personalizată a solicitanților de azil, care ia în considerare principiile și standardele SPRAR, caracteristicile și factorii specifici care afectează zona locală și nevoile fiecărui solicitant de azil/fiecărui grup sau fiecărei familii de solicitanți de azil, pentru a realiza o incluziune socio-economică. Capacitatea minimă a centrelor este de 15 persoane. Orașele mari, precum Milano, Torino și Roma au centre SPRAR care pot găzdui câteva sute de persoane fiecare. Începând din 2 februarie 2017, 640 de proiecte (501 de proiecte obișnuite, 95 pentru minorii neînsoțiți, 44 pentru persoanele cu handicap mintal - sau de alt tip) au fost alocate - unui număr de 546 de titulari de proiecte locale (482 de municipalități, 21 de provincii, 14 comune, 4 comunități montane) și au fost finanțate aproximativ 25 838 de locuri (23 239 de locuri obișnuite, 2 007 pentru minorii neînsoțiți, 592 pentru persoanele cu handicap mintal sau de alt tip). Un exemplu de abordare coordonată între nivelul național și local, avantajele oferite orașelor mici și mari care deschid un centru SPRAR includ, printre altele, fonduri și asistență tehnică din partea statului. Ca rezultat preliminar, centrele SPRAR contribuie la sprijinirea tuturor solicitanților de azil în vederea unei integrări mai bune în societate. Municipalitățile care aleg să primească solicitanți de azil și refugiați în cadrul sistemului SPRAR sunt mai susceptibile să își „asume” proiectul, să ofere servicii de bună calitate și să îmbunătățească integrarea durabilă la nivel local.

Marina Bozzoni, persoana de contact pentru centrul SPRAR

Telefon: (+39) 3494462616; (+39) 0967543644

SPRAR Condò Satriano / Cooperativa Mediazione Globale

„O muncă demnă” pentru angajarea PSI din regiunea Harkov, UCRAINA

▣ Populație: 2 690 755

PSI nu reprezintă o povară umanitară, ci un potențial de dezvoltare a regiunii. Proiectul pilot „O muncă demnă” pentru angajarea PSI este pus în aplicare cu succes, cu sprijinul autorităților din regiunea Harkov.

Famiile care și-au pierdut toate bunurile și au fost plasate în comunități-gazdă pot să aibă povești de succes și își pot reconstrui viața de la zero. Proiectul „O muncă demnă” este susținut de Fondul de

Investiții Sociale din Ucraina și Fundația Harkov pentru Dezvoltare Profesională. Acesta are ca scop îmbunătățirea competențelor profesionale ale PSI pentru a-și găsi un loc de muncă sau pentru a-și începe propria afacere. Proiectul este implementat în șase orașe din regiunea Harkov (Zolociv, Derhaci, Krasnohrad, Lozova, Izium, Bohoduhiv) cu asistența serviciului regional de ocupare a forței de muncă. Comunitățile-gazdă au organizat o serie de module de formare pentru persoanele care doresc să se angajeze și cele care doresc să-și înființeze propria afacere. Participanții sunt instruiți în ceea ce privește competențele de auto-prezentare și se familiarizează cu metodologia de căutare eficientă a unui loc de muncă. Ca urmare a formării, cel puțin 24 de participanți primesc un grant pentru a putea beneficia de cursuri avansate de formare sau de recalificare. Printre domeniile de studiu se numără: „Industria frumuseții”, „Marketing digital/online”, etc.

Începând cu 2016, PSI și persoanele care au statutul de participanți la ostilități au primit sprijin financiar de 40% din costul estimat al locuințelor, finanțat din bugetul regional, în cadrul Programului regional 2016-2018 din Harkov, menit să ofere sprijin pentru construirea și achiziționarea de locuințe în regiunea Harkov. Aproximativ 97 de familii au devenit deja proprietare de apartamente și încă 50 de apartamente vor fi ocupate de noi familii în 2018.

„Trebuie să ajutăm PSI să se integreze pe termen lung și să se adapteze noilor condiții de trai din comunitățile-gazdă, iar o politică regională de succes este un factor-cheie în acest proces. Un viitor mai bun pentru PSI în regiunea Harkov este o provocare și o chestiune de onoare.”

Yuliya Svitlychna

Yuliya Svitlychna, guvernator, consilier Consiliul Regional din Harkov

Telefon: (+38) 0577003235

Email: svit_yuliya@ukr.net

adresa (poștală): 64 Sums'ka str 61002 - HARKOV, UCRAINA

Birourile de asistență pentru refugiați sirieni din cartierele Şişli și Sultanbeyli, Istanbul, TURCIA^{VI}

▫ *Şişli*: 318 217; *Sultanbeyli*: 302 388

Având în vedere că aproximativ 90% din sirienii din Turcia trăiesc în afara taberelor din zonele urbane sau rurale^{VIII}, multe dintre autoritățile administrației publice locale alese din Istanbul pun la dispoziția refugiaților sirieni centre de sprijin, în care sunt angajați sociologi, psihologi și evaluatori de nevoi care sunt vorbitori de limbă arabă, cu scopul de a consolida integrarea socio-economică și politică generală și de a oferi asistență în probleme legate de azil.

În cadrul Departamentului de servicii sociale al primăriei din Şişli, s-a deschis Centrul și Serviciul de asistență pentru migranți (Yardim Masası ve Merkezi), în octombrie 2015. Acesta angajează sociologi, asistenți sociali și psihologi, care lucrează nu numai cu sirienii, ci și cu alte grupuri vulnerabile de refugiați și migranți din zonă. În plus față de propriul centru de migranți, autoritatea municipală Şişli colaborează cu o serie de alte ONG-uri, cum ar fi Centrul pentru Drepturile Refugiaților, Fundația pentru Resurse Umane și Dezvoltare (IKGV) și Fundația pentru Sănătate și Planificare Familială din Turcia, pentru a oferi sirienilor servicii de informare și ateliere de lucru privind drepturile legale și sănătatea femeilor. În plus, primăria Şişli își coordonează activitatea cu Fundația pentru Piața Socială, un ONG condus de voluntari, care oferă alimente, îmbrăcăminte și bunuri de uz casnic donate persoanelor care au nevoie de ajutor. Pentru a primi provizii de la fundație, sirienii trebuie să furnizeze un card de înregistrare, care atestă prezența legală în Turcia. În Sultanbeyli^{VIII} există un Centru de Coordonare a Refugiaților, cu angajați cu normă întreagă, inclusiv câțiva sirieni care au primit deja permise de muncă. După înregistrarea la direcția de securitate (emniyet), sirienii merg la centru, unde Direcția Generală pentru Gestionarea Migrației (DGGM) furnizează un număr de înregistrare, împreună cu un număr de identificare specific, emis de autoritatea municipală. Centrul le oferă sirienilor o gamă largă de servicii, inclusiv informarea acestora cu privire la drepturile lor și evaluări ale nevoilor de bază.

Primăria Sultanbeyli
Abdurrahmangazi Mahallesi Belediye Caddesi Nr. 4
Telefon: (+90) 216 564 13 00
Primăria Şişli: Telefon: (+90) 216 444 15 68

Centrul de logistică: raționalizarea aprovizionării cu bunuri în regiunea Attica, GRECIA

Populație: 3 828 434

Abordând necesitatea coordonării regionale a acțiunilor civice și a procesului de colectare, depozitare și furnizare a bunurilor donate pentru refugiați, Centrul de Logistică din Attica furnizează liste oficiale cu proviziile necesare și publică orientări pentru cetățeni și autoritățile locale, pentru a optimiza procesul de donare și pentru a-i proteja pe refugiați împotriva fraudelor.

Acest centru este primul din Grecia care oferă servicii de sprijin care asigură primirea și colectarea corespunzătoare a bunurilor, pentru a-i proteja pe refugiați împotriva fraudelor și pentru a coordona efortul de solidaritate al populației. În special, centrul coordonează și gestionează depozitarea și furnizarea de bunuri către unitățile de

cazare pentru refugiați din întreaga regiune, prin crearea de liste oficiale cu toate proviziile necesare și prin publicarea de orientări atât pentru persoane (fizice), cât și pentru autoritățile locale/municipalități, informându-le cu privire la programul special de funcționare a centrului pentru donații de dimensiuni mari sau grele și prin stabilirea unui set de norme menit să facă procesul de donare cât mai eficient posibil. Lista proviziilor necesare include îmbrăcăminte/încălțăminte, alimente, bunuri consumabile (cum ar fi farfurii de unică folosință și ambalaje alimentare de unică folosință), articole de igienă personală, articole de călătorie (saci de dormit, rucsaci și corturi) și produse pentru curățenie. Fiecare persoană care donează astfel de bunuri va primi o chitanță care poate fi depusă la administrația financiară.

Astfel de inițiative centralizate și coordonate la nivel regional sunt de mare importanță în comparație cu acțiunile unice, fragmentate, atât în interesul donatorilor, cât și al beneficiarilor. În plus, ca urmare a activității acestui centru, centrele regionale de cazare funcționează, de asemenea, mai eficient. Acest lucru se datorează faptului că nevoile refugiaților sunt cel mai bine satisfăcute atunci când donațiile și acțiunile civice sunt coordonate la nivel central. Prin donarea de bunuri exclusiv din categoriile incluse în listele menționate anterior, sortarea donațiilor este facilitată, nu există elemente „inutile” care să ocupe spațiu în centrele de cazare și, în cele din urmă, se evită o risipă de resurse.

- **Centrul pentru gestionarea, stocarea și livrarea de bunuri centrelor de cazare pentru refugiați**
Miltos Efstathiadis, manager de centru
Telefon: (+30)2104819001
Fax: (+30) 2104819002
Email: centre@patt.gov.gr
site web: <http://bit.ly/2olANGW>

Hartă online a cursurilor de limbă italiană organizate în orașul Milano, ITALIA

▫ *Populație: 1 368 590*

Având în vedere dificultățile întâmpinate de persoanele din străinătate atunci când navighează pe internet printre numeroasele oferte de cursuri de limbă, orașul Milano a înființat un site web care oferă informații despre cursurile de italiană disponibile, facilitând astfel procesul de găsire a unui curs și de învățare a limbii locale, care constituie una dintre pietrele de temelie pentru o integrare cu succes.

Deținerea unor competențe în limba locală este indispensabilă pentru incluziunea socială efectivă a nou-veniților. Cu toate acestea, găsirea unor cursuri potrivite și a tuturor informațiilor necesare, înainte de a învăța limba și de a cunoaște orașul, poate fi o provocare. Pentru a facilita acest proces pentru străinii care sosesc în Milano, orașul a înființat un site foarte util, disponibil în diferite limbi, pentru a-i ajuta pe migranți să înțeleagă mai multe despre numeroasele cursuri de limba italiană oferite, printr-o prezentare clară a tuturor cursurilor disponibile pentru străini. Site-ul web www.milano.italianostranieri.org include o hartă online a cursurilor, pe care școlile de limbă italiană o pot completa cu ofertele lor. De asemenea, școlile își pot încărca propriile materiale videoclipuri și fotografii cu activitățile lor, în cadrul profilurilor acestora. În acest fel, rezidenții străini pot găsi cel mai potrivit curs pentru ei, adaptat nevoilor lor personale. Utilizatorii pot alege un curs de limbă dintre cele organizate de diferiți furnizori, cum ar fi organizațiile societății civile - care oferă deseori gratuit cursuri și ateliere practice - și societățile

comerciale, pe baza unui set de variabile: costuri, calendarul cursurilor, nivelul de limbă și tipul de certificat care urmează să fie acordat.

Această inițiativă a fost susținută de Consiliul local al orașului Milano prin proiectul „Accesul la integrare și gestionarea acestora la nivel local”, finanțat de Ministerul Muncii și Politicilor Sociale - Direcția Generală pentru Imigrare și Politici de Integrare.

▫ **Milano Italianostranieri**
Telefon: (+39) 288448246
E-mail: info@italianostranieri.org
site web: <http://bit.ly/2oJqHw1>

Cursuri de franceză cu acces liber^{IX}, Lausanne, ELVEȚIA

▫ **Populație:** 135 629

Pentru a simplifica procesul de învățare a limbii locale, Biroul din Lausanne pentru integrarea imigranților (*Bureau lausannois pour l'intégration des immigrés* - BLI) organizează cursuri de vară cu acces liber, la care oamenii pot participa fără a se înscrie în prealabil și indiferent de originea sau statutul lor social.

Din 2010, în timpul verii, pe o perioadă de o lună și jumătate, BLI oferă cursuri de limbă franceză pe o plajă de pe malul lacului Geneva (Léman). De luni până vineri, de la 6 la 7:30 p.m., fără să fie necesară înscrierea, participanții sunt inițiați în limba franceză, într-o atmosferă relaxată. Cursurile au ca scop facilitarea vieții de zi cu zi (învățând cum să se descurce la cumpărături, să se prezinte, să ceară indicații de orientare, etc.) și promovarea participării refugiaților, solicitanților de azil și imigranților la viața comunității. Această practică are un rol deosebit de important, ținând seama de faptul - deseori trecut cu vederea - că, în ciuda numeroaselor cursuri de limbă puse la dispoziție în orașe și a dorinței nou-veniților de a participa la acestea, cerința de a se înscrie în prealabil sau de a avea un statut social reduce, de multe ori, rata reală de participare. Aceste cursuri au avut un real succes și, în ultimii șapte ani, au fost organizate în fiecare vară.

▫ **Bureau lausannois pour les immigrés**
Secrétariat général SCS Place de la Riponne 10, Case postale 5032
1002 Lausanne
Telefon: (+41)213157245 Email: bli@lausanne.ch; site web: <http://bit.ly/2G1AW5Q>

Broșură pentru populația locală: „Îndrăznește să-ți înfrunți prejudecățile”, Boden, SUECIA

▫ **Populație:** 18 705

Primăria din Boden a publicat o broșură intitulată „Îndrăznește să-ți înfrunți prejudecățile”, care este distribuită constant în rândul populației locale. Prin această publicație, autoritățile orașului își propun să crească gradul de conștientizare în rândul populației din Boden cu privire la motivele imigrației, situația imigranților și beneficiile integrării acestora în comunitatea locală.

Primăria din Boden a solicitat Biroului Central de Statistică din Suedia să efectueze un sondaj pe tema imigrației, la

care au participat aproximativ 191 de persoane care au frecventat centre de învățare a limbii suedeze pentru imigranți (SFI - svenska för invandrare). Rezultatele au fost publicate în broșură, acestea ilustrând fapte bazate pe realitatea locală referitoare la istoria și motivele imigrației în secolul al XXI-lea, educația și situația locativă a imigranților, precum și importanța imigranților ca „o condiție esențială pentru viitorul orașului Boden”. În publicație, administrația orașului subliniază necesitatea imigrației către Boden pentru ca orașul să își mențină creșterea economică. Având în vedere deficitul de forță de muncă din Suedia, imigranții pot contribui în mare măsură la dezvoltarea economică și la crearea de noi locuri de muncă și, prin urmare, pot reduce la minimum șomajul structural. Potrivit coordonatorului pentru integrare, broșura a fost foarte bine primită de cetățenii din Boden și a facilitat întâlnirile dintre nou-veniți și populația rezidentă.

□ **Bodens kommun Stadshuset**

Kyrkgatan 24, 961 86 BODEN

Telefon + (46) 92162000 site web: <http://www.boden.se/>

„Îndrăznește să-ți înfrunți prejudecățile” (Våga möta dina fördomar)

Un instrument online care ajută oamenii să se orienteze mai bine atunci când caută anumite servicii și facilitează accesul la acestea, Viena, AUSTRIA

□ **Populație:** 1 741 246

De multe ori, informațiile privind serviciile oferite refugiaților nu sunt ușor accesibile și nici transparente pentru cei care au nevoie de aceste informații. *New Here* (Nou Aici) este o hartă digitală multilingvă interactivă, care le permite refugiaților să găsească diverse servicii sau activități, fiind o sursă de informații centralizată și ușor accesibilă. *New Here* a fost creată de un grup de voluntari, cu sprijinul administrației orașului Viena.

Odată ajunși într-un oraș, nou-veniții se confruntă adesea cu aceleași întrebări: Cum se pot înscrie la cursuri de limbă? De unde pot obține asistență juridică? Ce medici vorbesc limba mea? Independența și orientarea sunt indispensabile pentru integrare. *New Here* le permite utilizatorilor săi să se orienteze singuri într-un oraș nou. Ei pot găsi sute de informații în propria limbă și prin intermediul unor pictograme simple, de exemplu despre procedura lor de azil, cursuri de limbă sau cum să se înscrie într-o echipă de fotbal. Acesta nu este doar un instrument practic, ci promovează, de asemenea, autonomizarea refugiaților care se stabilesc într-un loc nou. *New Here* va spori, de asemenea, reziliența și sustenabilitatea societății civile, preluând activitățile de diseminare a informațiilor pe care ONG-urile și le-au asumat în ultimii ani, permițându-le să se concentreze din nou asupra unor sarcini esențiale.

□ **Kate Thompson**, Președinte *New Here*

Leonard Cusoleca, casier *New Here*

E-mail: kate@newhere.org site web: <http://www.newhere.at>

Politica de integrare multisectorială din Gdańsk, POLONIA

▣ **Populație:** 463 754

Odată cu „modelul de integrare Gdańsk”^x, Gdańsk a devenit primul oraș polonez care a pus în aplicare o politică transectorială ce a implicat o abordare proactivă a integrării refugiaților.

„Modelul Gdańsk” de integrare reprezintă un demers proactiv multisectorial în favoarea integrării migranților, inițiat de autoritățile publice ale orașului și aprobat de consiliul municipal în iunie 2016. Peste 150 de persoane din 70 de organizații diferite (instituții publice, companii, asociații, jurnaliști, etc.) conlucrează pentru a pune în aplicare diverse acțiuni, concentrându-se, printre altele, pe domeniul locuințelor, formarea profesională, accesul la un loc de muncă, educație și cursuri de limbă. Proiectul este susținut de către Uniunea Europeană și Fondul pentru azil, migrație și integrare. Autoritățile locale au înființat de asemenea „Consiliul Imigranților”, format din 13 consilieri care își împărtășesc în mod regulat opiniile și îl consultă pe primar în probleme legate de solicitanții de azil, refugiați și migranți. În prezent, modelul Gdańsk se află în etapa de implementare. Diverse servicii au fost puse la dispoziția beneficiarilor și a fost selectată o asociație pentru a coordona acțiunile migranților și pentru a le oferi sprijin, inclusiv prin organizarea de conferințe și ateliere tematice; de exemplu, administrația orașului a dezvoltat programul „Să devii mentor pentru un refugiat” și a organizat conferințe de tip masă rotundă pentru cetățeni, pe tema migrației și integrării.

Orașul Gdańsk este membru activ al rețelei de orașe „EUROCITIES”, în special în cadrul Grupului de lucru pentru migrație și integrare, și a primit din partea partenerilor de rețea sprijin pentru punerea în aplicare a strategiilor sale. O delegație a orașului a vizitat orașele Oslo și Bremen pentru a afla mai multe despre diferitele abordări din aceste orașe și a adaptat practicile respective la contextul local al orașului Gdańsk.

Primăria Gdańsk

ul. Nowe Ogrody 8/12

80-803 Gdańsk

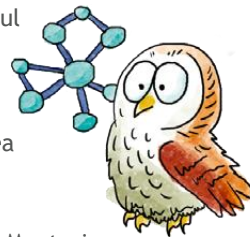
Telefon: (+58) 323 63 14

Fax: (+58) 302 01 34

E-mail: prezydent@gdansk.gda.pl

EUROCITIES: o rețea de mari orașe europene

O inițiativă lansată de rețeaua de orașe europene EUROCIITIES ([www. Eurocities.eu](http://www.Eurocities.eu)), proiectul CITIES-GroW (integrarea imigranților în orașe prin activități economice) constă în furnizarea de sfaturi practice responsabililor din cadrul autorităților locale și factorilor de decizie din Europa cu privire la cele mai bune modalități de abordare a provocărilor legate de integrarea migranților și de dezvoltare a unor strategii eficiente de integrare.

Proiectul a început la 1 februarie 2017 și a durat 24 de luni. Succesorul proiectului ImpleMentoring, CITIES-GroW a fost coordonat de EUROCIITIES, cu sprijinul Grupului pentru politici de migrație, MigrationWork CIC și al Institutului pentru Politici de Migrație și a implicat 16 orașe europene: Atena, Barcelona, Birmingham, Brighton și Hove, Dresda, Gdańsk, Gent, Helsinki, Lisabona, München, Nantes, Nicosia, Riga, Rotterdam, Tampere și Utrecht. Orașele participante au fost grupate pe perechi (mentori/executanți) pentru a asigura transferabilitatea rezultatelor și impactul pe termen lung al politicilor și practicilor. Programele de mentorat și îndrumare au avut ca scop: punerea

în legătură a cumpărătorilor cu furnizorii, prin facilitarea accesului întreprinzătorilor imigranți la contracte publice și private; colaborarea cu companiile locale, agențiile locale de ocupare a forței de muncă și instituțiile de învățământ locale, pentru a promova corelarea între calificările profesionale ale tinerilor proveniți din familii de migranți și ocuparea forței de muncă; furnizarea de servicii care să îi ajute pe întreprinzătorii migranți; și punerea în aplicare a unor strategii de combatere a discriminării pe piețele locale ale forței de muncă.

Informații suplimentare

<http://www.eurocities.eu/eurocities/projects/CITIES-GroW&tpl=home>

Furnizarea unei locuințe adecvate

Furnizarea unor locuințe adecvate este fundamentală pentru ca nou-veniții să se simtă ca acasă și să se integreze în societatea gazdă. În același timp, găzduirea refugiaților, solicitanților de azil și imigranților poate da naștere multor controverse în cartierele afectate și unei opoziții sau unor suspiciuni în rândul localnicilor. Întrucât, de cele mai multe ori, există resurse limitate pentru gestionarea aflurilor bruște de nou-sosiți, găsirea unor soluții pentru găzduirea permanentă a acestora poate fi o provocare pentru administrația orașelor (mari sau mici) și necesită adesea inițiative inovatoare. Identificarea de soluții pentru asigurarea unor locuințe decente nu numai că are legătură cu un drept fundamental al omului, ci este de asemenea esențială pentru prevenirea conflictelor și încurajarea integrării în societatea gazdă.

Găzduire descentralizată în apartamente private din Dresda, GERMANIA

Populație: 543 825

Orașul Dresda a cooperat cu Vonovia, una din cele mai mari asociații de locuințe din Germania, și cu 132 de proprietari persoane private, pentru a-i găzdui pe solicitanții de azil în apartamente private, în locul centrelor de cazare impersonale. Prin această inițiativă, Dresda a reușit să găzduiască mai mulți solicitanți de azil decât orice alt oraș mare din Germania^{XI}.

În contextul acestei inițiative, 3 404 (61%) din cei 5 461 de refugiați sunt cazați în prezent în apartamente private. Un total de 507 din aceste apartamente sunt oferite de Vonovia și 132 de proprietari privați. Atunci când închiriază un apartament pentru un solicitant de azil, administrația publică locală caută oferte de închiriere a unor apartamente care nu au putut fi închiriate o perioadă de șase luni. Această practică este benefică atât pentru oraș, cât și pentru familiile găzduite: oportunitatea de a locui într-un apartament privat le permite oamenilor să își păstreze propriile obiceiuri, să își pregătească singuri mâncarea și să se simtă ca acasă, fiind totodată diminuat sentimentul de dezrădăcinare pe care îl au, de regulă, într-un mediu străin. În același timp, închirierea de apartamente de la asociații de chiriași sau proprietari privați este o strategie de cazare mult mai puțin costisitoare pentru administrația publică locală decât deschiderea și administrarea unui centru de cazare. Dificultățile raportate se referă doar la reclamațiile făcute de vecini, de exemplu cu privire la probleme legate de separarea deșeurilor sau tulburarea liniștii.

Dirk Hilbert, primarul orașului Dresda
Dr. Külz-Ring 19 01067 Dresda, Germania
Telefon: (+49) 351-4882000
E-mail: oberbuergemeister@dresden.de

Rețea

REȚEAUA EUROPEANĂ A ORAȘELOR SOLIDARE

Această inițiativă privind locuințele face parte din eforturile depuse de orașul Dresda ca membru al „Rețelei Europene a Orașelor Solidare” (Réseau européen des villes solidaires), care a fost înființată ca urmare a unei recomandări făcute de Congresul Autorităților Locale și Regionale, în cadrul celei de-a 29-a sesiuni a acestuia.

Această recomandare a răspuns unui apel lansat la 3 octombrie 2015 de administrațiile locale din Strasbourg, Catania și Rovereto^{xii}. Primul rezultat concret al inițiativei „Rețeaua Europeană a Orașelor Solidare” a fost redactarea unui vademecum^{xiii} al cărui scop a fost prezentarea de bune practici privind politicile publice de primire și integrare a refugiaților, implementate la nivel local^{xiv}.

Programul Orașe Interculturale al Consiliului Europei (ICC)

Orașe Interculturale (ICC - Intercultural cities programme) este un program al Consiliului Europei care asistă autoritățile locale în elaborarea politicilor bazate pe aplicarea unui nou model de gestionare a diversității, numit integrare interculturală. Acest model de politică se bazează pe noțiunea de „avantaj al diversității”/ pe ideea că diversitatea este un atu - migrații trebuie considerați o resursă pentru dezvoltarea economică, socială și culturală locală, și nu doar ca un grup vulnerabil care are nevoie de asistență și servicii. Programul „Orașe Interculturale” oferă o metodologie cuprinzătoare și o serie de instrumente de analiză și evaluare, inclusiv INDEXUL orașelor interculturale.

Programul Orașe Interculturale - Irena GUIDIKOVA

Programe de incluziune și combatere a discriminării - Consiliul Europei - Direcția Generală pentru Democrație (DGII)

intercultural.cities@coe.int - www.coe.int/interculturalcities

Renovarea unor case abandonate pentru găzduirea migraților, Riace^{xv}, ITALIA

□ **Populație:** 2 800

Riace, fostul „oraș-fantomă”, a reușit să revitalizeze economia locală și comunitatea, soluționând în același timp problema locuințelor abandonate, prin punerea lor la dispoziția familiilor de imigranți, alături de programe de formare profesională pentru refugiați și crearea unei monede locale care să fie utilizată de refugiați.

În urmă cu cincisprezece ani, satul medieval Riace, aflat în vârful unui deal, pe coasta de sud a Italiei, era aproape un oraș-fantomă. Casele erau părăsite, iar școala locală era pe punctul de a se închide. Satul era în pericol de dispariție, întrucât locuitorii acestuia plecaseră să își caute un loc de muncă în nordul Italiei și în străinătate, în perioada de expansiune economică. De atunci, destinul satului Riace s-a schimbat, după ce a primit în mod deschis

un număr controlat de migranți, care trăiesc și muncesc în comunitate. Aproximativ 450 de migranți, sosiți din peste 20 de țări din afara Europei, trăiesc în Riace, reprezentând aproximativ o cincime din populația satului.

Această transformare s-a datorat primarului Domenico Lucano, care, în 1998, a înființat asociația „Città futura” (orașul viitorului), finanțată de guvernul italian și din fondurile locale, pentru a pune la dispoziția refugiaților apartamente abandonate și cursuri de formare, cum ar fi ateliere în cadrul cărora aceștia puteau învăța tehnici artisanale. Acest lucru a contribuit la repopularea satului și reconstruirea economiei sale. În plus, modelul Riace a fost perfecționat odată cu emiterea unei monede locale care aduce beneficii activității economice locale. Multiculturalismul, diversitatea competențelor și experiențele personale pe care oamenii le-au adus în Riace au oferit satului un suflu nou. În 2016, primarul Lucano a fost desemnat de revista Fortune drept unul dintre cei mai mari 50 de lideri ai lumii.

□ **Domenico Lucano**, primarul satului Riace
Tel.: +39 0964-733002
Fax: +39 0964-778016
Adresă: Piazza Municipio - 89040 Riace - ITALIA

Posibilitatea cumpărării unei locuințe, orașul Niš, districtul Nišava, SERBIA

□ *Populație:* 260 237

Cumpărarea unei locuințe și îmbunătățirea condițiilor de trai sunt importante pentru a asigura deplina integrare a PSI în viața orașului care îi găzduiește.

În 2016, orașul Niš a investit 10 milioane de dinari pentru achiziționarea a 10 case rurale destinate persoanelor strămutate în interiorul țării, cu sprijinul Comisariatului pentru Refugiați. Contractele de vânzare-cumpărare au fost semnate între vânzători, familiile PSI și primarul orașului Niš, Darko Bulatovic. Această inițiativă a administrației locale face parte dintr-un parteneriat activ între orașul Niš și Comisariatul pentru refugiați, care are ca scop îmbunătățirea condițiilor de trai ale PSI, permițându-le acestora să aibă acces la o proprietate. Administrația orașului Niš și Comisariatul pentru refugiați încearcă să asigure locuințe permanente pentru persoanele strămutate în interiorul țării, în special prin cumpărarea de gospodării rurale aflate în vecinătatea orașului Niš, în fiecare an, pentru un număr de PSI. Din 2015, 18 familii au primit deja o locuință și alte 320 de familii și-au manifestat interesul față de soluționarea problemei locuințelor în acest fel. Familiile care au obținut casele cu sprijinul primăriei orașului și a Comisarului pentru Refugiați nu au dreptul de a înstrăina proprietatea pentru următorii cinci ani.

Darko Bulatovic, Primarul orașului Niš
7 Juli 2, 18000 Niš
Email: info@ni.rs

Peyrelevade, FRANȚA

▣ *Populație:* 840

Aproximativ 60 de solicitanți de azil au fost găzduiți într-un fost cămin pentru pensionari, redând viața satului cu aproximativ 840 de locuitori, creând noi locuri de muncă pentru comunitatea locală și contribuind la eforturile depuse pentru a menține deschisă școala primară locală.

Și dacă, de fapt, refugiații nu „ne iau locurile de muncă”, ci contribuie la crearea unor noi? Având în minte această întrebare, Pierre Coutaud, primarul satului Peyrelevade a inițiat deschiderea unui centru de primire a refugiaților în satul său, unde sunt găzduiți aproximativ 60 de solicitanți de azil. Care au fost rezultatele? Rata frecventării oficiului poștal, care urma să fie închis, a crescut cu 30%, deoarece fiecare nou rezident și-a deschis un cont bancar. Datorită obligativității înscrierii copiilor refugiați la școala comunală, o clasă care urma să fie desființată a rămas deschisă și a fost creat un nou post de profesor. Numărul elevilor a crescut de la 44 la 62, într-un colț al provinciei care s-a confruntat cu o eroziune demografică și o scădere a natalității din anii 1960. Ca rezultat, economia satului a fost stimulată și au fost create cinci noi locuri de muncă

Lansarea acestui proiect nu a fost ușoară. În cursul întâlnirilor publice, opiniile locuitorilor au fost împărțite, mulți au exprimat temeri, iar alții s-au opus categoric proiectului. Proprietarii de locuințe secundare din sat au fost foarte refractari la eforturile de integrare.

„Mi s-a cerut să organizez un referendum, dar am refuzat”, a spus primarul. În cele din urmă, comunitatea locală a fost convinsă de efectele pozitive ale proiectului asupra economiei și creșterii locale și i-au acceptat pe nou-veniți, care au devenit rapid cetățeni fericiți ai satului din departamentul francez Corrèze^{XVI}.

Pierre Coutaud, primarul satului Peyrelevade,
Le Bourg, 19290 Peyrelevade, Franța
Telefon: (+33) 5 55 94 73 13
Fax: (+33) 5 55 46 25 41
E-mail: mairie@peyrelevade.fr

Pouilly-en-Auxois, FRANȚA

▣ *Populație:* 1 507

Solicitanții de azil sunt cazați în fosta cazarmă a jandarmeriei, o clădire cu patru etaje din Pouilly-en-Auxois, la inițiativa primăriei locale. Datorită acestui proiect, s-a reușit găsirea unei utilizări pentru clădirea goală, reunirea localnicilor și refugiaților printr-o serie de proiecte locale de sprijinire a acestora din urmă și susținerea economiei locale, întrucât refugiații beneficiază de o alocație zilnică cheltuită pe piața locală^{XVII}.

Pentru îmbunătățirea situației din Calais, ministrul de interne francez a identificat aproximativ 20 de circumscripții care vor primi migranți, pe perioada examinării cererilor de azil ale acestora. Comuna Pouilly-en-Auxois, aflată într-una din aceste circumscripții, a primit aproximativ 60 de solicitanți de azil, majoritatea provenind din Cornul Africii. Primarul, Bernard Milloir, și Marie-Jo Bourcier, șeful serviciilor sociale ale comunei, precizează că mulți dintre localnici au fost mobilizați pentru a-i ajuta pe migranți,

oferindu-le nou-sosiților cursuri de limba franceză, donându-le diverse bunuri, deschizând centre sportive și invitându-i să cineze cu ei.

Fiecare solicitant de azil primește o indemnizație temporară de 11,45 € pe zi, ceea ce aduce beneficii piețelor locale. Inițial, populația locală a fost destul de reticentă, iar unii membri ai comunității au participat la evenimente xenofobe. Cu toate acestea, primarul, dedicat politicilor de incluziune și toleranță, a abordat aceste dificultăți ilustrând impactul socio-economic pozitiv pe care l-ar putea avea sosirea solicitanților de azil pentru comunitatea locală și promovând în mod constant inițiative de integrare locală. În prezent, majoritatea localnicilor îi sprijină și îi acceptă pe noii locuitori ai comunei.

Bernard MILLOIR, Primarul comunei Pouilly-en-Auxois
Place de la libération 21320 Pouilly-en-Auxois Franța
Telefon: (+33) 3 80 90 64 00

▫ **Association du centre social du canton de Pouilly-en-Auxois**
André LAPOSTOLLE, Președinte
Marie Jo BOURCIER, Director
Espace Jean Claude Patriarche 21320 Pouilly-en-Auxois, Franța
Telefon: (+33) 3 80 90 86 61
E-mail: csocialpouilly@libertysurf.fr

Consolidarea integrării economice și pe piața forței de muncă

Intrarea pe piața muncii este esențială pentru o integrare pe termen lung de succes, deoarece le oferă refugiaților sentimentul că au un scop în noua societate care îi găzduiește. Ocuparea unui loc de muncă le permite refugiaților să aducă o contribuție comunității care îi găzduiește, să construiască o rețea socială și să obțină independența financiară. Lipsa cunoștințelor lingvistice adecvate sau a unor documente care să le ateste calificările academice sunt doar câteva din obstacolele cu care se confruntă în mod obișnuit nou-veniții. Acest capitol trece în revistă inițiativele care au sporit integrarea refugiaților și solicitanților de azil în economia locală.

Programul de inițiere de doi ani și programul de tip „A doua șansă”^{XVIII}, Bergen, NORVEGIA

▫ **Populație:** 278 121

Centrul pentru integrare din Bergen le oferă refugiaților un program de formare de doi ani, finanțat integral de stat, cu scopul de a sprijini integrarea acestora în câmpul muncii. Centrul oferă un program de formare de tip „A doua șansă” persoanelor cu o experiență profesională redusă sau fără niciun fel de experiență și mamelor casnice.

Pentru a aborda problema refugiaților cu o experiență profesională redusă sau fără niciun fel de experiență ori care nu sunt suficient de pregătiți pentru a lucra în noile contexte profesionale, orașul Bergen a pus în aplicare două planuri de acțiune - „Diversitatea creează oportunități” în 1998 și „Responsabilitatea tuturor” în 2007 - și a deschis cel mai mare centru de integrare din Norvegia. Centrul are ca scop asistarea migranților nou-sosiți în integrarea lor în viața activă și cea socială și sporirea independenței lor financiare. Programul de inițiere pus la dispoziție de centru, cu o durată de doi ani, le oferă refugiaților ocazia de a învăța limba norvegiană, cunoștințe de bază despre

societatea norvegiană și îi pregătește pentru participarea la viața activă și/sau la sistemul de învățământ. În același timp, orașul Bergen efectuează analize privind piața muncii pentru a identifica sectoarele în care există o lipsă de personal cu un nivel scăzut de calificare. Centrul de inițiere conduce, de asemenea, un program de tip „A doua șansă”, destinat refugiaților cu vârste cuprinse între 18 și 25 de ani, mamelor casnice sau persoanelor cu o experiență profesională redusă sau fără niciun fel de experiență. Acesta este un program de formare cu normă întreagă, în cadrul căruia fiecare refugiat este asistat de un instructor personal. Participanții urmează cursuri motivaționale, participă la grupuri de discuții, primesc ajutor pentru realizarea temelor și efectuează stagii în servicii de catering sau în supermarketuri. Costul acestor programe de formare se ridică la aproximativ 82 000 de euro pentru fiecare refugiat pe o perioadă de cinci ani (90% din costurile totale).

La prima vedere, această sumă poate să pară mare. Statisticile arată însă că această sumă reprezintă doar o parte din sumele pe care sistemul de securitate socială norvegian ar trebui să le plătească dacă refugiații ar rămâne șomeri. În plus, rezultatele acestor programe au fost pozitive, întrucât, la un an de la intrarea în programul de doi ani, 55% dintre participanți sunt angajați sau au intrat în sistemul de învățământ. După încheierea programului, 40% din participanți își găsesc de lucru pe piața obișnuită a forței de muncă. După încheierea programului de tip „A doua șansă”, 50% dintre participanți își găsesc de lucru sau urmează o formă de învățământ.

Centrul pentru Refugiați, Bergen
Grethe Baldersheim, Managerul Centrului Bredalsmarken
15/17, 5006 Bergen, Norvegia
Telefon: (+47) 55567960 / (+47) 40918795
Fax: +47 55567910
E-mail: Grethe.Baldersheim@bergen.kommune.no
introduksjonsenteret@bergen.kommune.no

Cadrul IASC (Inter-Agency Standing Committee) privind soluțiile durabile pentru persoanele strămutate în interiorul țării lor, provincia Van (Van ili), TURCIA

▣ *Populație:* 1 096 39

Sunt necesare strategii globale pentru a răspunde în mod eficient nevoilor PSI. Cu ajutorul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), guvernatorul din Van acționează în domeniile integrării și relocării, infrastructurii și asistenței sociale, dezvoltării sociale și economice, creșterii gradului de conștientizare și comunicării, precum și cooperării și parteneriatului.

Provincia Van din Turcia a lansat un plan de acțiune privind strămutarea în interiorul țării, al cărui scop este punerea în valoare a strategiilor care pot contribui la îmbunătățirea condițiilor de trai ale PSI în această provincie. Planul s-a bazat pe consultări ample, nu doar cu PSI, ci și cu alte părți interesate, cum ar fi guvernatori de districte și alte autorități locale, organizații neguvernamentale (ONG-uri), reprezentanți ai sectorului privat, camere de comerț și industrie, organizații patronale și sindicate. Unul din principalele obiective ale planului de acțiune a fost creșterea autonomiei PSI și consolidarea rolului acestora de cetățeni activi în viața provinciei. Cu ajutorul asistenței tehnice oferite de PNUD, Van a susținut integrarea locală a PSI săracite, prin „extinderea inițiativelor existente”: PSI au beneficiat în mare măsură de inițiativele guvernatorului Van, care au avut ca scop creșterea nivelului de bunăstare a gospodăriilor, inclusiv înființarea unei bănci de alimente, unei „Rețele verzi” care oferă diferite servicii de asistență socială, unor programe de micro-creditare și a Centrului de cercetare privind formarea și readaptarea Copiilor.

Murat Zorluoğlu, guvernator al guvernatorului Van și primar al orașului Van
Büyükşehir Belediyesi Seyit Fehim Arvasi Mahallesi Özdemir
Sk. No: 5 İpekyolu/VAN
Telefon: (+90) 444 44 65
E-mail: info@vbb.bel.tr

Stagii pentru solicitanții de azil calificați oferite de Siemens^{XIX}, Erlangen, GERMANIA

Bună practică a Rețelei de orașe interculturale

▣ *Populație:* 108 336

Administrația orașului Erlangen și compania Siemens au cooperat pentru a oferi 10 stagii în cadrul Siemens pentru solicitanții de azil calificați, ceea ce a avut ca rezultat o situație „profitabilă” pentru toate părțile implicate: solicitanții de azil, angajații companiei și compania însăși. Programul s-a extins la alte 14 orașe germane și, în prezent, include aproximativ 100 de refugiați.

În septembrie 2014, guvernul Franconiei Mijlocii a cerut primăriei orașului Erlangen să găzduiască 300 de refugiați nou-sosiți, pe lângă refugiații deja prezenți în oraș. Aceste persoane au fost găzduite în corturi, iar prejudecățile împotriva refugiaților au devenit relevante din punct de vedere politic în Erlangen. Pentru a soluționa această situație în ianuarie 2015, orașul Erlangen și compania Siemens s-au asociat pentru a dezvolta un program de stagii remunerate. Stagiul include un atelier de integrare desfășurat în cadrul departamentului participant al Siemens și presupune desemnarea unui „mentor”, care servește drept contact suplimentar, de la un alt departament al companiei. Stagiarii primesc, în general, salariul minim sau remunerația oferită, de regulă, stagiatorilor primiți la locul de desfășurare a stagiului. Mulți dintre aceștia s-au dovedit deosebit de competenți în inginerie și IT. Pentru beneficiari, avantajele pe termen lung ale stagiului conceput de Siemens includ noi oportunități, cum ar fi obținerea unui loc de muncă pe o perioadă determinată, a unui stagiu de practică pentru studenți și accesul la cursuri de specializare sau programe de formare profesională^{XX}.

Una dintre provocări a fost crearea unui program care nu era prevăzut de nicio reglementare și nu exista

În cadrul niciunei structuri, fiind necesar ca acesta să fie construit de la zero. Au fost necesare înființarea unor structuri birocratice (noi) și realizarea unui schimb de cunoștințe între departamente, cooperarea în domeniul angajării solicitanților de azil, integrarea stagiilor în activitățile companiei și crearea unui program cadru solid pentru stagiile oferite. Rezultatele obținute pe termen scurt și lung au fost reducerea numărului de zvonuri prejudiciabile despre refugiați, perpetuate în rândul angajaților Siemens, încurajarea schimbului intercultural de expertiză și cunoștințe, îmbunătățirea capacității de angajare a solicitanților de azil și o contribuție semnificativă la integrarea lor pe termen lung. Solicitanții de azil au beneficiat de orientarea și integrarea la locul de muncă și au avut ocazia să își evalueze singuri competențele profesionale. Angajații companiei au putut să reflecteze asupra prejudecăților acestora împotriva refugiaților și migranților, iar compania a putut beneficia de potențialul solicitanților de azil calificați.

În cele din urmă, una dintre cele mai importante lecții învățate din această experiență este faptul că și companiile pot să contribuie semnificativ la eforturile de integrare depuse la nivel local, că acestea prețuiesc „avantajul diversității” și că pot fi parteneri importanți în cadrul proiectelor de integrare interculturală.

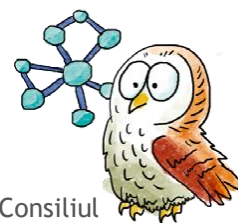
□ **Irma Paringer**, Manager pentru diversitate
E-mail: irma.paringer@siemens.com

□ **Orașul Erlangen**

Silvia Klein, manager al Departamentului pentru integrare,
egalitate de șanse și diversitate din cadrul primăriei
Rathausplatz 1, 91052 Erlangen Germania
Telefon: (+49) 9131 862375
E-mail: silvia.klein@stadt.erlangen.de

Rețea

PROIECTUL COMUNICARE PENTRU INTEGRARE C4I (C4I - COMMUNICATION FOR INTEGRATION)

Acest proiect face parte din **Proiectul Comunicare pentru Integrare C4I**, instituit de Consiliul Europei și UE în 11 orașe din Europa (Barcelona, Bilbao, Amadora, Loures, Sabadell, Patras, Erlangen, Nürnberg, Lublin, Botkyrka și Limerick) cu scopul de a combate stereotipurilor și xenofobiei și de a încuraja integrarea migranților în comunitățile locale. Proiectul Comunicare pentru integrare C4I, cofinanțat de Consiliul Europei și Comisia Europeană (Fondul European de Integrare), vizează prejudecățile, zvonurile și stereotipurile, utilizând tehnici virale de informare prin care sunt abordate concepții greșite des întâlnite, oferindu-se măsuri bazate pe dovezi pentru înlăturarea acestora^{xxii}.

Proiectul AGRIV, Neuchâtel, ELVEȚIA

▣ *Populație:* 33 712

Pentru a promova angajarea refugiaților și pentru a consolida dezvoltarea economică în zonele rurale, proiectul AGRIV, inițiat în Neuchâtel și finanțat din fonduri federale, le-a furnizat refugiaților, în cadrul unor ferme locale, o formare profesională teoretică și practică în domeniul agricol, combinată cu lecții de limbă^{xxiii}.

Din septembrie 2015, Biroul Regional pentru Integrare și Camera de Agricultură și Viticultură a cantonului Neuchâtel lucrează împreună la proiectul AGRIV, care le oferă refugiaților cu experiență în domeniul agricol un curs de formare de șase săptămâni, care combină cursuri de limbaj tehnic și de formare profesională, precum și stagii de scurtă durată în ferme din întreg cantonul. Astfel, refugiații au ocazia să îi cunoască pe agricultorii locali, să dobândească cunoștințe de bază în domeniul agricol într-un context complet nou și să câștige experiența practică necesară integrării pe piața muncii. La finalul celor șase săptămâni de stagiu, participanții sunt înscriși la bursa locurilor de muncă, gestionată de Camera de Agricultură și Viticultură, astfel încât agricultorii locali sunt informați cu privire la faptul că pot scăpa de o mulțime de formalități administrative dacă angajează la nivel local refugiați competenți, în loc să recruteze lucrători sezonieri din străinătate.

Deși proiectul a avut un impact pozitiv pentru toate părțile interesate implicate, după o primă evaluare, au fost identificate și anumite provocări pe care le implică o asemenea inițiativă^{xxiii}. Agricultorii au subliniat necesitatea unor perioade mai lungi de stagiu și că remunerațiile trebuie să fie adaptate la particularitățile acestui proces de învățare prin muncă.

În ciuda acestor concluzii, astfel de proiecte ar trebui promovate, deoarece, prin intermediul lor, s-a recunoscut și s-a răspuns la necesitatea recrutării de refugiați în mediul rural.

Pierre-Ivan Guyot, Șef Serviciu (Agricultură),
Neuchâtel, Service de l'agriculture (Serviciul Agricultură)
Route de l'Aurore 1, 2053 Cernier
Telefon: (+41) 32 889 37 00
Fax: (+41) 32 889 37 01
E-mail: sagr@ne.ch

Programul de evaluare a competențelor „Statushouders” (deținători ai statutului oficial)^{XXIV}, Amsterdam, ȚĂRILE DE JOS

▫ Populație: 813 562 în mediul urban

Refugiații care au primit dreptul de ședere permanentă în Țările de Jos („statushouders”) se pot înscrie în acest program creat de Consiliul local al orașului Amsterdam, pentru a facilita integrarea lor în viața profesională. Ceea ce este special la acest program este abordarea sa personalizată: fiecărei persoane care deține statutul (oficial) de rezident permanent îi este desemnat un manager de client personal, care concepe o strategie de găsire a unui loc de muncă și de integrare, bazată pe profilul individual al fiecărui client.

Programul presupune o serie de întâlniri/interviuri care permit evaluarea nevoilor fiecărui deținător al statutului oficial și asistarea acestuia în căutarea unui loc de muncă/unui curs de formare sau de limbă. Primul pas din acest proces constă în evaluarea parcursului educațional și profesional al clientului și a cunoștințelor sale lingvistice. Deținătorii statutului oficial se pot înscrie apoi în „Programul pentru refugiați de învățare a limbilor străine și orientare”, în cadrul căruia sunt abordate chestiuni precum domeniul muncii, învățământul, integrarea și stabilirea în oraș. Ulterior, deținătorii statutului oficial sunt asistați în elaborarea unui CV în limbile engleză și olandeză. Principalul obiectiv al programului este acela de a-i ajuta pe participanți să obțină oportunitățile de care au nevoie pentru a-și construi propriul viitor. Desemnarea unui manager de client pentru fiecare persoană în parte le oferă refugiaților o asistență adaptată la nevoile și competențele lor și îi ajută să găsească oportunități profesionale în Țările de Jos. Datorită acestui program, participanții se pot integra mai rapid în viața profesională a orașului Amsterdam, sunt mai conștienți de oportunitățile potrivite pentru experiența și competențele lor, își îmbunătățesc competențele lingvistice și își dezvoltă rapid o rețea socială.

▫ Linia telefonică permanentă a orașului Amsterdam

(cu apelare din Țările de Jos): 14 020

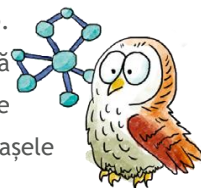
Telefon: (via Skype sau din străinătate): (+31) 20 624 1111

site web: <https://www.amsterdam.nl/immigratie/vluchtelingen/information-for/>

Rețeaua

ORAȘELOR SOLIDARE (EUROCITIES)

Programul Statushouders face parte dintr-o altă rețea de solidaritate, și anume proiectul Orașe Solidare. Orașe Solidare este o inițiativă de gestionare a crizei refugiaților, propusă de primarul Atenei și lansată în cadrul rețelei EUROCITIES^{XXV}. Aceasta urmărește crearea unui cadru în care să fie prezentate toate acțiunile și inițiativele orașelor, permițându-se astfel evidențierea rolului de lider politic pe care îl au orașele în abordarea acestei provocări.

Orașele care acționează în cadrul inițiativei Orașe Solidare, doresc să colaboreze cu Comisia Europeană și cu statele membre pentru a gestiona situația refugiaților. Inițiativa este deschisă tuturor orașelor europene care doresc să lucreze în strânsă colaborare unele cu altele și care sunt dedicate solidarității în domeniul primirii și integrării

refugiaților.

informații suplimentare
<http://solidaritycities.eu/about>

Plan de lucru pentru integrarea PSI la nivel local, orașul Mariupol, regiunea Donețk, UCRAINA

▣ **Populație:** 470 968

Orașul Mariupol este localizat în sud-estul Ucrainei, pe coasta Mării Azov. În prezent, orașul are aproximativ 500 000 de locuitori și găzduiește în jur de 100 000 de PSI. Autoritățile locale sprijină integrarea PSI prin campanii care promovează toleranța, programe de construcții de locuințe sociale și proiecte de atragere a unor PSI cu un nivel înalt de calificare profesională.

Cu sprijinul UNHCR, Mariupol a fost primul oraș din Ucraina care a organizat, în 2016, evenimentul Orașe Solidare, planificat sub forma unei adunări periodice care să reunească diferite părți interesate implicate în sprijinirea integrării locale a PSI: autorități centrale și locale, agenții umanitare și de dezvoltare, ONG-uri naționale și internaționale, societatea civilă, precum și reprezentanți ai PSI. Participanții au convenit asupra unui program de lucru pentru integrarea PSI la nivel local, prin intermediul unui plan de dezvoltare urbană, care include soluții durabile pentru PSI. De asemenea, s-a propus crearea unei rețele de orașe solidare, pentru ca acestea să împărtășească cele mai bune practici de sprijinire și integrare locală a PSI. Pentru a preveni „exodul creierelor” (*brain drain*) și pentru a atrage în oraș PSI cu un nivel înalt de calificare profesională, autoritățile locale găzduiesc trei universități relocate din Donețk și pun la dispoziție cu titlu gratuit spații pentru desfășurarea activității acestora. Pentru a oferi un sprijin cuprinzător, se caută soluții pentru a asigura cazarea personalului și studenților ori de câte ori este posibil. Pentru a soluționa problema cazării PSI, orașul a încheiat deja primul proiect de locuințe sociale implementat vreodată în Ucraina (cu fonduri UE) și, în prezent, pune în aplicare un alt proiect de locuințe sociale, care oferă familiilor apartamente pe baza unor criterii de selecție transparente. Autoritățile administrației locale din Mariupol pledează pentru acordarea PSI a unui drept de vot la alegerile locale. Unul din primarii adjuncți din cadrul consiliului local este o PSI.

▣ **Vadym Boychenko, Primar**
Telefon: (+38) 0 675 432 650
E-mail: vadym.boichenko@mariupolrada.gov.ua;
Stepan Makhsma, Secretarul Consiliului local/municipal
Telefon: (+38) 0 977 772 797
E-mail: stepan.makhsma@mariupolrada.gov.ua

Inițiativa „Dresden handelt!” (Dresda acționează!), Dresda, GERMANIA

▫ Populație: 543 825

În cadrul inițiativei „Dresden handelt!”, orașul Dresda a reunit diferite părți interesate, împreună cu Rețeaua IC (Integrare prin calificare) a Saxoniei, pentru a-i sprijini pe nou-veniți prin numeroase inițiative de integrare și, în special, pentru a oferi o platformă pentru recunoașterea diplomelor străine și evaluarea calificărilor profesionale.

Rețeaua IC este un proiect regional menit să rezolve problemele legate de recunoașterea calificărilor străine și să evalueze competențele refugiaților care solicită consiliere. După ce participă la întâlniri și interviuri, aceștia învață să se orienteze atunci când trebuie să aleagă între serviciile existente pentru integrarea lor profesională în Germania. Odată cu proiectul „Mein Ordner” (Dosarul meu), orașul Dresda a înființat o primă structură de sprijin. Disponibil online și prin intermediul unei aplicații dedicate, acest proiect a fost implementat pentru a oferi informații complete tuturor rezidenților și nou-veniților. Pe lângă dosarele tematice care conțin adrese de contact utile și liste de verificare disponibile în limbile engleză și germană, aceste dosare pot servi pentru stocarea documentelor importante și pot fi utilizate în cadrul ședințelor de consiliere. Inițiativa „Dresden handelt!” face parte din răspunsul oferit de orașul Dresda la criza refugiaților, în calitate de membru al rețelei EURO CITIES.

▫ **Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă, orașul Dresda**

Telefon: (+49) 351-28851074

Fax: (+49) 351-5292122

E-Mail: dresden.migration@arbeitsagentur.de

▫ **Rețeaua IC a Saxoniei**

Weißeritzstr. 3 (Yenidze), 01067 Dresda

Telefon: (+49) 351-43707040

Protejarea grupurilor vulnerabile (femei, minori neînsoțiți)

Femeile și copiii, inclusiv victimele violenței sexuale și minorii neînsoțiți, reprezintă o parte considerabilă din cei nou-veniți. Aceștia sunt deosebit de vulnerabili și necesită o atenție și o abordare mai bine ținute din partea autorităților locale și regionale. Scopul acestei secțiuni este de a evidenția inițiativele ce răspund nevoilor specifice ale acestor grupuri, oferindu-le membrilor acestora un sprijin psihologic și ajutându-i să se simtă acceptați, precum și propunând soluții pentru integrarea copiilor în comunitatea locală, în sistemul de învățământ și, ulterior, în viața activă.

Tratamentul pentru tulburarea de stres post-traumatic oferit gratuit femeilor și copiilor yazidi, Baden-Württemberg^{xxvi}, GERMANIA

□ **Populație:** 10 879 618

Aproximativ 100 de femei și copii yazidi, care au supraviețuit crimelor de război și actelor de violență sexuală săvârșite de membrii grupării teroriste Daesh/ISIS au fost aduși în Germania cu o viză specială și li s-au oferit locuințe, tratament specializat pentru tulburarea de stres post-traumatic și acces la diverse cursuri de limbă în 22 de orașe și sate.

În cadrul proiectului „*Sonderkontingent für besonders schutzwürdige Frauen und Kinder aus dem Nordirak*” (indicator special de proiect pentru femeile și copiii deosebit de vulnerabili din nordul Irakului), din martie 2015, landul german Baden-Württemberg a implementat un program care oferă tratament gratuit și vize (din motive) umanitare unui număr de peste 1 100 de femei și copii yazidi care au fost ținuti captivi de ISIS^{xxvii}. Această inițiativă a fost salutăată de primarii locali, care au contribuit la organizarea punerii sale în aplicare și le-au oferit refugiaților adăpost și sprijin. Jan Ilhan Kizilhan^{xxviii}, principalul expert din cadrul proiectului, a mers în nord-estul Irakului și a vorbit cu multe femei care au fost supuse sclaviei sexuale, având ca sarcină alegerea celor care urmau să fie aduse în Germania. S-a decis că programul va fi mai puțin benefic pentru femeile foarte în vârstă, pentru care ar fi mai dificil să își construiască o viață nouă fără rudele lor. În medie, femeile selectate au sub 20 de ani. Bugetul programului oferit de landul Baden-Württemberg a fost stabilit la 95 de milioane de euro. Femeilor li s-a oferit un adăpost sigur, sprijin financiar și psihologic și acces la cursuri de limbă și programe educaționale diverse. În ciuda dificultăților de comunicare, mulți locuitori s-au oferit să ajute. Femeile și copiii sunt găzduiți în 22 de sate și orașe din Baden Württemberg (1 000 de femei), Niedersachsen (70 de femei) și Schleswig-Holstein (30 de femei). În interesul siguranței lor, locația adăposturilor este păstrată secretă. Recent, Canada a decis să integreze 400 de victime ale ISIS, după exemplul și metoda Germaniei^{xxix}.

□ **Staatsministerium Baden-Württemberg**
Richard-Wagner-Straße 15, 70184 Stuttgart
Telefon: (+49) 711/21530
E-mail: poststelle@stm.bwl.de

□ **Dr. Michael Blume**, Manager de proiect
Hohenheimer Str. 30/1 70794 Filderstadt, Germania
E-mail: blume-religionswissenschaft@email.de

□ **Prof. Dr. Jan Ilhan Kizilhan**, expert principal al proiectului
Telefon: (+49) 7720 3906-217
Fax: (+49) 7720 3906-219
E-mail: kizilhan@dhw-vs.de

Pregătirea refugiaților pentru participarea la viața activă: „After 18”, Leicester, REGATUL UNIT

▫ **Populație:** 397 100

Orașul Leicester și Inițiativa „After 18” lucrează din 2013 cu minorii neînsoțiți în Leicester pentru a-i pregăti pentru tranziția către viața de adult și viața activă. Printre diferitele servicii oferite, tinerii primesc informații specifice privind gestionarea problemelor personale și emoționale, accesul la un loc de muncă și consiliere cu privire la viitoarele studii.

În ultimii ani, Marea Britanie a cunoscut un aflux deosebit de mare de copii de 11 ani și mai mult, care au fugit de războiul și persecuțiile din țara natală. După ce au beneficiat de un tratament special în calitate de minori neînsoțiți, după împlinirea vârstei de 18 ani, care implică schimbarea statutului juridic, refugiații se vor confrunța cu multe dificultăți. Probabil că mulți dintre ei se vor întoarce în orașe nefamiliare din țara lor, iar cei care primesc drept de ședere trebuie să învețe cum să se adapteze la viața din Regatul Unit. Scopul inițiativei „After 18” este de a sprijini tinerii să facă tranziția către viața de adult și să își pregătească viitorul.

De exemplu, în 2015, orașul Leicester a oferit servicii unui număr de 150 de minori din 14 țări diferite. Tinerii adulți care fac parte din sistemul de azil primesc asistență individuală pentru a înțelege ce poate presupune această schimbare a statutului, pentru a-și dezvolta propriile rețelele de sprijin și pentru a-și planifica viitorul. În colaborare cu cadre universitare, „After 18” susține studii de cercetare a vieții de după împlinirea vârstei de 18 ani a foștilor minori neînsoțiți, solicitanți de azil. În prezent, colaborează la proiectul *Becoming Adult*^{xxx} din cadrul University College London (UCL). De asemenea, „After 18” organizează activități^{xxxi} care le permit tinerilor să socializeze, să se distreze și să dobândească noi competențe. În plus, se implică în găsirea de vorbitori pentru diverse grupuri și facilitează organizarea evenimentelor de sensibilizare a populației cu privire la problemele care îi afectează pe tinerii solicitanți de azil^{xxxii}.

Irene Kszyk, Șef al
Departamentului pentru Egalitatea de șanse, Consiliul local
al orașului Leicester
Telefon: (+44) 116 454 41 47
E-mail: Irene.Kszyk@leicester.gov.uk
▫ **Alison Birch**, After 18 (Charity)
Telefon: (+44) 07851 022 125
E-mail: alisonbirch@after18.org.uk
site web: <http://www.after18.org.uk>

Sprrijinirea inițiativelor societății civile, Eurodistrictul Strasbourg-Ortenau, FRANȚA și GERMANIA

▫ **Populație:** 915 000

Convins de utilitatea susținerii proiectelor existente în locul inițierii altora noi, eurodistrictul a înființat un fond (30 000 EUR) pentru asociațiile locale care se dedică în mod special integrării copiilor și adolescenților refugiați, promovând astfel integrarea refugiaților la nivel transfrontalier.

Eurodistrictul franco-german este o entitate administrativă transfrontalieră (Gruparea Europeană pentru Cooperare Teritorială) care se bazează pe punerea în comun a unor instituții și care a început să funcționeze din 2010^{xxxiii}. Printre acțiunile susținute în acest cadru se numără crearea unor grupuri de terapie prin artă într-un centru de cazare pentru refugiați. Alte proiecte includ:

- organizarea unor excursii împreună cu copiii din școlile primare germane și franceze, pentru a descoperi regiunea și cultura țării gazdă;
- cursuri de dans contemporan pentru copiii francezi, germani și imigranți și predarea unei coregrafii care abordează noțiunile de „apartenență”, „identitate” și „istorie personală”;
- ateliere de mediere artistică, conduse de artiști și de un psiholog clinician, pentru copiii refugiați și elevii din Strasbourg;
- activități științifice;
- ateliere de fotografie, în cadrul cărora copiii refugiați sunt invitați să prezinte fotografiile făcute de-a lungul rutei de migrație și în noul lor mediu.

Până acum, Eurodistrict a sprijinit cu succes 17 proiecte științifice și creative, care au avut ca scop interacțiunea copiilor refugiați cu cei francezi și germani, pentru a facilita integrarea la nivel interstatal și intercultural. Acest demers subliniază importanța strategică a asociațiilor locale, care deseori au rețele, cunoștințe specializate (know-how) și experiență în abordarea problemelor legate de integrare, demonstrând totodată beneficiile combinării resurselor dincolo de frontiere.

▫ **GECT Eurodistrictul Strasbourg-Ortenau**
Telefon: (+49) 7851-899 750
E-mail: info@eurodistrict.eu
site web: <http://bit.ly/2n0pXkF>

Inițiativa *Stadtteilmütter (mame din cartier)*, Berlin - Neukölln, GERMANIA

▫ **Populație:** 322 931

În cadrul programului *Stadtteilmütter (Mame din cartier)* au fost instruite 140 de femei migrante să viziteze la domiciliu peste 100 de familii de imigranți și să le furnizeze informații cu privire la învățământ, ocuparea forței de muncă, îngrijirea copiilor, informații juridice și medicale, creându-se astfel o puternică rețea locală de integrare.

Femeile și mamele din familii de imigranți beneficiază de un scurt curs de formare care le permite să discute direct cu familiile din propria comunitate despre diverse subiecte (imigrație, limbă, muncă, sănătate, drept, îngrijirea copiilor și dezvoltarea specifică a copiilor și tinerilor). Acest demers permite așadar informarea grupurilor demografice care nu au acces la sistemul de învățământ și de asistență socială și de a ajuta familiile de imigranți să creeze legături cu cartierele în care locuiesc. Femeile însele dobândesc competențe care le ajută să își crească și să își educe mai bine copiii. În plus, indemnizația pentru ocuparea forței de muncă le oferă acestora o ocazie unică de a se afirma pe piața muncii. Atmosfera familială din căminele familiilor de migranți și, deseori, utilizarea limbii materne a acestora pentru a le explica aspecte birocratice dificile accelerează considerabil procesul de integrare. În acest sens, proiectul contribuie atât la consolidarea integrării beneficiarilor activităților de informare, cât și la autonomizarea mediatoarelor (*Stadtteilmütter*).

▫ **Diakoniewerk Simeon gGmbH /Stadtteilmütter Neukölln**
Strada Karl-Marx nr. 83, 12040 Berlin, Germania
Telefon: (+49) 30902394185
Fax: (+49) 30902394419
E-mail: stadtteilmuetter@diakoniewerk-simeon.de

Îmbunătățirea accesului la educație

Integrarea în societățile noi începe cu o educație de calitate, unul dintre cele mai valoroase și mai importante atuuri pe care le pot avea refugiații. Aceasta le permite să învețe limba, cultura și tradiția comunității care îi găzduiește și să dobândească noi cunoștințe și competențe, care îi ajută să se întrețină pe ei înșiși și familiile lor și să devină membri valoroși ai comunității. Inițiativele care facilitează accesul la educație, precum școlile și universitățile „deschise” și înființarea de structuri de învățământ temporare în care sunt oferite cursuri de limbă accelerate, constituie o etapă esențială pentru o integrare reușită.

Accesul tuturor locuitorilor la patrimoniul cultural și istoric al unui oraș, Gori, GEORGIA

▫ **Populație:** 48 143

Facilitarea accesului tuturor locuitorilor, inclusiv al PSI, la patrimoniul cultural și istoric al unui oraș este un factor important pentru o bună integrare a PSI în viața comunității.

Administrația orașului Gori a furnizat gratuit unei asociații (FLEX Alumni) toate echipamentele audio-

vizuale necesare pentru organizarea unui curs de vară de două săptămâni în limba engleză, destinat copiilor din familiile strămutate în interiorul țării. Evenimentul s-a desfășurat la Palatul Tineretului din Gori, una dintre cele mai importante clădiri ale orașului Gori. Implicarea activă a primăriei a permis implementarea acestui proiect ambițios, care le-a oferit copiilor din familiile strămutate în interiorul țării posibilitatea să aibă acces la educație, să descopere o nouă limbă, dar și să facă parte din viața orașului, descoperind patrimoniul public al orașului.

Contact
strada Tamar Mepe
Telefon: (+995) 77 500 912

Accesul refugiaților cu înaltă calificare la învățământul universitar, Erlangen-Nürnberg (Friedrich-Alexander-Universität - FAU), GERMANIA

▫ *Populație Erlangen: 108 336, Nürnberg: 501 072*

În cadrul Rețelei de orașe interculturale, orașul Erlangen a sprijinit eforturile Universității Friedrich-Alexander din Erlangen-Nürnberg (FAU), una din primele universități germane care au permis accesul refugiaților la învățământul superior, prin reducerea obstacolelor birocratice întâmpinate la înscrierea în universități, realizarea de interviuri și oferirea de cursuri de limbă.

În 2015, FAU a lansat programul „Oportunități de studiu pentru refugiați”. În prima etapă a programului, echipa Biroului Central pentru Afaceri Internaționale (RIA) organizează interviuri de orientare împreună cu Serviciul de consiliere și orientare profesională pentru studenți, pentru a stabili dacă refugiații au calificările necesare pentru a urma studii universitare și pentru a evalua nivelul cunoștințelor de limbă germană ale acestora. Solicitanții de azil și refugiații care îndeplinesc criteriile de intrare la universitate sunt admiși în program după acest prim interviu. Apoi, aceștia participă la cursuri de limbă germană pentru a dobândi un anumit nivel de competențe lingvistice. Următoarea etapă a programului include oportunitatea celor admiși de a participa la cursuri ca observatori și la seminarii practice care permit pregătirea lor suplimentară înainte de a începe studiile. RIA a stabilit legături strânse cu instituțiile de învățământ locale, ceea ce le permite refugiaților care nu sunt admiși să studieze la o universitate germană să aibă acces la forme alternative de învățământ.

Studenții de la FAU s-au oferit să îi ajute pe refugiați, implicându-se în proiecte de lucru în tandem sau în calitate de mentori care îi asistă la rezolvarea problemelor cotidiene. În cadrul Clinicii juridice pentru refugiați, studenții la drept îi ajută pe refugiați să se pregătească pentru procedurile de azil și să găsească avocați care oferă asistență juridică gratuită. Un grup de studenți la medicină, din cadrul Grupului de Lucru pentru Drepturile Omului și Medicină, contribuie la furnizarea de îngrijiri medicale (refugiaților), în centrele de cazare pentru refugiați, și, dacă este necesar, le dau trimiteri la medici locali.

Implementarea proiectului, care s-a bucurat de mult succes încă de la început, a fost posibilă datorită

cooperării consiliului de administrație al universității, cu membrii personalului universității, studenții voluntari, orașele Erlangen, Fürth și Nürnberg, precum și cu alte circumscripții administrative. Fondurile externe au avut un rol esențial în finanțarea programului. La început, programul a fost finanțat de Asociația pentru promovarea internaționalizării a Universității din Erlangen-Nürnberg. La sfârșitul anului 2015, Deutsche Akademische Dienst (DAAD) a reacționat la noua situație și a lansat programe de finanțare specifice. Angajamentul asumat de FAU a condus la rezultate deosebite: începând din 2015, aproximativ 1 800 de interviuri orientative au fost realizate de membrii personalului universității, în plus față de sarcinile lor obișnuite. Datorită acestor eforturi, aproximativ 300 de refugiați au putut să urmeze cursurile universității.

Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg
Catedra de Afaceri internaționale
Dr. Brigitte Perlick, Șef de catedră
Telefon: (+49) 9131 85-65170
Fax: (+49) 9131 85-65162
E-Mail: brigitte.perlick@fau.de
Helmstr. 1, Eingang A 91054 Erlangen, Germania

Centrul de învățământ temporar, Sultanbeyli („belediye”), Istanbul, TURCIA

□ **Populație:** 302 388

Primăria accelerează accesul copiilor sirieni la educație prin deschiderea unor centre de învățământ temporare, în care copiii sirieni pot să învețe limba turcă, și prin simplificarea criteriilor pe care familiile cu copii de vârstă școlară trebuie să le îndeplinească pentru a primi un ajutor de stat.

Din cauza barierelor lingvistice, școlarizarea copiilor refugiați constituie una din cele mai mari provocări pentru autoritățile locale din Turcia. Administrația din Sultanbeyli a deschis un centru de învățământ temporar pentru copiii sirieni, care este recunoscut de Ministerul Educației Naționale și al cărui scop este să faciliteze comunicarea sirienilor cu populația turcă și să îi ajute pe aceștia să se adapteze la viața din Turcia cât mai repede posibil, punând la dispoziție cursuri în fiecare zi a săptămânii^{xxxiv}. În septembrie 2016, Sultanbeyli a confirmat că acest centru era frecventat de 1 200 de copii.

Pentru a primi ajutor umanitar, familiile cu copii de vârstă școlară trebuie să îi înscrie pe aceștia la unul din centrele de învățământ locale. Cu toate acestea, există în continuare anumite provocări ce trebuie depășite. Părțile interesate implicate susțin că sunt necesare înființarea de noi instituții de învățământ și asigurarea respectării mai riguroase a obligației de școlarizare pentru obținerea de ajutor umanitar. Potrivit responsabililor Centrului de Coordonare a Refugiaților din Sultanbeyli^{xxxv}, în acest cartier s-a înregistrat o rată a școlarizării de 50% în rândul copiilor de vârstă școlară, rezultat semnificativ mai mare decât media națională de 25% înregistrată în rândul sirienilor din zonele urbane ale Turciei.

Asociația de Asistență și Solidaritate pentru Refugiați și Solicitanți de Azil
Turgut Reis Mah. Fatih Bulvarı,
cod poștal: 34930 Nr: 306 Sultanbeyli/Istanbul,
Telefon Turcia: (+90) 216 564 45 45
E-Mail: info@multeciler.org.tr

Adresa Centrului de învățământ pentru refugiați:
Abdurrahmangazi Mah. Petrol Yolu Cad. Nr: 169, Sultanbeyli/Istanbul

Inițiativa „Școli deschise”, Atena, GRECIA

▫ Populație: 664 046

Transformând 25 de școli publice în centre pentru activități științifice, creative și sportive, precum și pentru cursuri de limbă pentru atenieni și refugiați, orașul Atena a reușit să îi reunească pe copiii refugiați și pe cei greci, să sporească implicarea și interacțiunea cartierelor și școlilor locale în procesul de integrare a refugiaților și să le ofere copiilor refugiați un mediu sigur, unde să poată să învețe și să petreacă timp în afara centrelor de cazare.

În 2015, orașul Atena a lansat inițiativa „Școli deschise”, un program care vizează transformarea școlilor publice locale din municipiul Atena în centre pentru activități sportive și creative, cursuri de limbă și alte activități pentru toți ateniinii și refugiații. Prin această inițiativă, școlile rămân deschise după finalul cursurilor școlare până la orele 9:30 p.m. în timpul săptămânii și de la 10 a.m. la 8 p.m. în weekenduri. Atelierele nu numai că le permit copiilor refugiați să își îmbunătățească competențele lingvistice și să înțeleagă mai bine cultura, dar contribuie și la un schimb direct între nou-veniți și populația locală de toate vârstele. Utilizarea clădirilor școlare pentru a găzdui ateliere creative pentru toate vârstele revitalizează spațiile și reunește oamenii din comunitatea locală, în efortul de a spori implicarea și interacțiunea dintre cartiere și școlile locale. Programul este condus de primăria orașului Atena și este finanțat de Fundația Stavros Niarchos.

În vara anului 2016, din cei 1 250 de participanți la activitățile școlilor deschise, 450 au fost refugiați. În prezent, programul include 25 de școli publice din Atena, în care sunt predate 170 de cursuri, la care participă 10 184 de persoane în total^{xxxvi}.

Școli deschise
Strada Liosion, nr. 22, etaj 5, cod poștal 10438, Atena, Grecia
Telefon: (+30) 210 52 77089 or
(+30) 210 52 77 570
E-mail: info@athensopenschools.gr

Aplicația mobilă Funzi, care îi ajută pe refugiați să învețe limba, valorile și obiceiurile locale, Espoo, FINLANDA

▫ Populație: 270 744

În cadrul procesului de integrare a refugiaților, compania finlandeză Funzi, în colaborare cu Biroul finlandez pentru Imigrări din Espoo, și-a propus să folosească cele mai noi tehnologii pentru a facilita accesul refugiaților la informații, creând o aplicație mobilă gratuită de învățare și informare, care oferă informații fiabile privind învățământul, cursurile de limbă și oportunitățile de angajare utilizatorilor de telefoane mobile din toată lumea^{xxxvii}.

Serviciul este ușor de utilizat și se adresează tuturor migranților. În prezent, acesta este disponibil în limba engleză, urmând să fie dezvoltate și alte versiuni lingvistice. Serviciul oferit de Funzi conține

informații de încredere, provenite din surse oficiale, care le permit imigranților să facă față mai eficient provocărilor cotidiene și să se adreseze autorităților competente în diferite etape ale procedurilor pe care trebuie să le urmeze. Acesta este gratuit și disponibil pentru utilizare în toată lumea. Compania intenționează să-și extindă operațiunile și să publice pe întreg teritoriul UE pachete didactice specifice fiecărei țări, destinate solicitanților de azil. În plus, Funzi oferă cursuri de formare online privind ocuparea forței de muncă și antreprenoriatul, care îi pot ajuta pe imigranți să își promoveze competențele profesionale pe piața muncii.

Aceste cursuri sunt concepute sub forma unui joc de cărți și sunt împărțite în secțiuni mai mici, ușor de înțeles și învățat. După citirea și înțelegerea unei cărți, utilizatorul are posibilitatea de a răspunde unor întrebări (în cadrul unui scurt test de tip „quiz”), primind confirmarea imediată a informațiilor învățate și înțelese. Primele servicii au fost create inițial pentru a răspunde nevoilor de informare din țările în curs de dezvoltare. În 2014, Funzi a lansat pachetele „Antreprenoriat” și „Obține acel loc de muncă” care sunt utilizate în Botswana, Kenya, Nigeria, Tanzania și Africa de Sud.

Tero Salonen, Director Executiv Funzilife

Telefon: (+35)8405062440

E-mail: tero@funzi.fi; info@funzi.fi

site web: www.funzi.fi

Funzi și orașul Espoo: <http://bit.ly/2DzgFao>

Combaterea discursurilor de incitare la ură și a actelor de extremism violent

Chiar dacă sunt îndeplinite nevoile de bază (o locuință, un loc de muncă, educație), integrarea de facto a refugiaților și asimilarea lor de populația locală nu pot fi realizate atâta timp cât există discursuri de incitare la ură și acte de extremism violent; aceste practici conduc la excluderea și subordonarea grupurilor afectate și împiedică o coexistență pașnică și în condiții de egalitate în cadrul comunității. În consecință, combaterea discursurilor de incitare la ură și a actelor de extremism violent ar trebui să facă parte din orice politică de integrare locală și regională. Așadar, această ultimă secțiune include practici inovatoare care promovează sensibilitatea culturală, invită oamenii să participe la discuții deschise și să includă strategii de combatere a zvonurilor în școli și universități și cresc gradul de conștientizare prin intermediul noilor tehnologii și al artei.

Aplicația web de combatere a zvonurilor, care testează cunoștințele cetățenilor cu privire la imigrație și „decodifică” zvonurile, Bilbao, SPANIA

Bună practică a Rețelei de orașe interculturale

▫ *Populație:* 345 141

În efortul de a combate discursurile de incitare la ură și actele de extremism violent, această aplicație testează cunoștințele utilizatorilor cu privire la imigrație, prin intermediul unei serii de întrebări bazate pe fapte, și precizează dacă zvonurile cele mai răspândite despre imigranți sunt adevărate sau nu, ceea ce permite creșterea gradului de conștientizare și ilustrarea efectelor negative ale zvonurilor și stereotipurilor.

Principala metaforă folosită în campania de comunicare din Bilbao este o umbrelă care servește ca apărare împotriva zvonurilor apărute de nicăieri. Campania include un scurt joc - sub forma unui bilet răzuibil sau a unei aplicații web - care pot permite utilizatorului să aprecieze dacă este „protejat” împotriva zvonurilor sau „expus” în fața acestora. Sunt folosite întrebări cu variante multiple de răspuns. În plus, fiecare răspuns este însoțit de afirmații mai lungi, care cuprind informații exacte din punct de vedere faptic, care au ca scop sensibilizarea publicului cu privire la zvonurile și stereotipurile care afectează negativ coexistența diferitelor populații din oraș. Se acordă un punctaj final, care indică gradul de „protecție” împotriva zvonurilor. Prin diseminarea acestor informații pe scară mai largă pe rețelele sociale, utilizatorii pot obține „medalii” suplimentare și se pot alătura campaniei de promovare a valorilor multiculturalismului, coeziunii sociale și combaterii discriminării rasiale.

În mod similar, pentru ca aceste informații să ajungă la grupurile de persoane care nu au acces la tehnologia informației, a fost creată o versiune tipărită a jocului.

Aplicația a fost descărcată de peste 1 300 de ori în perioada septembrie 2014 - februarie 2015 și a fost utilizată, în medie, timp de peste patru minute de fiecare utilizator, per sesiune^{xxxviii}.

▫ **María Begoña Cortázar Zubiaguirre**
Șeful Biroului pentru Imigrări, Consiliul local al orașului Bilbao
Telefon: (+34) 94 420 3104
E-mail: begona.cortazar@ayto.bilbao.net

Instruirea studenților pentru a combate atitudinile rasiste^{xxxix}, Patras, GRECIA

▫ *Populație:* 260 308

Recunoscând necesitatea ca viitorii profesori să fie sensibili la interculturalitate și să înțeleagă mai bine diversitatea, 250 de viitori profesori (studenți) au fost invitați, în cadrul cursului de studii multiculturale de la Universitatea Patras, să conceapă, să implementeze, să evalueze o campanie anti-zvonuri, destinată combaterii prejudecăților, sau să reflecteze asupra acesteia.

În perioada martie-iunie 2015, în cadrul campaniei C4I, a fost organizat un curs de formare profesională „anti-zvonuri” pentru viitorii profesori de la Universitatea Patras. Inițial, studenții au fost formați pentru a deveni agenți C4i anti-zvonuri și, ulterior, aceștia s-au implicat în contexte interculturale autentice,

în școlile și ONG-urile din Patras care se ocupă de probleme legate de diversitate și migrație. Studenții trebuiau să identifice zvonurile, să conceapă și să pună în aplicare activități de combatere a zvonurilor la locul de muncă și, ulterior, să evalueze eficacitatea intervenției lor și să redacteze un raport complet privind campania lor, pe care să îl prezinte ulterior în cadrul mai multor evenimente (precum Săptămâna Europeană a Democrației Locale, care s-a desfășurat în Delphi, în octombrie 2015).

După ce au consacrat un semestru întreg unei strategii anti-zvonuri, studenții au adoptat o atitudine pozitivă sporită față de diversitate. Acest proiect a reprezentat componenta practică a cursului universitar, întrucât a acordat studenților oportunitatea să își aplice cunoștințele în situații reale de la locul de muncă. În plus, acesta ar trebui considerat un prim pas către crearea unui plan viabil de integrare a unei strategii anti-zvonuri în programele universitare.

□ **Primăria Patras**
Str. Maizonos nr. 108, cod poștal 26221, Patras, Grecia
Telefon: +30 2613610200
site web: <http://pjp-eu.coe.int/en/web/c4i/patras>

Cafeneaua anti-zvonuri, Botkyrka, SUECIA

Bună practică a Rețelei de orașe interculturale

□ *Populație: 90 675*

Pentru a răspunde zvonurilor legate de imigranții din Botkyrka, primăria a creat o platformă publică pentru discutarea și analizarea zvonurilor și prejudecăților. În perioada ianuarie-septembrie 2014, au fost înființate patru cafenele anti-zvonuri, la care au participat aproximativ 100 de persoane în total.

Botkyrka este una din primăriile cu cel mai mic venit pe cap de locuitor din zona metropolitană Stockholm. Aceasta are, de asemenea, a treia cea mai tânără populație din toate comunele suedeze. În 2010, Botkyrka a devenit primăria cu cel mai mare procent de cetățeni de origine străină (53,2%) din țară^{XL}. Cafenelele anti-zvonuri au fost înființate de Botkyrka în cadrul campaniei Comunicare pentru Integrare (C4I).

Fiecare cafenea s-a axat pe un anumit zvon. Tema specifică abordată inițial a fost „infracționalitatea”, urmată de „incompatibilitatea dintre cultura suedeză și cea a imigranților”, „distribuirea inechitabilă a resurselor publice” și „cultura suedeză este în pericol”. Cafeneaua care s-a axat pe acest din urmă zvon a fost printre cele mai vizitate cafenele.

Cu toate acestea, indiferent de nivelul de interes față de un anumit zvon, participarea populației majoritar suedeze a fost slabă. Prezența a fost mai scăzută în special în zonele cu o mare concentrare de imigranți. Această provocare a fost abordată prin adresarea unor „invitații suplimentare” grupurilor țintă din diferite zone demografice. În plus, invitațiile și informațiile privind toate evenimentele au fost diseminate prin intermediul rețelelor sociale de comunicare (Facebook, intranet etc.).

Principalul obiectiv al fiecărei cafenele a fost încurajarea oamenilor să abordeze acele zvonuri despre care, de obicei, se jenează să discute, iar sondajul efectuat în rândul participanților a indicat faptul că acest obiectiv a fost atins. Participanții au reflectat asupra „veridicității” zvonurilor vehiculate în toată

Botkyrka și au dat exemple din viața lor.

□ **Primăria Botkyrka**
Selin Kayhan, manager de proiect pentru campaniile anti-zvonuri
Telefon: (+46) 8 530 610 00
Fax: (+46) 8 530 223 50
Email: selin.kayhan@botkyrka.se
kontaktcentre@botkyrka.se

Nu alimentați zvonurile! Amadora^{XLII}, PORTUGALIA

□ **Populație:** 175 136

Concentrându-se pe combaterea zvonurilor, stereotipurilor și discursurilor de incitare la ură din școli și din învățământ în general și promovând un sistem de învățământ favorabil incluziunii, această campanie deschisă și inovatoare le-a permis elevilor să își exploreze sentimentele și gândurile cu privire la diferențele culturale, zvonuri și stereotipuri, prin intermediul unui dialog pozitiv și al artei. În cadrul proiectului Comunicare pentru Integrare (C4I), orașul Amadora a lansat o campanie de comunicare axată pe educație și școală. Campania vizează abordarea zvonurilor - identificate cu ajutorul studiilor care au fost realizate în oraș - potrivit cărora școlile cu un număr mai mare de elevi migranți au rezultate mai slabe. În cadrul campaniei, 60 de elevi de la școala gimnazială Seomara da Costa Primo au fost formați să joace rolul de „agenți anti-zvonuri”. Aceștia au abordat subiectul zvonurilor și al combaterii acestora prin diverse modalități artistice, precum fotografia, cântatul și artele vizuale. În plus, aceștia au participat la o dezbatere intitulată „Cum îi văd pe ceilalți?”. În sfârșit, în cadrul campaniei, orașul a organizat un concurs de zmee pentru toate școlile primare și secundare, care a avut loc în perioada 2 martie-30 aprilie 2015.

În cadrul campaniei C4I, a fost dezvoltată o metodă inovatoare, constând în folosirea a diferite abordări de comunicare bazate pe informații concrete (de exemplu statistici privind imigrația, rolul socio-economic al imigranților din țara gazdă) și în formarea unor agenți anti-zvonuri, care au sarcina de a disemina informații obiective în rândul populației locale, creându-se astfel o rețea anti-zvonuri^{XLIII}. Datorită acestei metode și a angajamentului politic local, proiectul a fost foarte bine primit; abordările anti-zvonuri și măsurile favorabile diversității au fost integrate în programele școlare și în discursul public la nivelul întregii administrații publice locale. De exemplu, datorită legăturii puternice dezvoltate cu școlile și a interesului generat de campanie, unii profesori au ales în mod spontan diversitatea ca subiect al unor piese de teatru care urmau să fie jucate la festivalul anual de teatru din Amadora. În plus, după experiența proiectului „Nu alimentați zvonurile!”, în prezent primăria orașului elaborează un plan local pentru integrarea imigranților, care abordează discriminarea și prejudecățile.

Consiliul local al orașului Amadora
Avenida Movimento das Forças Armadas Nr. 1
2700-595 Amadora Portugalia
Telefon: (+351) 21 436 90 00
Fax: (+351) 21 492 20 82
Email: geral@cm-amadora.pt
site web: <http://bit.ly/2DqgCcS>

Campania de sensibilizare a societății cu privire la nou-veniți „Lublin 4 All” (Lublin pentru toți), Lublin, POLONIA

▣ Populație: 349 103

În perioada 2012-2014, primăria orașului Lublin a desfășurat campania „Lublin 4 All”, în colaborare cu cantonul elvețian Neuchâtel, cu scopul de a prezenta diversitatea locală a orașului. Campania a contribuit la sporirea implicării interculturale a personalului din cadrul administrației publice locale și la crearea unor structuri durabile de promovare a integrării - și toate acestea într-un oraș cu o istorie recentă de transformări politice și economice.

Campania, lansată în cadrul proiectului C4I și finanțată printr-o subvenție din partea guvernului elvețian, a inclus activități precum sondaje de opinie, întâlniri regulate cu grupurile de sprijin pentru integrare, ateliere axate pe sensibilitatea culturală și o expoziție de fotografie cu portrete ale locuitorilor din Lublin. Impactul pozitiv^{XLIV} al campaniei include contribuția la creșterea implicării interculturale și la îmbunătățirea coordonării și colaborării dintre angajații administrației publice a orașului. Numeroase departamente și centre din cadrul autorității locale au fost implicate în campania „Lublin 4 All”, ceea ce a permis realizarea unui schimb de bune practici cu Elveția și înființarea unor structuri relevante în cadrul administrației orașului Lublin. Prin dezvoltarea unei culturi a cooperării și deschiderii, Lublin a îmbunătățit coordonarea dintre angajații administrației publice locale și părțile interesate din societatea civilă, care se ocupă de probleme legate de diversitate. În cadrul campaniei Lublin 4 All, a fost creat un grup de sprijin, care și-a continuat activitatea și după încheierea proiectului. În plus, grație acestei campanii, primăria a înființat structuri durabile pentru promovarea integrării, precum Biroul de asistență pentru străini, și a creat un post de expert principal în cadrul Departamentului pentru participare și cooperarea cu ONG-urile, ce va continua să funcționeze și după încheierea campaniei.

În cele din urmă, putem observa că aceasta a avut efecte pozitive asupra altor orașe, întrucât unele principii ale proiectului au fost adoptate ulterior de Ministerul Muncii și alte 10 orașe poloneze.

▣ **Primăria Lublin**
Cabinetul primarului-
Departamentul pentru participare și cooperarea cu ONG-urile
Strada Bernardyńska, 20-109 Lublin, Polonia
Telefon: (+48) 81 466 1956
E-mail: anna.szadkowska@lublin.eu
site web: <http://bit.ly/2BkFdO9>

Bologniei îi pasă (Bologna cares)! ***Campania de comunicare desfășurată în cadrul proiectului SPRAR*** ***în orașul Bologna, ITALIA***

▣ **Populație:** mediul urban: 388 257

Această campanie face parte din activitățile de comunicare desfășurate în cadrul rețelelor SPRAR și urmărește sensibilizarea populației locale și implicarea activă a acestora în domeniul primirii solicitanților de azil și refugiaților. În fiecare an se alege un anumit subiect, activitatea din cadrul campaniei intensificându-se în special în perioada din jurul Zilei Mondiale a Refugiaților, sărbătorită pe 20 iunie.

Campania „Bologna cares!” (Bologniei îi pasă) este desfășurată de SPRAR, de instituții sociale din sectorul terțiar (economia socială), în special ASP Città di Bologna, și diverși actori implicați în primirea migranților (Arcolaio, MondoDonna, Lai-momo și Camelot).

Campania a avut un real succes, fiind organizată în fiecare an începând din 2014. Tema campaniei din 2014 - „Am fugit pentru că ...” - a presupus o analiză a cauzelor care au determinat, în fiecare an, milioane de persoane să își părăsească țara de origine, în căutarea siguranței în altă parte. Campania din 2015, intitulată „Refugiați de ieri și de azi: poveștile lor”, s-a concentrat pe poveștile acelor solicitanți de azil care au avut șansa de a urma o cale structurată după ce li s-a acordat protecție. Campania din 2016 „O primire călduroasă: o alegere pozitivă” s-a axat pe ideea potrivit căreia primirea călduroasă a solicitanților de azil este necesară și normală pe scena socială, atât în prezent, cât și pe viitor. Ediția din 2017 a campaniei „Bologna cares!” s-a numit „Integr-Azione” și a utilizat o tehnică care a combinat fotografia cu cercetarea și acțiunea: „Photovoice-immagini come voce” (Imaginile foto-voce, ca voce . Photovoice este un proiect participativ de fotografie, realizat în colaborare cu asociația „Awakening”^{XLV} și Universitatea din Padova. După o scurtă formare inițială, oferită de experți în fotografie și specialiști în acțiuni sociale, participanții au sarcina de a face fotografii care să illustreze punctul lor de vedere asupra fenomenului migrației și integrării, astfel cum le experimentează în viața lor de zi cu zi. Au participat patru grupuri din comunitatea din Bologna: lucrători din centrele de primire, solicitanți de azil și refugiați găzduiți în centrele de primire, cetățeni ai orașului care erau în favoarea primirii imigranților și cetățeni cu o atitudine critică față de primirea refugiaților.

Contact Bologna cares!
Lai-momo società cooperativa sociale
Telefon: (+ 39) 51-840166
E-mail : progetti@laimomo.it
site web: <http://www.laimomo.it/>

ASP Città di Bologna
Telefon: (+39) 51-2966211
E-mail: asp@pec.aspbologna.it
site web: www.aspbologna.it

Partea a V-a Recomandări

PUNEREA ÎN APLICARE A POLITICILOR LOCALE

- **IMPLICAȚI** refugiații în mod individual și colectiv în toate deciziile care privesc situația lor și implicați populația locală în găsirea de soluții pentru viitor;
- **BAZAȚI-VĂ** pe know-how-ul de la nivel local! Apelați la expertiza oamenilor din toate sectoarele implicate (educație, securitate, comunități de migranți, etc.), înainte și în timpul punerii în aplicare a politicilor în favoarea incluziunii refugiaților;
- **NU REINVENTAȚI ROATA!** Înainte de lansarea unui proiect, consultați actorii locali, naționali și internaționali care este posibil să fi luat deja măsuri în acest domeniu și alegeți să susțineți asociațiile și proiectele deja existente;
- **COORDONAȚI-VĂ ȘI COOPERAȚI!** Dezvoltați un mecanism regulat de consultare cu autoritățile administrației publice centrale și cooperați cu autoritățile de la toate nivelurile de guvernare pentru planificarea, punerea în aplicare și evaluarea activităților dumneavoastră;
- **DEZVOLTAȚI O REȚEA INTERNAȚIONALĂ!** Folosiți rețele internaționale, faceți schimb de bune practici cu alte orașe sau regiuni care se confruntă cu aceleași provocări și implicați-vă în proiecte deja existente și rețele de orașe solidare, care vă pot oferi un sprijin crucial pentru inițierea sau îmbunătățirea politicilor dvs.;

FACILITAREA INTEGRĂRII ÎN COMUNITATEA DUMNEAVOASTRĂ

- **COORDONAȚI ACȚIUNILE CIVICE ȘI PUBLICE!** Înființați birouri de coordonare sau centre locale și regionale pentru refugiați, pentru a evalua cât mai bine nevoile acestora și pentru a evita dublarea activităților;
- **FACILITAȚI** procesul de învățare a limbii de către refugiați, prin îmbunătățirea accesului la informații privind cursurile, organizarea de cursuri care nu necesită înscriere prealabilă sau oferind module de formare online;

FURNIZAREA UNEI LOCUINȚE ADECVATE

- **PERSONALIZAȚI** și găsiți soluții descentralizate pentru locuințe, cooperând cu proprietari privați și asociații de locuințe;

- **NU SEGREGAȚI COMUNITĂȚILE**, ci amestecați-le! Integrarea centrelor de primire în zonele rezidențiale existente va permite îmbunătățirea accesului la serviciile sociale [de exemplu, la instituțiile de învățământ, agențiile pentru ocuparea forței de muncă, centrele de îngrijire a copiilor (grădinițe, centre de zi), centrele medicale] și a incluziunii sociale, precum și combaterea fricilor și prejudecăților populației;

CONSOLIDAREA INTEGRĂRII ECONOMICE ȘI PE PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ

- **PUNEȚI ÎN APLICARE** structurile necesare pentru a evalua cât mai repede competențele profesionale, experiența și nivelul cunoștințelor lingvistice ale refugiaților;
- **ACORDAȚI-LE** refugiaților dreptul de a munci, pentru a favoriza integrarea și a consolida economia locală! Cooperați cu companiile din regiunea dvs, și creați oportunități de formare și stagii pentru refugiații care răspund nevoilor antreprenorilor locali;

PROTEJAREA GRUPURILOR VULNERABILE (FEMEI, MINORI NEÎNSOȚIȚI)

- **PUNEȚI ÎN APLICARE** mecanisme care să răspundă nevoilor specifice ale segmentelor vulnerabile ale populației, în special ale femeilor și copiilor, oferind consiliere psihologică, programe de mentorat și asistență specială din partea cadrelor medicale;
- **ASIGURAȚI-VĂ** că minorilor neînsoțiți li se oferă un spațiu sigur și că beneficiază de sprijin din partea unor specialiști, pentru a facilita inserția acestora în sistemul de învățământ obișnuit și tranziția lor către viața activă;

ASIGURAREA UNUI ACCES MAI BUN LA EDUCAȚIE

- **COLABORAȚI** cu universitățile pentru a găsi soluții care să permită favorizarea accesului refugiaților la învățământul superior, de exemplu prin simplificarea criteriilor de înscriere la universitate;
- **INTEGRAREA** nu ar trebui să se încheie odată cu terminarea școlii! Folosiți clădirile școlilor pentru organizarea de ateliere, cursuri de artă sau activități sportive, pentru locuitori și nou-veniți, pentru a promova integrarea în timpul serii, în weekend sau în timpul vacanței de vară;

COMBATerea DISCURSURILOR DE INCITARE LA URĂ ȘI A ACTELOR DE EXTREMISM VIOLENT

- **ELABORAȚI ȘI DISEMINAȚI** o politică clară de toleranță zero cu privire la discursurile de incitare la ură și extremismul violent;
- **IDENTIFICAȚI** zvonurile care circulă în rândul populației rezidente, organizați activități de educare a publicului larg, precum înființarea unor cafenele de combatere a zvonurilor sau distribuirea de broșuri informative, și încurajați crearea unor cursuri de formare specifice pentru profesioniști (de ex. pentru profesori, membrii personalului din cadrul administrației orașului);

- **ÎNTÂLNIȚI-VĂ CU OAMENII ȘI INFORMAȚII-!** Reunirea nou-veniților și a populației locale în cadrul unor mese rotunde, ateliere sau evenimente interculturale deschise publicului constituie una dintre cele mai eficiente modalități de combatere a neînțelegerilor și a fricii și de a facilita implementarea politicilor dvs.

Partea a VI-a Texte de referință și lecturi suplimentare

Consiliul Europei - Programul Orașe interculturale (ICC - Intercultural cities programme)

intercultural.cities@coe.int www.coe.int/interculturalcities

Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA)

Setul de instrumente „Joining up fundamental rights” (Integrarea și implementarea drepturilor fundamentale) pentru funcționarii publici locali, regionali și naționali:

<http://fra.europa.eu/en/joinedup/home>

Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR)

Planul regional de asistență pentru refugiați și migranți, pentru Europa, ianuarie-decembrie 2017:

<http://fra.europa.eu/en/joinedup/home>

Inițiativa Orașe Solidare, rețeaua EUROCITIES

Acțiuni întreprinse de orașe pentru educarea refugiaților și solicitanților de azil, ianuarie 2017:

<http://www.eurocities.eu/eurocities/documents/Cities-actions-for-the-education-of-refugees-and-asylum-seekers-WSPO-AHNHJB>

Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO)

Orașe care îi primesc pe refugiați și migranți; consolidarea guvernanței urbane efective într-o eră a migrației (serie privind orașele incluzive și durabile), 2016:

<http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002465/246558e.pdf>

Romii și nomazii (Travellers)

PARTEA I Definiții

În Europa se află între 10 și 12 milioane de romi și nomazi. Deși aceștia reprezintă cel mai mare grup minoritar din Europa, mulți dintre noi nu putem să răspundem la întrebarea elementară: Cine sunt romii? Sintagma „romi și nomazi” include, pe de o parte, o mare diversitate de grupuri: a) romi, Sinti/Manush, Calé, Kaale, Romanichals, Băieși/Rudari; b) egipteni balcanici/din Balcani (egipteni și Ashkali) și c) grupuri din est (Dom, Lom și Abdal); și, pe de altă parte, grupuri precum: nomazi (Travellers),

Yenish și populațiile desemnate prin termenul administrativ „Gens du voyage”, precum și persoanele care se identifică drept țigani.

Toate aceste persoane au în comun faptul că **ar putea fi victime ale discriminării** doar pentru că sunt considerate ca aparținând unui grup desemnat prin exonimul „țigani”, care, pentru mulți, este un termen peiorativ, cu conotații negative, fiind asociat cu ilegalitatea, neregulile și lipsa de educație.

X FALS

Romii și nomazii nu vor să muncească, sunt needucați și vor să trăiască de pe urma prestațiilor sociale.

□ ADEVĂRAT

În urma unui studiu din 2013, Comisia Europeană a constatat că migranții din interiorul UE, inclusiv migranții romi, aduc o contribuție netă țărilor care îi găzduiesc, întrucât aceștia plătesc impozite mai mari decât valoarea beneficiilor pe care le primesc. În plus, în general este mai puțin probabil ca aceștia să solicite asistență din partea serviciilor de ocupare a forței de muncă și să beneficieze de alocații familiale și pentru copii decât persoanele native dintr-o anumită țară. Studii realizate în Regatul Unit (2014) și Suedia (2014) au avut rezultate similare. Este important de știut că, de multe ori, nu se ține seama de diversitatea situațiilor în care se află imigranții romi. Mulți romi lucrează și s-au integrat bine în noile țări gazdă.

x FALS

Toți romii au un stil de viață itinerant.

□ ADEVĂRAT

În multe locuri, numărul romilor a rămas stabil de-a lungul anilor. În Franța, de exemplu, se estimează că numărul romilor este de aproximativ 15-20 000, cifră care a rămas stabilă de la începutul anilor 2000. De exemplu, 80% dintre romii din Austria nu sunt nomazi, ci rezidenți stabili. Nu există dovezi bazate pe cercetări care să indice faptul că romii sunt mai susceptibili decât media populației să își părăsească țara în care își au reședința obișnuită. Dimpotrivă, dintr-un studiu privind romii din România, realizat în 2013, a reieșit că aceștia nu sunt mai predispuși să emigreze decât persoanele non-rome. Cercetările indică faptul că motivele pentru care romii emigrează nu diferă fundamental de cele ale non-romilor: căutarea unui loc de muncă, condiții de trai mai bune și o educație mai bună pentru copiii lor.

x FALS

Toți romii sunt străini.

□ ADEVĂRAT

După cum s-a menționat mai sus, termenul „romi” nu se referă la un singur grup omogen. Sosirea lor în Europa, în urma migrației de pe subcontinentul indian, datează de câteva secole. De exemplu, Germania a devenit patria Sinti și Roma de 600 de ani. Romii fac parte integrantă din istoria Europei!

PARTEA A II-A Ce drepturi au?

În termeni simpli, romii **se bucură de aceleași drepturi ca toți ceilalți locuitori** ai orașului sau regiunii dvs. Totuși, punerea în aplicare a acestui principiu nu este atât de simplă pe cât pare, întrucât romii sunt mai vulnerabili în fața exploatării, marginalizării și stigmatizării decât alți cetățeni. În plus, în multe cazuri, romii înșiși nu sunt conștienți de anumite drepturi și cu atât mai puțin de modul în care le pot exercita, din cauza multelor decenii, dacă nu chiar secole, de excludere.

Din acest motiv, romii, asemenea altor grupuri expuse discriminării menționate în prezentul manual, **beneficiază de protecție suplimentară**, pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale acestora și accesului lor la asistență medicală, educație și locuri de muncă. Și, cel mai important, romii se bucură de **dreptul la nediscriminare**. Scopul principiului nediscriminării este acela de a le acorda tuturor șanse egale și echitabile de a avea acces la oportunitățile disponibile pe care le oferă o societate, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, avere, naștere sau orice altă situație. Dreptul la egalitate și nediscriminare este prevăzut la art. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și reprezintă o preocupare esențială în diferite instrumente și tratate ONU și internaționale, inclusiv în Pactul internațional cu privire la

drepturile civile și politice, Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale și Convenția cu privire la drepturile copilului, precum și în Convenția europeană a drepturilor omului și Carta Socială Europeană.

Adesea, romilor le sunt negate drepturi sociale fundamentale din cauza **stereotipurilor** legate de acest grup: în opinia multor persoane, romii participă sistematic la activități ilegale, sunt needucați și duc un stil de viață nesănătos. **Antigipsismul, care decurge din această stigmatizare**, reprezintă o formă de rasism ce vizează în mod specific romii și nomazii și are numeroase manifestări: discursuri de incitare la ură (chiar și la nivel politic), evacuări silit, segregare, elaborarea de politici discriminatorii sau implementarea de politici rasiste. Pentru a identifica soluții durabile pentru provocările legate de integrarea romilor în comunitatea dvs., este în primul rând responsabilitatea dvs. să condamnați astfel de acțiuni și să creați condițiile necesare pentru accesul romilor și nomazilor la drepturile economice și sociale în domeniile dvs. de competență. În plus, este necesară adoptarea de măsuri care să transpună în realitate dreptul la nediscriminare, prin promovarea activă a accesului acestor populații la drepturile afectate în mod special de discriminare, cum ar fi dreptul la educație, servicii sociale, locuințe și locuri de muncă.

Nu uitați că romii sunt cetățenii dumneavoastră și, mai presus de toate, cetățeni ai UE! Chiar dacă nu dețin toate actele solicitate (documente de înregistrare, diplome/certificate de competențe profesionale), acest lucru nu poate să justifice în niciun fel accesul lor limitat la drepturile omului! Investind în politici de integrare a romilor, nu numai că vă îndepliniți o responsabilitate, dar le acordați acestor oameni șansa de a contribui la comunitatea dvs. locală și, astfel, îmbunătățiți calitatea vieții întregii populații.

Acționând în favoarea integrării este o investiție în dezvoltarea culturală și socio-economică a orașului dvs.

Știați că?

... Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărâri de condamnare a

statelor în numeroase cauze în care încălcările drepturilor romilor erau legate de competențe locale și regionale

. Promovarea drepturilor omului romilor nu este doar o oportunitate, ci este și responsabilitatea autorităților locale și regionale.

LOCUIŢE

Yordanova și alții împotriva Bulgariei, nr. 25446/06, 24 aprilie 2012

Această cauză privea planul unei primării de sector de a-i evacua pe romii care trăiau într-o așezare situată pe un teren municipal, fără să le propună acestora o soluție de relocare: o astfel de evacuare ar constitui o încălcare a art. 8. Autoritățile locale au încercat să pună în executare hotărârea de evacuare în 2005 și 2006, indiferent de consecințe, și au refuzat să ia în considerare abordări special adaptate la nevoile comunității rome, pe motiv că acest lucru ar „constitui o discriminare împotriva populației majoritare”.

Faptul că reclamanții aparțineau unui grup defavorizat ar fi trebuit să fie un factor important, care să fie luat în considerare pentru a aborda problema așezării lor ilegale și, în cazul în care s-ar fi dovedit necesară evacuarea lor, pentru a lua o decizie cu privire la momentul și modul în care ar fi trebuit aplicată această măsură și, dacă era posibil, pentru a le oferi un adăpost alternativ, ceea ce nu s-a întâmplat în această cauză.

Connors împotriva Regatului Unit, nr. 66746/01, 27 mai 2004

Evacuarea familiei reclamantului de pe un teren administrat de autoritatea locală, pe care se stabilise o caravană de țigani, a constituit o încălcare a art. 8 (dreptul la respectarea vieții de familie), întrucât evacuarea nu fusese însoțită de garanțiile procedurale necesare.

EDUCAȚIE

Horváth și Kiss împotriva Ungariei, nr. 11146/11, 29 ianuarie 2013

Decizia de a trimite doi copii romi în școli speciale (pentru copii cu handicap mintal) a constituit o discriminare bazată pe originea etnică și pe mediul socio-economic. Hotărârea a stabilit, printre altele, că dezavantajele structurale provocate de discriminarea suferită de reclamanți în trecut trebuie să fie remediate prin adoptarea de măsuri pozitive.

Sampanis și alții împotriva Greciei, nr. 32526/05, 5 iunie 2008

Această cauză privea refuzul înscrierii în anul școlar 2004/2005 a unsprezece copii romi (care au fost, în cele din urmă, segregati în clase cu „nevoi speciale”, situată într-o anexă la clădirea principală). Curtea a concluzionat că respectivii copii romi au suferit o discriminare în educație, ceea ce a constituit o încălcare a art. 14 din Convenție (interzicerea discriminării), coroborat cu art. 2 din Protocolul nr. 1 (dreptul la instruire).

D.H. și alții împotriva Republicii Cehe, nr. 57325/00, 13 noiembrie 2007

Marea Cameră a Curții a hotărât, în principal pe baza unor dovezi statistice care arată existența unor discrepanțe enorme în ceea ce privește ratele de plasare în „școli speciale” destinate persoanelor cu un handicap mintal ușor, astfel de măsuri au încălcat dispozițiile Convenției privind nediscriminarea în educație.

PARTEA A III-A Care sunt provocările în practică

Istoria represiunii europene împotriva romilor datează de la sosirea lor din India, în urmă cu câteva sute de ani. De atunci, a existat tendința, în special în momente dificile, de a-i transforma pe romi în țapi ispășitori pentru a calma nemulțumirile, prin practici precum sclavia, uciderea în masă, marginalizarea sau expulzarea. Din acest motiv și având în vedere retorica anti-romi folosită de politicienii de astăzi, deseori romii încă ezită să se adreseze autorităților sau chiar le consideră o amenințare. Acest lucru, combinat cu stilul de viață al romilor, care este adesea incompatibil cu particularitățile societăților globalizate, inclusiv cu frontierele, birocrăția sau instituțiile oficiale, precum școlile, serviciile publice etc., face ca integrarea acestora să fie mai complexă și mai dificilă.

Această situație complexă nu se va îmbunătăți atât timp cât antigipsismul rămâne adânc înrădăcinat în societățile noastre. Ce înseamnă concret antigipsismul? Putem vorbi despre antigipsism, de exemplu, atunci când un primar nu dorește să acceseze fonduri pentru îmbunătățirea drumurilor sau a sistemelor de salubritate dintr-un cartier de romi de teama reacțiilor politice; sau atunci când autoritățile nu depun eforturi pentru a înregistra nou-născuții, care vor crește fără documente de identificare și nu vor putea niciodată să fie înscriși la școală sau să beneficieze de asistență

socială ori de asistență pentru găsirea unui loc de muncă^{XLVI}.

Prin urmare, singura soluție este aplicarea de către autoritățile locale a principiilor nediscriminării și tratamentului egal al tuturor cetățenilor, indiferent de originea acestora.

În același timp, trebuie subliniat faptul că sarcina dvs., în calitate de autorități locale și regionale, este departe de a fi simplă. Din cauza diferențelor legate de stilul de viață, cultura, tradițiile și structura comunității și din cauza condițiilor insalubre și a nivelului scăzut de școlarizare din comunitățile de romi, poate fi foarte dificil ca un primar să primească și să integreze cu adevărat astfel de comunități.

De exemplu, în domeniul **locuințelor**, discriminarea este sursa tuturor problemelor legate de locuințe, cum ar fi refuzul de a le permite romilor accesul la locuințe publice sau private de închiriat pe picior de egalitate cu ceilalți, tratamentul preferențial acordat persoanelor non-rome în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii, existența unor așezări neautorizate, marginalizate și periculoase, cu condiții de viață insalubre.

În ceea ce privește **educația** romilor, excluziunea lor socială - ce are ca rezultat lipsa sistematică a accesului la educație, care afectează deseori mai multe generații de romi - contribuie în continuare la rata scăzută de

școlarizare a copiilor romi. În plus, lipsa resurselor financiare pentru a plăti asigurări sau tratamente medicale, lipsa documentelor de identificare și lipsa mijloacelor de transport pentru a se deplasa din zone izolate către unități medicale, combinate cu discriminările raportate din partea furnizorilor de servicii medicale, sunt alte motive pentru care romii suferă de probleme grave de sănătate, iar speranța medie de viață a romilor și nomazilor este mai mică decât a restului populației.

Accesul la **piața forței de muncă** este, de asemenea, deosebit de dificil, întrucât un număr mare de romi au un nivel de educație foarte scăzut, sunt subcalificați și fac obiectul discriminării la locul de muncă. Acest lucru are ca rezultat, de asemenea, o suprareprezentare a romilor și nomazilor în sectoarele în care se fac angajări fără contract de muncă sau pentru muncă necalificată. Având în vedere dificultățile evocate mai sus, este evident că particularitatea problemei romilor ține de faptul că **soluția nu constă în simpla existență a unor drepturi de ambele părți** (de exemplu, pe de o parte, dreptul romilor la locuințe și, pe de altă parte, dreptul primăriei de a interzice taberele de romi), ci, mai degrabă, în stabilirea unui

echilibru just între aceste drepturi și între preocupările ambelor părți, înțelegerea percepțiilor diferite ale romilor și respectarea drepturilor acestora, elaborând politici durabile.

Scopul este de a implementa politici și soluții care să nu se bazeze pe excluderea unui grup al populației, ci care să vizeze o îmbunătățire durabilă a coeziunii sociale în cadrul comunității dvs. În cele din urmă, depunerea de eforturi pentru implementarea unor politici viabile la nivel local va garanta, cel mai probabil, succesul politic. În acest sens, abordarea dvs. metodologică pentru integrarea romilor ar trebui să aibă trei componente: În primul rând, trebuie să înțelegeți de ce există provocări legate de romi. În al doilea rând, este esențial să comunicați cu cetățenii și să îi sensibilizați cu privire la fapte, pentru a combate miturile preconcepute, precum și să le explicați complexitatea procesului de integrare. În al treilea rând, trebuie să puneți în aplicare soluții viabile pe termen lung, bazate pe înțelegerea reciprocă, un echilibru între drepturile tuturor și apărarea în practică a principiului nediscriminării.

Nu uitați!

Practica a demonstrat că politicile menite să protejeze drepturile romilor nu sunt un scop în sine, dar sunt indispensabile pentru îmbunătățirea vieții întregii comunități!

Găsirea unor soluții viabile la provocările legate de integrarea romilor nu este întotdeauna ușoară, dar este posibilă. Numeroase exemple de astfel de soluții sunt enumerate în următorul capitol.

PARTEA A IV-^A Măsuri

Programele de sprijin ale Consiliului Europei pentru autoritățile locale

Consiliul Europei, în colaborare cu Uniunea Europeană, a instituit proiecte de integrare pentru romi cu scopul de a sprijini și asista eforturile autorităților locale, prin crearea de inițiative noi și/sau prin raționalizarea, codificarea și consolidarea programelor existente, prin utilizarea cât mai eficientă a resurselor, normelor, metodologiilor, rețelelor și infrastructurilor existente ale Consiliului Europei.

Conceptul ROMED-2

Conceptul ROMED-2, un program comun al Uniunii Europene și al Consiliului Europei, inițiat în 12 state membre, cu structuri și dimensiuni diferite ale populației rome, utilizează procese de mediere, principii de bună guvernare și implică administrațiile locale pentru a promova emanciparea romilor și pentru a le facilita accesul la drepturile civile, economice, politice, sociale și culturale ale acestora.

Programul are ca scop stabilirea unor sinergii durabile între membrii comunității rome, profesioniști (mediatori, facilitatori, formatori, experți, manageri) și organizații ale societății civile. Una dintre principalele orientări ale ROMED-2 se referă la faptul că participarea la guvernarea locală poate fi eficientă numai dacă este adaptată situației. Prin urmare, toate proiectele trebuie să fie adaptate pentru a beneficia de diversitatea situațiilor din fiecare oraș/localitate/municipalitate selectată.

Metodologia programului ROMED-2 este sistematizată în Orientările și resursele ROMED-2 pentru facilitatorii naționali și locali, elaborată de o echipă internațională de experți și practicieni în domenii precum integrarea romilor, educația privind drepturile omului, educația formală și non-formală și guvernare locală.

Principala provocare este legată de faptul că este necesar mai mult timp pentru dezvoltarea încrederii în comunitățile marginalizate și pentru autodeterminarea acestora. De asemenea, sprijinul politic nefiabil din partea consiliilor locale a fost uneori problematic.

Cu toate acestea, rezultatele unei evaluări externe a programului în 2016 au arătat că programul este considerat foarte relevant. Grupurile de acțiune comunitară (GAC) care au fost înființate sunt considerate școli practice pentru cetățenia activă care au sporit angajamentul, competențele participative și respectul de sine al membrilor lor, astfel încât acestea sunt în măsură acum să influențeze politicile locale, iar sugestiile lor sunt integrate în planurile locale în multe zone. Deși foarte recente,

planurile au dus la soluționarea problemelor urgente din comunitățile rome și la inițiative noi în domeniul infrastructurii, al educației, ocupării forței de muncă și al serviciilor. Procesul ROMED-2 este apreciat foarte mult de autoritățile locale, deoarece le-a permis să afle direct de la comunitățile rome care sunt nevoile lor și apreciază colaborarea cu Grupurile de acțiune comunitară ca parteneri noi pentru rezolvarea problemelor urgente. În prezent, programul este activ în aproape 50 de localități, cu peste 50 de GAC-uri operaționale.

!Sa **Marcos Andrade** Manager de program

Agora Building, Office A4.08.V, Consiliul Europei, 1 Quai Jacoutot,

F - 67075 Strasbourg Cedex, Franța

E-mail: marcos.andrade@coe.int

Telefon: (+33)388413728

site web: <http://coe-romed.org/>

Programul ROMACT

ROMACT este un program comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei, pus în aplicare în șase țări ale UE și - până în aprilie 2017 - peste 80 de localități, având ca scop principal abordarea excluziunii sociale a comunităților vulnerabile de romi și dotarea acestora și a autorităților publice cu capacitățile adecvate pentru combaterea sărăciei și excluziunii, prin elaborarea și punerea în aplicare a politicilor, strategiilor și serviciilor comprehensive.

Metodologia aplicată în program include patru etape:

- 1) sensibilizarea și consolidarea angajamentului autorităților locale față de incluziunea romilor;
- 2) consensul asupra măsurilor necesare pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunității rome;
- 3) transpunerea planurilor de acțiune pentru dezvoltare locală în măsuri și proiecte concrete;
- 4) finanțarea, punerea în aplicare și monitorizarea măsurilor și proiectelor. Se execută în perioade cuprinse între 18 și 22 luni în fiecare localitate.

Până în mai 2016, 545 de angajați ai administrației publice și 735 de funcționari municipali au beneficiat de formare și pregătire privind planificarea și desfășurarea acțiunilor de incluziune socială. Aproximativ 2 900 de romi au participat la reuniuni la nivel comunitar pentru evaluarea și stabilirea priorității nevoilor comunităților lor. Un total de 547 de membri ai comunității au fost instruiți cu privire la modul de lucru cu administrația publică. În plus, au avut loc 138 de reuniuni comune cu CAG ROMACT și reprezentanții autorităților locale, implicând un număr total de 1 522 de persoane, în vederea întocmirii planurilor de incluziune socială și a revizuirii sau elaborării Strategiilor de dezvoltare locală ale localităților. În această perioadă, facilitatorii locali ai ROMACT au înregistrat un număr de 350 de reuniuni cu reprezentanți ai administrației publice și 23 de reuniuni cu diverse părți interesate la nivel local și regional. Până la

sfârșitul lunii mai 2016, 32 de localități din ROMACT au prezentat un total de 57 de proiecte răspunzând nevoilor de incluziune socială ale romilor care au fost evidențiate în Planurile de acțiune comună/Strategiile de dezvoltare locală. Pe lângă proiectele prezentate pentru finanțare din surse externe, la nivelul fiecărei localități s-au pus în aplicare 133 de acțiuni pe termen scurt și mediu. În locațiile respective, procesul a fost unul susținut, bazându-se pe forța de muncă locală, pe implicarea și contribuțiile voluntarilor, precum și pe alocațiile din bugetele locale. Aceste inițiative au vizat teme precum angajarea de mediatori în domeniul școlar și al sănătății; îmbunătățirea infrastructurii (clădiri, drumuri, iluminat public etc.); curățenie, deratizare și dezinfecție; campanii pe teme de sănătate și servicii de informare; încadrarea în muncă a tinerilor; îmbunătățirea accesului la educație (inclusiv învățământ preșcolar); activități culturale; emiterea de acte de proprietate și de identitate.

ROMACT încurajează implicarea și participarea romilor deoarece aceștia își cunosc cel mai bine nevoile. Această participare sporește, de asemenea, asumarea procesului de incluziune de către romi înșiși, sporind astfel șansele ca acesta să fie susținut în timp. În același timp, participarea persoanelor non-rome este de asemenea esențială pentru a câștiga sprijinul acestora, a evita stigmatizarea romilor, precum și a încuraja interacțiunea și cooperarea dintre romi și non-romi pe baza intereselor reciproce.

ROMACT facilitează premisele unei incluziuni sociale durabile, promovează norme de bună guvernare și eforturi eficace de dezvoltare integrată care vizează educația, încadrarea în muncă, sănătatea, locuințele, dezvoltarea urbană și cultura. Acesta ilustrează modul în care demersurile pentru incluziunea socială a celor mai defavorizate comunități, în special a romilor, oferă oamenilor posibilitatea de a-și exercita drepturile civile, economice, politice, culturale și sociale.

Noua componentă transnațională a ROMACT (<http://coe-romact.org/about-romact-tcc>) este menită să răspundă nevoilor localităților care doresc să integreze neresortisanții de etnie romă originari din alte țări și să faciliteze cooperarea acestora cu administrațiile locale din țara de origine pentru acțiuni concrete viitoare privind incluziunea socială.

IS21 <http://coe-romact.org/>
Consiliul Europei, Office A4.21 .C, Agora Building, 1 Quai Jacoutot,
F - 67075 Strasbourg Cedex, Franța
E-mail: ana.oprisan@coe.int
Telefon: +33 (0) 3 90 21 56 83

Integrarea în viața comunității locale (inclusiv acordarea de locuințe și participarea politică)

Integrarea romilor are mai multe aspecte: asigurarea de locuințe sigure și salubre, favorizarea participării sociale și politice și a reprezentării comunității rome în dialogul public, accesul la educație și locuri de muncă, precum și acceptarea istoriei și culturii romilor. Autoritățile locale și regionale sunt invitate în prezent să țină seama de toți acești factori în elaborarea politicilor de integrare a romilor. Exemplele următoare arată modalități de punere în practică a integrării și reamintesc autorităților faptul că chiar

și acțiunile mici și reproductibile pot avea o mare contribuție la incluziunea acestei categorii vulnerabile a populației.

IL DADO (zarul): Comunitate rezidențială pentru familii de romi originare din așezări neautorizate din Torino și zonele înconjurătoare, Settimo Torinese, Torino, ITALIA

Populație: 349 103

Subliniind eficiența acțiunilor la scară mică, dar reproductibile, proiectul Il Dado are ca obiect așezările unor familii de romi din România. Obiectivul principal este de a ajuta familiile să iasă din sistemul de așezări neautorizate și de a urma calea către obținerea de locuințe și de emancipare socială și economică.

Aproximativ 2 400 de etnici romi și sinti trăiesc în prezent în orașul Torino, iar 450 în provincia înconjurătoare. Minorii constituie aproximativ 50% din acest grup. Așezările autorizate din oraș pot găzdui aproximativ 900 de persoane. Persoanele rămase sunt nevoite să trăiască în așezări neautorizate, caracterizate de igienă precară și de degradare ecologică, ducând la o stare de marginalizare din care este greu de scăpat. Proiectul Il Dado, derulat de asociația Terra del Fuoco cu sprijinul localității Settimo Torinese din zona metropolitană a orașului Torino, identifică familiile din așezările neautorizate și le oferă posibilitatea încadrării în muncă, o mai bună integrare a minorilor în societate și integrare în teritoriu. În etapa următoare, familiile sunt orientate spre o mai mare autonomie și se oferă soluții ad-hoc în materie de locuințe. Provincia Torino a semnat un acord cu Terra del Fuoco și finanțează proiectul cu 35 000 EUR anual (2011-2014). Provincia a acordat și o clădire de locuințe Il Dado care va beneficia de renovare. Fundația Compagnia di San Paolo a finanțat proiectul cu două tranșe de 150 000 EUR, destinate să plătească cheltuielile pentru reabilitarea structurală a unei clădiri nefolosite și dotarea acesteia cu un sistem fotovoltaic. Finanțarea reziduală a fost furnizată de Cassa di Risparmio di Torino (Casa de Economii) pentru instalarea unui boiler. În jumătate din cazuri, ambii părinți au ajuns într-o situație în care aveau un loc de muncă stabil. Unele familii au obținut autonomie în domeniul locuinței. Toți minorii merg la școală, uneori având o frecvență mai mare și note mai bune decât colegii lor italieni. Un alt rezultat pozitiv a fost durabilitatea ecologică a proiectului Il Dado: până în 2010, consumul de energie electrică și gaze naturale în casa Il Dado, de 164 000 kw/h pe an, a fost o mare problemă. Proiectul Eco-Dado a avut ca scop reducerea impactului asupra mediului, a consumului și a costurilor relative, precum și promovarea unei culturi a respectului pentru mediu. Datorită acestor măsuri, consumul total al casei Il Dado a scăzut la 67 700 kw/h pe an.

Constructorii au asigurat formare în instalarea sistemului fotovoltaic. În general, procesul a contribuit la integrarea comunității rome în mediul italian, îmbunătățind în același timp calitatea vieții locuitorilor din Il Dado, transformând casa într-un exemplu de durabilitate ecologică și de dezvoltare economică și socială. Cheia succesului au constituit-o continuitatea, relațiile stabile cu baza de beneficiari în locurile de proveniență, conviețuirea beneficiarilor și operatorilor și planificarea în comun a acțiunilor

individuale. Terra del Fuoco consideră preferabil ca proiectele cu micro-comunități să înceapă cu o acțiune la scară mică și apoi să fie reproduse în altă parte, în loc să se extindă dimensiunea comunității. Subliniază, de asemenea, importanța cooperării cu sursele de finanțare încă de la început și a asigurării unor relații stabile și productive cu administrația locală și cu alte organizații ale societății civile.

E2I Citta di Settimo Torinese
Piazza Libertà 4 10136 Settimo Torinese, Italia
Telefon: (+39) 011 8028243
E-mail: sindaco@comune.settimo-torinese.to.it
Website: www.terradelfuoco.org

Espace 16, Strasbourg, FRANȚA

▣ *Populație:* 271 782

Pentru a stopa înființarea de tabere neoficiale, insalubre și nesigure pentru populația romă în continuă creștere la Strasbourg, orașul Strasbourg împreună cu o echipă de asistență socială formată din membri ai Direcției Solidaritate și Sănătate (*Direction des solidarités et de la santé*) și reprezentanți ai asociațiilor partenere a decis să înființeze un spațiu de locuit temporar pentru aproximativ 20 de familii de romi, pentru a-i ajuta să se integreze în societate.

Înființat printr-o decizie din iunie 2011, „Espace 16” se situează pe un teren municipal din centrul orașului (aproape de gară) cu acces facil la transportul public, servicii și alte facilități necesare integrării. Acesta cuprinde 26 de rulote și clădiri și pune la dispoziție toalete, dușuri, mașini de spălat rufe și o sală de întruniri.

Doi asistenți sociali din cadrul Horizon Amitié sunt responsabili cu acordarea asistenței sociale, administrarea curentă a Espace 16 și ajutorarea familiilor care se confruntă cu orice fel de probleme administrative. La mutarea în Espace 16, familiile au semnat un contract care stabilea obiectivele integrării și regulile de funcționare ale acestui spațiu comun. Proiectul ține seama de mai multe aspecte ale integrării acestor familii. În primul rând, viața cotidiană este organizată de *Conseil de Vie Social* (CVS) - un „comitet al vieții comunitare” - care asigură un cadru oficial pentru folosirea părților comune ale spațiului, precum și pentru gestionarea deșeurilor, soluționarea conflictelor și condițiile traiului în comun. În plus, se acordă informații cu privire la toate aspectele sănătății, inclusiv screening pentru depistarea tuberculozei, sensibilizarea cu privire la contracepție și bolile transmisibile sexual, igiena dentară și asistența medicală. De asemenea, s-au distribuit informații privind sistemul de sănătate francez.

Pentru școlarizarea copiilor, s-a înființat un parteneriat eficient împreună cu autoritățile educației naționale din Franța. În prezent, toți copiii frecventează una sau alta dintre școlile din cartierul local. S-a înființat un sistem pentru supravegherea școlarizării copiilor, la care participă cadrele didactice, părinții și asociațiile din cartier. Familiile primesc ajutoare alimentare de la asociații caritabile, în special „Les Restos du Coeur”. Aceste ajutoare le asigură familiilor o alimentație variată. În ultimul rând,

sunt propuse și activități recreative, de exemplu spectacole, excursii recreative pentru copii, precum și vizite în diverse locuri și la Parlamentul European și alte instituții europene.

În pofida numeroaselor greutăți întâmpinate, ca de exemplu problema obținerii resurselor financiare în condițiile în care persoanele vizate nu au acces la locuri de muncă, numărul mare și variabil de persoane de etnie romă care locuiesc în Strasbourg și căutarea unui teren municipal corespunzător, succesul acestui proiect a devenit posibil datorită angajamentului asumat de administrația publică locală și stabilirii de contacte între asociații și familii. De exemplu, începând din martie 2012, toți locuitorii din Espace 16 cu vârsta de peste 16 de ani s-au înscris la cursuri de franceză. Cursurile au inclus și informații privind regulile de bază ale vieții în Franța și contribuie la pregătirea integrării în societatea franceză și la încadrarea în muncă pe termen lung. Peste 50 % din locuitori au înțeles importanța acestor cursuri și au participat cu regularitate la acestea.

Clement Dolisi
Parc Étoile 67100, Strasbourg, Franța
Telefon: +33 3 88 60 90 90
E-mail: Clement.DOLISI@strasbourg.eu
site web: <http://www.strasbourg.eu/>

Formarea de organisme interetnice în jurul nevoilor locale, Čantavir, Horgoš, Niš, SERBIA

Populația din Čantavir: 7 178, Horgoš: 6 325, Niš: 186 222

În încercarea de a încuraja o mai mare participare a romilor în instituțiile autonomiei locale și procesele democratice și de a crea un mediu social și politic favorabil unei mai bune înțelegeri a problemelor romilor în cadrul societății sârbe, s-au înființat organisme interetnice în orașele și cartierele din Serbia, care s-au dovedit a fi foarte eficiente în soluționarea problemelor care afectează populația romă locală.

În orașul Niš, cartierele din localitatea Horgoš din municipalitatea Kanjiža, precum și cartierele Čantavir și Peščara din orașul Subotica, activiștii ONG-urilor romi au dus (prin inițiative separate) la formarea de organisme interetnice cu scopul de a îmbunătăți calitatea relațiilor interetnice la nivel local prin creșterea participării romilor locali, printre altele, la procesul decizional. Aceste organisme au fost utile pentru a aduce preocupările comunităților locale de romi în atenția autorităților locale și pentru a evita ca populația majoritară să dea vina pe comunitățile locale de romi pentru infracțiunile minore contra proprietății.

Deși Legea privind autoguvernarea locală din Serbia prevede înființarea unui Consiliu pentru Relații Interetnice în localitățile în care fie o singură minoritate națională reprezintă mai mult de 5 % din numărul total de locuitori, fie toate aceste minorități reprezintă mai mult de 10 % din populația totală a localității, organismele interetnice înființate în Niš și Peščara diferă puțin de consiliile prevăzute de lege. În Niš, diferența este doar de formă, iar organismul, denumit „Consiliul pentru Drepturile Omului

și ale Minorităților”, este înscris în statutul orașului. În Čantavir, Horgoš și Peščara, pe de altă parte, s-au înființat „Comisii pentru Relații Interetnice” la nivel de cartier, mai degrabă decât la nivel municipal. Activitățile care au dus la formarea Comisiilor pentru Relații Interetnice în Čantavir și Horgoš au fost sprijinite de Fondul pentru o Societate Deschisă în Serbia.^{XLVIII}

Cheia succesului acestor organisme o reprezintă faptul că se adresează în mod explicit (dar nu exclusiv) romilor și se concentrează direct asupra participării acestora la procesele decizionale și la elaborarea politicilor.

Contact YUROM Centre
Osman Balić, Director
Jovana Ristića 12/16, 18000 Niš Serbia
Telefon: +381 18 4246 940
E-mail: yuromcentar@sbb.rs
rec_ni@yahoo.com
site web: www.yuromcentar.org.rs

Locuințe pentru 50 de familii; Indre, FRANȚA^{XLIX}

Populație: 4 000

Fostul primar din Indre a făcut diverse eforturi pentru a primi 50 de familii sosite în localitate în urma evacuării din Nantes în 2013: acțiunile de solidaritate inițiate de administrația publică au oferit acces la locuințe, școli și locuri de muncă pentru familii. O mare parte a populației s-a angajat în eforturile de incluziune.

Cincizeci de familii de romi au sosit în Indre după ce au fost evacuate din Nantes. Primarul Jean-Luc Le Drenn, cu ajutorul echipei sale, a pus în aplicare o serie de acțiuni de solidaritate: colectarea de haine și amenajarea de instalații pentru a oferi familiilor nou-sosite energie electrică și dușuri, fiecare familie plătiind 50 EUR pe lună pentru acest serviciu. Acesta a subliniat că nu au existat probleme la primirea acestor sume din partea familiilor. O treime din populația orașului Indre a fost de acord, o treime nesigură și o altă treime împotriva prezenței romilor în oraș, dar au decis să lase familiile să rămână și să încerce să îi integreze în comunitate. Primul pas a fost să se asigure școlarizarea copiilor. Prin urmare, copiii romi au recuperat decalajul față de ceilalți copii și acum vorbesc franceza fără accent.

Acesta a mai explicat că era necesar să acorde atenție deosebită unui număr de șase familii din cele 50, în special din cauza lipsei de resurse. Primăria a cumpărat case mobile pentru cele șase familii, restul familiilor fiind relocate în localități care au răspuns pozitiv la proiectul de relocare al domnului Le Drenn. Primarul a prezentat un exemplu de schimburi și angajament asumat între populație și nou-veniți: au avut loc ateliere de gătit în cadrul cărora femeile romi au învățat să gătească mâncare franțuzească, iar femeile franceze mâncare romă.

Domnul Le Drenn își încheie intervenția subliniind că nu se poate spune că integrarea este imposibilă. Majoritatea „colegilor” săi, chiar și cei din aceeași familie politică, nu au crezut în proiect și au crezut

că este imposibilă colaborarea cu romii sau integrarea acestora. Această impresie a fost infirmată, cele 50 de familii de romi fiind mutate în 11 localități din jurul localității Indre. Domnul Le Drenn observă totuși că este regretabil faptul că această experiență pozitivă a vizat „doar” 50 de familii din cei 1 000 de romi care trăiesc în zona Nantes, 800 de romi fiind încă expulzați frecvent sau victime ale șantajului practicat de mafia română.

Primăria Indre
Avenue de la Loire 44 610 Indre, Franța
Telefon: (+33) 2 40 85 45 85
Fax: (+33) 2 40 85 45 89

Proiect pentru locuințe și integrarea comunităților RAE (romi, ashkali și egipteni) din Gjakova^L, regiunea Peja, KOSOVO¹

Populație: 94 556

Municipalitatea Gjakova, Caritas Kosova și Caritas Elveția au inițiat un proiect de îmbunătățire a condițiilor de trai pentru comunitatea RAE (romă, ashkali și egipteană) din așezarea Ali Ibra și de sensibilizare a acestora cu privire la chestiuni de sănătate, educația copiilor, accesul la piața muncii și la instituțiile și serviciile publice.

Așezarea Ali Ibra este situată la marginea de sud-est a localității Gjakova. Există din anii 1960 și găzduiește 140 de familii cu 720 de locuitori. Condițiile de locuit din așezarea Ali Ibra sunt dificile, iar problemele sunt numeroase: acoperișuri cu găuri, podele umede, lipsa izolației termice, ferestre necorespunzătoare și pereți externi care creează un climat interior umed, insuficient din punct de vedere termic și, prin urmare, nesănătos. În plus, lipsa apei curente și sistemul de salubritate deficient duc la o situație de igienă necorespunzătoare. Șobolanii și insectele sunt atrase de condițiile existente și au devenit o problemă gravă. Aproximativ 48 de case se confruntă cu insuficiența alimentării cu apă. În perioada 1 septembrie 2010 - 31 mai 2014, municipalitatea a făcut demersuri pentru a îndeplini următoarele obiective.

- I. Condiții de locuit permanente și îmbunătățite (acestea includ acordarea de locuințe individuale cu instalații sanitare și infrastructură tehnică corespunzătoare, precum și anumite infrastructuri sociale definite printr-o evaluare specifică).
- II. Incluziunea socială a RAE promovată prin activități de consolidare a comunității și acces la educație și servicii de sănătate la nivelul localității (au fost abordate cu prioritate în special nevoile tinerilor și ale femeilor).
- III. Noi oportunități de încadrare în muncă și posibilități de venit durabile evaluate și promovate pentru grupul țintă.

¹Orice referire la Kosovo, indiferent dacă este vorba despre teritoriu, instituții sau populație, din acest text trebuie să fie înțeleasă în deplină conformitate cu Rezoluția 1244 a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite și fără a aduce atingere statutului provinciei Kosovo.

Contact

Telefon: +381290328110

Fax: +381290396588

Caritas Kosova in Gjakova

Qendra e Komuniteteve Ali Ibra, 50000 Gjakovë

Headquarters Rr. Rexhep Bislimi 70000 Ferizaj

Integrarea și protejarea copiilor romi

Situația copiilor romi este foarte alarmantă, deoarece copiii sunt deosebit de vulnerabili și expuși unor condiții de sănătate precară, locuințe necorespunzătoare, alimentație precară, excluziune, discriminare, rasism și violență, printre altele. Excluziunea socială a copiilor romi este adesea legată de lipsa înregistrării nașterilor și a actelor de identitate, de participarea scăzută la unități de învățământ ante preșcolar și preșcolar, precum și la învățământul superior, precum și de procentul ridicat de abandon școlar. Segregarea este un obstacol serios pentru accesul la o educație de calitate. Acordarea unei atenții deosebite integrării și siguranței copiilor, precum și promovării și dezvoltării educației preșcolare sunt componente esențiale pentru combaterea inechității și participării în cadrul comunităților rome.

Educația sub supraveghere a copiilor „nomazi” prin crearea unui jurnal personalizat, Dijon, FRANȚA

Populație: 151 212

Pentru a permite copiilor accesul personalizat la educație, școala „Les Voyageurs” din Dijon a creat pentru fiecare elev de etnie romă un jurnal care cuprinde informații administrative și informații despre sănătate, date juridice și un CV cu educația și evaluarea competențelor fiecărui copil. Jurnalul poate să înlesnească activitatea educatorilor romi și să accelereze procesul de integrare a romilor în educație și viața școlară.

Procesul se bazează pe trei strategii principale:

- Practici educaționale și de consolidare a relațiilor care permit copiilor să le (re)dea încredere, să le aducă liniște sufletească și să îi ajute să își asume răspunderea pentru rezultatele școlare și să ia poziție în raport cu școala.
- Furnizarea unui document (registru, jurnal sau dosar școlar) conceput să ofere părinților și diverselor cadre didactice informații despre nivelul atins de copil la dobândirea competențelor și cunoștințelor în toate materiile școlare.
- Un mecanism de transferare și actualizare a documentului, de care se poate ocupa fie administrația, fie familia însăși, în funcție de nivel, conținut și obiective.

Jurnalul oferă cadrului didactic informații despre principalele domenii de interes și metode de învățare ale copilului, copilul fiind întrebat „cum învață”, „la ce se pricepe și de ce”, „ce îi place” și „ce i se pare dificil și de ce” etc.

Mai precis, jurnalul cuprinde următoarele secțiuni:

- Informații administrative despre copil (nume, prenume, data nașterii) și date juridice (școlarizare obligatorie); informații despre diferitele școli la care a studiat (în vederea creării de rețele cu cadrele didactice implicate).
- secțiune despre competențele preconizate pentru diferitele materii; o secțiune despre manualele școlare și ajutoarele la învățare folosite de copil; o „foaie de parcurs” care enumeră cele mai recente activități legate de citire și matematică.
- secțiune pentru familie în cazul în care copilul este înmatriculat la școală, care poate cuprinde diverse elemente practice (de exemplu, dacă copilul poate participa sau nu la excursii școlare) și alte informații importante (despre sănătate, de exemplu).
- secțiune despre realizările semnificative selectate cu copilul în timpul evaluării sale și observațiile cadrelor didactice (proiecte personalizate, plan de lucru individual pentru copil etc.), pentru a facilita identificarea și diferențierea conținutului educațional specific și a aspectelor care contribuie la dezvoltarea generală a copilului.

Ecole „Les Voyageurs”
Rue Django Reinhardt 21 000 Dijon, Franța
Telefon: +33 (0)3 80 68 28 64

Every Child Matters: high quality education for all (Fiecare copil contează: Educație de înaltă calitate pentru toți), Leicester, Regatul Unit

Populație: 391 700

În Leicester, Regatul Unit, Babington Community College este un exemplu de școală care aplică educația incluzivă, care se implică activ în îmbunătățirea rezultatelor educaționale ale comunității romi locale oferind o programă școlară modificată și un orar mai flexibil, precum și promovând comunicarea continuă cu familiile copiilor.

Babington Community Technology College are o grupă crescândă de elevi romi cehi și slovaci. Inițial, școala s-a axat pe construirea de relații între membrii principali ai personalului și elevii romi; dezvoltarea încrederii, aflarea situației copiilor și acordarea de timp ascultării acestora. Modificarea programei oferite și stabilirea unui orar flexibil, luarea în considerare a istoriei și culturii romilor în școală și implicarea părinților în școală au jucat și continuă să joace un rol principal în activarea și dezvoltarea interesului acestui grup pentru învățare. Școala dorește acum să se concentreze pe îmbunătățirea alfabetizării la nivelul întregii programe.

Școlile din Leicester au deja experiență în a primi cu succes elevi din alte țări, nefamiliarizați cu învățământul în limba engleză și a-i ajuta să se adapteze rapid. Acest succes nu a fost la fel de evident în cazul noii comunități romi.

Frecvența școlară a fost redusă, iar copiii au progresat lent. Nivelul scăzut de alfabetizare, sănătatea precară, respectul de sine scăzut și sărăcia au constituit probleme suplimentare cu care

a trebuit să se confrunte colegiul înainte de punerea în aplicare a programului. Însă comunicând cu succes cu familiile despre așteptările din Babington și convingându-i pe elevii romi că succesul în educație este dreptul lor, nu ceva rezervat altor persoane, salariații colegiului au reușit să depășească dificultățile. Etosul incluziv al școlii a jucat un rol semnificativ în această evoluție, alături de munca remarcabilă și efortul foarte experimentatei echipe EAL (English as an Additional Language - engleza ca limbă suplimentară) din școală. Au început să apară semne încurajatoare ale acestui efort: prezența mai mare, angajamentul sporit și aspirațiile mai mari reflectă activitatea remarcabilă a școlii. Alte școli și instituții din Regatul Unit și din alte țări au contactat Babington pentru a primi sfaturi cu privire la colaborarea cu comunitățile de romi migranți.

Contact
Strasbourg Drive, Beaumont Leys, Leicester LE4 0SZ
Telefon: (+44) 116 222 1616
Fax: (+44) 116 222 1620
E-mail: office@babington.leicester.sch.uk
site web: <http://www.babington.leicester.sch.uk/>

Protejarea și integrarea copiilor străzii din Tirana, **ALBANIA**

Populație: 418 495

Pentru a reduce și a preveni abuzul și exploatarea copiilor, autoritatea locală a pus la dispoziție în Tirana un spațiu în care organizația Save the Children (Salvați Copiii) a deschis un centru de zi care oferă familiilor educație informală, sprijin material, servicii de orientare și activități recreative, precum și asistență psiho-socială.

Exploatarea, abuzarea și neglijarea copiilor constituie de mult timp o problemă în Albania. Pentru a remedia situația, Salvați Copiii a încurajat dezvoltarea unor programe eficiente de protecție pentru copii și tineri. Intenția este de a reduce vulnerabilitatea acestora la exploatare și trafic. Aplicat în 2009 de Salvați Copiii și, mai recent, finanțat de Delegația UE în Albania (în 2011 și 2012), acest proiect a înființat un centru de zi în spațiul pus la dispoziție de consiliul de la Tirana. În fiecare an de când funcționează, centrul a deservit aproximativ 300 de copii expuși riscului de a trăi și a munci pe străzi și de a fi supuși exploatării și abuzurilor, inclusiv traficului.

Copiii romi și egipteni reprezentând majoritatea copiilor care trăiesc și muncesc pe străzi, constituie totodată pentru centru principalul grup țintă. Centrul întreprinde activități de informare pentru identificarea copiilor aflați în pericol și stabilirea de relații cu familiile acestora. Pe lângă această activitate de informare, serviciile oferite de centru includ asistență pentru înregistrarea nașterii și stării civile, asistență medicală și înscriere la școală. Totodată, centrul oferă cursuri de formare pentru furnizorii de servicii care lucrează cu copii care trăiesc și lucrează pe străzi și cu familiile acestora.

Save the Children Albania

Proiectul „Incluziunea copiilor romi în învățământul preșcolar”, Skopje, MACEDONIA DE NORD

Populație: 536 271

Știind că accesul la educație este mai ușor de obținut atunci când încercările de integrare încep într-o etapă foarte timpurie, această inițiativă se angajează să asigure învățământ preșcolar copiilor romi, pregătindu-i astfel pentru o tranziție mai ușoară către sistemul școlar local.

Principalele obiective ale proiectului sunt următoarele:

- I. Creșterea numărului de participanți romi (459 de copii romi) în grădinițe publice din 18 localități din Macedonia de Nord.
- II. Îmbunătățirea capacității a 908 părinți romi de a sprijini și încuraja dezvoltarea și educația copiilor romi.
- III. Îmbunătățirea competențelor sociale și a cunoașterii limbii macedonene a 459 de copii romi.
- IV. Creșterea capacității cadrelor didactice de a combate prejudecățile și stereotipurile față de romi.
- V. Sensibilizarea opiniei publice cu privire la problemele care afectează copiii romi și implicarea autorităților municipale în activități de soluționare a acestora.

Ministerul Muncii și Politicii Sociale (MoLSP) derulează acest proiect în cooperare cu Fondul pentru Educația Romilor (Roma Education Fund - REF) și Unitățile de Autogovernare Locală.

Alți parteneri în proiect includ organizații neguvernamentale/persoane fizice, cadre didactice de etnie romă și personal de grădiniță. Înmatricularea copiilor în unități de învățământ se bazează pe o analiză efectuată la fața locului de ONG-uri. Grădinițele ca parteneri în derularea proiectului oferă un mediu în totalitate favorabil incluziunii copiilor romi în cadrul obiectivelor proiectului. Grădinițele răspund de îngrijirea de zi a copiilor și de punerea în aplicare a programului educațional. Pentru a face posibilă integrarea deplină și adaptarea mai ușoară a copiilor în grădinițe, MoLSP a asigurat recrutarea a 17 cadre didactice auxiliare de etnie romă. Fondurile pentru o ședere de o zi într-o grădiniță sunt asigurate de MoLSP, Unități de Autogovernare Locală și REF. Principala greutate întâmpinată a fost nivelul scăzut de conștientizare de către părinții romi a importanței învățământului preșcolar pentru copiii lor. Astfel, comunicarea constantă între diferitele părți interesate și participarea activă și implicarea părinților s-au dovedit a fi cheia succesului acestui proiect. Aproximativ 460 de copii romi sunt incluși anual în program.

Ministerul Muncii și Politicii Sociale
Aleksandar Georgievski, Șef Departament
Telefon: (+389) 2 3106 253
Fax: (+389) 2 3220 408
E-mail: Aleksandar.Georgievski@mtsp.gov.mk
„Dame Gruev” 14, 1000 Skopje
Macedonia de Nord

Accesul la educație

Integrarea începe cu educația! Educația nu doar că oferă copiilor, tinerilor și adulților romi cunoștințele și competențele necesare pentru a fi cetățeni activi și pentru a se realiza ca indivizi, ci este, în special, un element esențial pentru comunitățile de romi să combată excluziunea socială cu care se confruntă și să își îmbunătățească situația economică. Practicile care încurajează și facilitează accesul la educație sunt esențiale pentru ca romii să aibă acces la drepturile lor sociale, economice și culturale, precum accesul la locuințe, asistență medicală și locuri de muncă.

Asigurarea accesului copiilor romi la învățământ preșcolar și obligatoriu de calitate și integrat, Korca și Gjirokastra, ALBANIA^U

Populație în Korca: 75 994, Gjirokastra: 25 301

Din ianuarie 2008 până în martie 2013, autoritățile regionale albaneze din domeniul educației, localitățile din Korca și Gjirokastra/Gjirokastër, organizația Salvați Copiii și alte ONG-uri au colaborat îndeaproape pentru a oferi copiilor romi o educație inclusivă de calitate. Activitățile proiectului s-au bazat pe o abordare holistică, cu implicarea copiilor și părinților romi și formarea cadrelor didactice, susținerea îmbunătățirii politicilor la nivel local, regional și național prin transferul de experiențe și învățăminte către Ministerul Educației.

Finanțat în comun de Fondul pentru Educația Romilor și Medicor și derulat de Salvați Copiii Albania, proiectul a implicat 780 de copii romi (de 3-16 ani) în Korca și Gjirokastra și 193 de cadre didactice din unități de învățământ primar și preșcolar.

În prima fază a proiectului (2008-2011) a avut loc conceperea și dezvoltarea unui model de incluziune a copiilor romi/egipteni în învățământul de bază. Activitățile proiectului au inclus programe de formare pentru cadre didactice în metodologii sensibile din punct de vedere cultural, materiale școlare și activități extrașcolare care favorizează toleranța și înțelegerea culturală, cursuri ajutătoare de după-amiază pentru matematică și limba albaneză și cursuri extrașcolare de istorie, cultură și tradiție romă. Satisfacerea nevoilor de bază, precum mese pentru copiii de grădiniță și transport, a contribuit, de asemenea, la motivarea familiilor de a-și trimite copiii la școală. Au fost angajați mediatori din comunitatea romă/egipteană pentru a facilita cooperarea dintre părinți și școală.

În a doua fază, proiectul a sprijinit în plus copiii care au absolvit învățământul de bază pentru a continua cu învățământul superior sau formarea profesională. Acest lucru s-a dovedit a fi esențial pentru rămânerea la școală a copiilor mai mici. Formarea cadrelor didactice a fost îmbogățită în continuare, iar

modulele de formare au fost elaborate în colaborare cu universitățile. S-a acordat asistență continuă pentru monitorizarea și evaluarea rezultatelor școlare ale copiilor. La fel de importantă a fost colaborarea strânsă cu ONG-urile pe teme de lobby și promovare a proiectului, pentru a obține sprijin la nivel guvernamental, ceea ce poate contribui la durabilitatea proiectului. În ultimul rând, eficacitatea proiectului s-a datorat monitorizării, evaluării și orientării furnizate de Facilitatorul național al Fondului pentru Educația Romilor.

În ciuda obstacolelor reprezentate de instabilitatea politică și constrângerile financiare, angajamentul celor implicați la nivel local în această colaborare multisectorială a fost cel grație căruia proiectul a avut rezultate pozitive în ceea ce privește creșterea înmatriculării și rămânerii copiilor romi/egipteni în școli, facilitarea tranziției de la învățământul preșcolar la cel primar, pregătirea cadrelor didactice pentru un mediu de clasă multiculturală și sensibilizarea și încurajarea unor îmbunătățiri sistematice în politicile de incluziune a romilor.

Save the Children (Salvați copiii) Albania
Ish Pallatet 1 Maji, Ndertesa 7 (Vila Lami), Rruga Mihal Popi
Tirana, Albania
Telefon: (+355) 4 226 1840
Website: <https://albania.savethechildren.net/news>

Clasa-container și mediatorii școlari, Gent, BELGIA

Populație: 248 358

Orașul Gent (Belgia) angajează mediatorii școlari care ajută administrația școlară și familiile de romi să colaboreze mai bine. De asemenea, a instalat un container cu rol de clasă în tabăra nomazilor unde copiii învață, în olandeză, franceză sau engleză, să citească și să scrie, dar și cum să își mențină concentrarea mai mult timp atunci când se confruntă cu sarcini intelectuale dificile.

Pentru a depăși unele dificultăți, legate de lipsa cunoștințelor lingvistice, a comunicării și a sarcinilor intelectuale, Ghent a instruit mediatorii școlari având ei înșiși la bază migrația intra-europeană, împreună cu mediatorii școlari „obișnuiți”. Mediatorii îi ajută pe părinți să depășească barierele de comunicare și să urmărească ce fac copiii la școală, și în același timp părinții sunt îndemnați să participe la viața școlară: „Suntem o școală foarte deschisă, părinții pot participa la școală, toți sunt bineveniți în sala de clasă și am dori ca ei să participe.”

Dar mediatorii nu se opresc aici; de asemenea, îi ajută pe copii să participe la viața comunității după școală, asigurându-le intrarea în cluburi sportive, școli de muzică și activități similare. Acești mediatorii între familii, comunitatea din cartier și echipa școlară sunt, prin urmare, numiți „persoane de legătură” („brugfiguur”).

Pentru acest proiect, Ghent a câștigat primul loc în cadrul celei de a 5-a ediții a competiției Dostal-Congress Prize (detalii mai jos).

Contact Stad Gent - Serviciul Conviețuire, bunăstare și sănătate

Stefan Vanbroeckhoven, Șef serviciu

Woodrow Wilsonplein 1, 9000 Gent, Belgia

Telefon: (+32) 9 266 76 76

Fax: (+32) 9 266 76 89

E-mail: dep.samenlevenenwelzijn@stad.gent

site web: <http://bit.ly/2DycfQ5>

Ateliere pentru cadre didactice și asistenți romi din școli, Wrocław, POLONIA^{LII}

Populație: 628 589

Din 2005 până în 2011, Primăria din Wrocław a organizat ateliere pentru romi angajați ca asistenți școlari în școlile poloneze, pentru a îmbunătăți nivelul de educație și a combate abandonul școlar în rândul comunității rome, precum și pentru a sprijini profesorii și a-i ajuta să identifice nevoile specifice ale elevilor de origine romă.

În fiecare an, au avut loc ateliere de 4 zile pentru 15-20 asistenți școlari romi și 15 profesori de sprijin. Atelierele au constat în module în psihologie, pedagogie, istorie și cultură romă, limba romă, sistemul de drept educațional, prevenirea toxicomaniei și analiza problemelor actuale, inclusiv în materie de educație. Toți participanții au primit materiale suplimentare, cărți, jocuri, CD-uri cu muzică romă, CD-uri cu material lingvistic de la Universitatea Manchester și publicații recente despre romi, printre altele. La final, au avut loc activități culturale de seară, cum ar fi expoziții, vizite la cinema, teatru și operă, pentru a integra participanții în cultura locală și a-i ajuta să creeze o rețea de socializare informală.

Atelierele au inclus prelegeri, sesiuni de brainstorming, discuții, prezentări și documente de lucru. S-a pus un accent deosebit pe discutarea unor teme precum problemele practice cu care se confruntă cadrele didactice auxiliare de etnie romă în timpul activității lor (inclusiv contracte de muncă pentru cadre didactice auxiliare, aspecte legate de plată, condiții de muncă etc.). Echipa asistenților școlari romi a colaborat cu o Comisie mixtă a Guvernului și a Autorităților Naționale ale Minorităților pentru a iniția garantarea unor condiții de angajare mai sigure pentru cadrele didactice auxiliare rome (contracte stabile, salarii mai mari, oportunități de dezvoltare a competențelor profesionale etc.). Acest proiect, parte a Programului Guvernamental pentru Comunitatea Romilor din Polonia 2004-2013, a reușit să creeze o atmosferă de echipă între cadrele didactice auxiliare rome și profesorii de sprijin, în ciuda prejudecăților existente de ambele părți; proiectul a fost replicat în regiunea Malopolska, care are de asemenea un procent mare de locuitori romi.

Dom Spotkan im. Angelusa Silesiusa

Joanna Marzec

ul. W. Stysia 16a 53-526 Wrocław, Polonia

Telefon: (+ 48) 605 115 532

E-mail: joanna.marzec@silesius.org.pl

angelus@silesius.org.pl

Servicii de sănătate

Sănătatea precară a romilor și nomazilor este strâns legată de factorii sociali determinanți ai sănătății, deoarece populația romă se confruntă frecvent cu excluziune socială și discriminare și, prin urmare, întâmpină obstacole la accesul la asistența medicală. Condițiile socio-economice, culturale și de mediu sunt recunoscute pe scară largă ca o cauză a inegalităților în materie de sănătate în rândul romilor, ceea ce face necesară elaborarea unor programe pentru responsabilizarea romilor și sporirea incluziunii serviciilor de bază.

Demers medico-social integrat în favoarea romilor, Nea Ionia Volos, GRECIA^{LIII}

Populație: 744 449

Ca răspuns la problemele frecvente pe care le întâmpină romii în accesarea serviciilor sociale, orașul Volos a deschis Centrul Social și Medical Rom din Aliveri, ceea ce a sporit rata de școlarizare a copiilor și a dus la un nivel de 100 % al naturalizării și la o înmulțire a controalelor medicale.

Ca subproiect al proiectului general Inițiative locale pentru ocuparea forței de muncă (TPA) din Nea Ionia Magnesias pentru perioada martie 2005 - iunie 2009, proiectul a desfășurat o serie de activități, bazate pe ideea că promovarea drepturilor sociale nu poate avea loc în mod izolat. Pilonii proiectului au fost incluziunea și asistența socială, promovarea sănătății și prevenirea, activitățile creative ale copiilor, ajutorul pentru locuință, incluziunea pe piața muncii și crearea unui spațiu pentru rețele pe chestiuni referitoare la romi. În plus, în contextul proiectului a fost creat un „Loc de întâlnire al femeilor”, pentru a încuraja femeile din comunitatea romă să iasă din casă, să meargă la întâlniri și să discute chestiuni care le privesc, precum educația copiilor, încadrarea în muncă etc. Sprijinul sporit în acțiunile de promovare a ajutat incluziunea socială a romilor favorizând anumite cauze-pilot în fața instanțelor și asigurând astfel cetățenie multor rezidenți de origine romă care, din cauza lipsei cronice de informații, nu și-au putut revendica drepturile de cetățeni. Centrul social și medical rom din Aliveri a fost primul centru social și medical care a cooperat cu Ombudsmanul grec, prezentându-i rapoarte privind cazurile de tratament inegal în care erau implicați romi și cu activități în favoarea protecției romilor și activități favorabile protejării romilor. În plus, activitățile consolidate de rețea au avut ca rezultat formarea Rețelei Panelenice de Centre Sociale și Medicale (www.romoffice.net) care vizează informarea reciprocă și promovarea acțiunilor și a celor mai bune practici și extinderea publicității proiectului la nivel național. În colaborare cu Centrul Național Grec de Sprijin al Romilor, s-a lansat și o inițiativă de creștere a ratei de școlarizare și de sporire a implicării părinților în educația informală. Efectul programului include o creștere spectaculoasă a înmatriculării copiilor romi în învățământul primar (de la 35 % la 85 %). Toți copiii de vârstă școlară au fost vaccinați, ceea ce nu le-ar fi fost accesibil doar în baza posibilităților materiale ale familiei lor. În ceea ce privește locuințele, în cazul a peste 500 de cereri s-a acordat sprijin

pentru ca solicitanții să beneficieze de împrumuturi pentru o reședință primară în cadrul programului specific pentru locuințele romilor. Peste 350 de beneficiari ai împrumuturilor au primit aprobare de la Ministerul de Interne pentru zona Volos. Nu în ultimul rând, statutul de cetățenie a locuitorilor zonei din jurul Volos a fost îndeplinit în proporție de 100 %.

Municipalitatea din Volos
Telefon: (+30) 24213-50173 /174 /122
Email: snikiforou@volos-city.gr

Salute senza esclusione (Sănătate incluzivă), Roma, ITALIA^{LV}

Populație: 2,868 milioane

Prin această campanie, Primăria din Roma, Caritas Roma și alte opt ONG-uri locale, precum și regiunea Lazio și cinci ramuri ale unității de sănătate (ASL), au ca scop îmbunătățirea situației sănătății populației rome locale, prin creșterea acoperirii vaccinale, îmbunătățirea accesului la serviciile medicale de bază, a educației în materie de sănătate și a formării personalului din domeniul sănătății.

Operatorii au definit mai întâi grupul țintă prin intermediul unui recensământ al așezărilor. Activitățile specifice au fost planificate după obținerea de informații privind distribuția teritorială a serviciilor de sănătate (furnizate de fiecare unitate de sănătate locală). Principalele activități au vizat următoarele:

- Orientare către serviciile de sănătate (grupul țintă a fost invitat să se adreseze serviciilor de sănătate relevante) acordând o atenție deosebită femeilor însărcinate și copiilor fără acoperire vaccinală.
- Educație privind serviciile de sănătate - distribuirea și explicarea broșurii „Scegli la Salute” (Alege sănătatea). Broșura, tradusă în limbile română și sârbă, conținea informații despre prevenirea bolilor infecțioase și cronice și promovarea unor stiluri de viață sănătoase pentru copii și adulți.
- Formarea personalului medical. S-a organizat un seminar de două zile, care a început cu o evaluare a cunoștințelor personalului prin intermediul unui test preliminar. Proiectul a fost finanțat din fonduri sociale private și publice, precum și fonduri UE, în special din fonduri bisericești de la Conferenza Episcopale Italiana (CEI), Fondul European de Integrare (FEI) și Ministerul Sănătății. Autoritățile regionale și locale au oferit asistență tehnică.

Ca urmare a apariției unei rețele largi, alcătuite din sectorul privat și public, a know-how-ului Caritas Roma (care a început primele intervenții în 1987) și a echipei multi-profesionale (medici, un antropolog, psiholog și mediator rom), obiectivele proiectului ar putea fi atinse. De asemenea, proiectul a stimulat

o mai mare disponibilitate de a coopera cu grupul țintă din partea unităților sanitare locale (ASL). Prin urmare, monitorizarea stării de sănătate a romilor și furnizarea de servicii a fost promovată prin inițiative concrete luate de ASL care nu fuseseră planificate anterior. Proiectul a atras atenția Ministerului Sănătății, care l-a extins la încă cinci orașe: Milano, Palermo, Messina, Florența și Trento. În fine, proiectul este reproductibil în două aspecte principale, formarea personalului medical și educația în domeniul sănătății.

Area sanitaria Caritas di Roma
via Marsala, 103 - 00185 Roma, Italia
Telefon: (+39) 6 4454791
Fax: (+39) 6 4457095
E-mail: area.sanitaria@caritasroma.it

Caritas Diocesana di Roma
Piazza S. Giovanni in Laterano, 6 - 00184, Italia
Telefon: (+39) 6 69886424
Fax: (+39) 6 69886489
site web: www.caritasroma.it
GrIS-Lazio c/o Società Italiana di Medicina delle Migrazioni

Integrarea pe piața forței de muncă

Recunoașterea dimensiunii economice a incluziunii romilor! Accesul la piața forței de muncă este esențial pentru incluziunea socială și emanciparea economică a romilor. Lipsa educației și formării formale, sărăcia, discriminarea în mediul de muncă și lipsa de respect față de diferențele culturale sunt câteva dintre motivele pentru care șomajul este încă o problemă majoră pentru populația romă. Deschiderea pieței forței de muncă pentru romi, îmbunătățirea competențelor și abilităților lor tradiționale oferindu-le formare și încurajarea competitivității acestora ar trebui, prin urmare, să fie priorități pentru autoritățile locale și regionale.

Formarea profesională a tinerilor în dificultate: ECCOFOR, Dole, regiunea Franche-Comté, FRANȚA^{LV}

Populație: 25 384

Pentru a le permite tinerilor din diferite medii, inclusiv romilor și nomazilor, să devină membri integrați ai societății și pentru a le oferi perspective de viitor pe plan profesional, ECCOFOR (ECouter, COmprendre, FORmer) a înființat o „școală de producție” care combină o formare profesională tehnică personalizată (metalurgie/anvelope), în condiții reale de muncă, cu un angajament puternic din partea voluntarilor din sectorul educației.

ECCOFOR este o asociație franceză cu obiectivul social de a crea legături, rețele, oportunități de schimburi și învățare și de a oferi cursuri de formare pentru îmbunătățirea integrării sociale. Inițial, tinerii urmează un stagiu în cadrul școlii profesionale, în perioada aprilie-iunie, pentru a confirma

înscrierea lor la școală pentru anul școlar care începe în luna septembrie a anului următor. Cursul de formare durează 10 luni și este deschis tuturor elevilor între 14 și 18 ani, care doresc să învețe o meserie manuală. Proiectul este finanțat 60% din producția de bunuri sau servicii; între 20 și 30% din taxa pentru ucenicie (plus sponsorizări și donații); și 10-20% din subvențiile acordate de Consiliul regional pentru finanțarea formării profesionale (Conseil régional pour le financement de la formation professionnelle). Marile atuuri ale metodei folosite în cadrul acestui proiect constau în prospectarea activă a întreprinderilor locale, pentru a înțelege bine meseriile practicate în cadrul acestora și nevoile lor actuale sau potențiale de mână de lucru, precum și cartografierea sistematică a locurilor de muncă ce trebuie ocupate și a angajatorilor locali. Participanții primesc un certificat în care se precizează nivelul lor de competențe, care va servi drept pașaport pentru începerea vieții profesionale.

ECCOFOR

Juralternance

8, rue Marie Joseph Jacquard 39100 Dole, Franța

Telefon: (+33) 9 80 90 37 05

E-mail: contact@eccofofr.fr

Crearea de locuri de muncă, Spišský Hrhov, SLOVACIA^{LVII}

Populație: 1 333

În Slovacia, primarul localității Spišský Hrhov a oferit un exemplu demn de urmat. Datorită creării unor locuri de muncă în cadrul unei întreprinderi locale, comunitatea romă locală are una dintre cele mai scăzute rate ale șomajului din țară și, prin urmare, înregistrează o îmbunătățire progresivă a situației sale socio-economice.

Conduc de un sentiment al dreptății, precum și de pragmatism, primarul le-a oferit rezidenților romi locuri de muncă și, astfel, a contribuit la combaterea vechilor prejudecăți potrivit cărora cei din minoritatea romă sunt leneși, nu vor să muncească și sunt incapabili să se integreze. „Datorită acestor locuri de muncă, viața romilor, dar și a noastră, a tuturor, s-a îmbunătățit”, spune Vladimir Ledecsky, în timp ce prezintă cu mândrie elementul central al inițiativei sale - „firma locală” - un ansamblu de mici afaceri gestionate de primărie, ale căror profituri sunt reinvestite pentru a crea mai multe locuri de muncă. În prezent, aproximativ 50% din populația romă din Spišský Hrhov lucrează legal, ceea ce face ca rata șomajului în rândul romilor din localitate să fie mult mai scăzută decât media națională. În ceea ce privește situația coexistenței populației rome cu celelalte populații în Slovacia, faptul că populația acestui sat a continuat să crească - de la aproximativ 600 de locuitori, la sfârșitul anilor 1990, la 1 600, în prezent - este, probabil, cel mai revelator aspect. Rata de înscriere la școala primară locală a crescut, de asemenea, atât în rândul elevilor romi, cât și al elevilor non-romi. Aproximativ 54% dintre elevii școlii sunt romi și 46% non-romi.

Inițial, primarul a alocat o cincime din bugetul localității „firmei locale” pentru a le oferi locuri de muncă romilor. Firma angajează între 50 și 100 de romi, în funcție de sezon, care lucrează la construcția de

case și clădiri, în sectorul lemnului, precum și la un centru de fitness și o piscină locale. Conceptul a avut un impact major asupra întregului sat, care a devenit un model național. Acesta a fost vizitat de Ambasada SUA, de oficiali europeni, ONG-uri și mulți primari. Anul trecut, acesta a fost numit cel mai bun sat din Slovacia. Mulți s-au mutat aici din Levoča, o localitate mai mare aflată în apropiere, deoarece terenul este mai ieftin și școala obține rezultate bune. Cu toate acestea, munca nu s-a încheiat, întrucât încă mai există tensiuni. Marea majoritate a romilor se orientează către o formare profesională după terminarea școlii primare, în timp ce non-romii tind să opteze pentru o pregătire care să le permită accesul la învățământul superior. La doar câțiva kilometri de această localitate se află o așezare de romi unde mulți nu au apă curentă și unde a fost creată o școală separată pentru cei mai tineri elevi - considerată de unii ca fiind o formă de segregare. În ciuda aspectelor negative, „există progrese în ceea ce privește mentalitatea oamenilor”, spune Peter Strážik, directorul școlii primare din Spišský Hrhov. „Am crescut și am devenit mai maturi în ceea ce privește relațiile dintre comunități și incluziune.”

Obecný úrad Spišský Hrhov
SNP 10,053 02 Spišský Hrhov, Slovakia
E-mail: spissky.hrhov@vmnet.sk
Telefon/Fax: (+421) 53 4592 238

Combaterea antigipsismului și sensibilizarea populației cu privire la cultura/identitatea romilor

Antigipsismul este unul dintre cele mai perturbatoare elemente care împiedică incluziunea socială a romilor, deoarece îi stigmatizează pe aceștia în imaginarul colectiv și poate da naștere unui spectru foarte larg de practici discriminatorii. Acest fenomen merge dincolo de persecuțiile sau abuzurile la care sunt supuși romii la nivel individual, întrucât se poate considera că este reprezentativ pentru modul în care întreaga societate îi tratează pe romi, ceea ce ridică probleme legate atât de elaborarea legilor și politicilor, cât și de viața de zi cu zi din comunitate. Prin urmare, prezenta secțiune evidențiază și susține instituțiile, campaniile și politicile care încurajează dialogul deschis, sensibilizează publicul și abordează stereotipurile existente în privința populației rome.

Fiți implicați!

Declarația primarilor și aleșilor locali și regionali din statele membre ale Consiliului Europei împotriva antigipsismului

Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei a adoptat această Declarație împotriva antigipsismului a primarilor și aleșilor locali și regionali din statele membre ale Consiliului Europei, în cadrul celei de-a 32-a sesiuni din martie 2017. Declarația a fost prezentată de John Warmisham, purtătorul de cuvânt al Congresului pentru problemele romilor și Valeriu Nicolae, Reprezentantul Special al Secretarului General (RSSG) al Consiliului Europei pentru problemele romilor.

În declarație, primarii se angajează să apere drepturile omului și principiile democratice și să respingă toate formele de discriminare, violență, hărțuire, incitare la ură împotriva romilor și nomazilor, precum și orice altă formă de antigipsism. Aceștia se angajează, de asemenea, să se abțină de la orice formă de alianță politică sau cooperare, la toate nivelurile, cu orice partide politice sau autorități locale și regionale care stârnesc sau încearcă să încurajeze prejudecățile rasiale sau etnice ori incită la ură.

Informații suplimentare:

www.coe.int/congress-roma-declaration

Consiliul Central și Centrul Cultural și de Documentare ale populației rome și sinti, Heidelberg,^{LVIII} GERMANIA

Populație: 154 715

Pentru a răspunde nevoilor și problemelor cu care se confruntă populația romă și sinti din regiunea Heidelberg din Germania și, în același timp, pentru a promova și proteja cultura acestora, Consiliul Central și Centrul Cultural și de Documentare al populației rome și sinti din Heidelberg^{LIX} a pus în practică lupta împotriva antigipsismului, protejând drepturile și libertățile acestei populații și totodată făcând mai cunoscute istoria și cultura lor.

În 1982, persoanele de origine sinti și romă au fondat Consiliul Central al populației sinti și rome din Germania, o organizație-umbrelă formată din 17 organizații regionale. Acest centru, cu sediul în Heidelberg, reprezintă cetățenii germani de origine sinti și romă și militează pentru tratamentul egal al acestora, participarea lor la viața politică și susținerea lor în calitate de minoritate.

Cu sprijinul localității din Heidelberg, partea veche a orașului Heidelberg găzduiește și Centrul Cultural și de Documentare al populației sinti și rome din Germania, un loc de întâlnire și dialog, care ocrotește și promovează bogata cultură a romilor. Centrul organizează excursii, proiecții, expoziții, conferințe și

concerte. În plus, centrul este un loc în care este păstrată vie amintirea victimelor național-socialiștilor. Holocaustul populației sinti și rome este principala temă a singurei expoziții permanente de acest gen din lume, ceea ce face din centru un important muzeu al istoriei contemporane și un loc al memoriei istorice. Principala sarcină a centrului este documentarea istoriei populației sinti și rome din Germania și din Europa, care datează de peste 600 de ani.

Deși, inițial, Consiliul Central a fost înființat împotriva voinței guvernului german, acesta a stabilit un dialog permanent cu guvernul federal german și cu autoritățile regionale. În special, landul Baden-Württemberg a înființat un consiliu local pentru problemele populației sinti și rome, care poate servi drept platformă pentru discutarea tuturor aspectelor legate de populația romă din land. În cele din urmă, landul Baden-Württemberg și asociația federală a populației sinti și rome au semnat un contract de stat („Staatsvertrag”) pentru protejarea drepturilor acesteia.

Zentralrat Deutscher Sinti und Roma
Bremeneckgasse 2, 69117 Heidelberg, Germania
Telefon: (+49) 6221 981102
Fax: (+49) 6221-981190
E-mail: zentralrat@sintiundroma.de

Consiliul Municipal pentru Romi; Barcelona, SPANIA

Populație: 1,6 milioane

Gândit să funcționeze ca o platformă stabilă pentru promovarea dialogului și dezbaterii privind problemele romilor, istoria și cultura acestora, Consiliul Municipal pentru Romii din Barcelona (Consell Municipal del Poble Gitano a Barcelona - CMPGB) a fost înființat în 1998 în Barcelona și, prin eforturi comune, în 2015, s-a reușit crearea unei strategii locale pentru populația romă din Barcelona.^{LXI}

CMPGB este o platformă stabilă de dialog și dezbateri pe teme legate de îmbunătățirea bunăstării și calității vieții romilor din oraș. Principalele obiective ale consiliului sunt:

- promovarea acțiunilor privind cultura romă;
- promovarea inițiativelor de combatere a rasismului și a antigipsismului;
- stimularea participării;
- asigurarea că Planul municipal de acțiune include măsuri specifice pentru populația romă.

Consiliul formulează propuneri realiste și viabile și, în același timp, acționează ca un interlocutor stabil, care are sarcina de a asigura vizibilitatea nevoilor și particularităților populației de țigani (Poble Gitano), precum și a provocărilor cu care se vor confrunta aceștia pe viitor.

La nivel operațional, consiliul este organizat în două grupuri de lucru: unul pentru evenimente și altul

pentru strategia romilor. Primul grup are ca obiectiv promovarea și pregătirea unor evenimente precum Ziua Internațională a Romilor sau Comemorarea victimelor Holocaustului, iar al doilea are ca obiectiv monitorizarea acțiunilor întreprinse în cadrul strategiei locale. Orașul Barcelona s-a angajat, de asemenea, în inițiative de promovare a culturii și identității romilor, pentru a combate stereotipurile și prejudecățile existente cu privire la romi. De exemplu, în 2016, în cadrul Zilei Internaționale a Romilor, Barcelona a găzduit, timp de o săptămână, evenimente de promovare a culturii romilor, multe dintre acestea fiind organizate în zone publice și turistice.

Consell Municipal del Poble Gitano de Barcelona

Passeig de Sant Joan, 75 08009 Barcelona, Spania

Telefon: (+34) 932 562 017

site web:<http://bit.ly/2p0bohP>

Campania „Dosta!” (Destul!) - exemplul orașelor Roma, Milano, Napoli și al altor orașe, ITALIA

Populația Romei: 2,8 milioane, Milano: 1,3 milioane, Napoli: 983 755

„Dosta!”, care înseamnă „destul” în limba romani, este numele unei campanii de sensibilizare desfășurate de Consiliul Europei, care are ca scop apropierea cetățenilor non-romi de cei romi. În Italia, campania s-a desfășurat în cooperare cu UNAR (Ufficio Nazionale Antidiscriminazioni Razziali - Oficiul/Biroul național de combatere a discriminării rasiale). În cadrul acesteia au fost organizate proiecte în 40 de orașe, precum grupuri de discuții, expoziții, concerte și dezbateri publice, cu scopul de a sensibiliza mass-media și întreaga societate civilă. Campania Dosta! a fost deja implementată în 18 țări.

UNAR a înființat un grup tehnic care asigură o coordonare permanentă cu asociațiile și federațiile rome și sinti. Acest grup s-a reunit de mai multe ori pentru a stabili direcțiile majore ale campaniei și pentru a strânge idei de proiecte și inițiative care urmau să fie implementate în toată țara, printre care formarea jurnaliștilor, inițiative de sensibilizare în 40 de orașe, inițiative de sensibilizare în școli și difuzarea de spoturi video. Mai exact, în 2011, în cadrul evenimentului ROMNEWS, au fost oferite cursuri de formare pentru jurnaliști profesioniști în Roma, Milano și Napoli, înregistrându-se o prezență considerabilă a profesioniștilor din televiziunea națională italiană și de la cele mai importante ziare. Un total de 40 de orașe italiene au fost implicate în expoziții publice, concerte, evenimente culturale și sportive, piese de teatru și dezbateri publice între asociațiile de romi și autoritățile locale. În cadrul școlilor, a fost distribuit un set de instrumente ce conține materiale video și filme care oferă o mai bună cunoaștere a romilor. Un spot TV și videoclipuri promoționale au fost realizate și difuzate la televiziunea națională și pe ecranele video din stațiile de metrou și autobuze, în unele orașe. În afară de Consiliul Europei și UNAR, la campanie au participat și organizații ale societății civile, inclusiv rome, precum și un grup interministerial (Cabina di regia) înființat de Ministrul Cooperării Internaționale și Integrării, în colaborare cu Ministrul Muncii și Afacerilor Sociale, Ministrul de Interne, Ministrul Sănătății, Ministrul

Ufficio Nazionale Antidiscriminazioni Razziali

Via della Ferratella in Laterano, 51

00184 Roma, Italia

Telefon: (+ 39) 6 6779 2267

Fax: (+39) 6 6779 2272

E-mail: unar@unar.it segreteriaunar@governo.it

Fiți implicați!

Dosta! Destul! Haideți să depășim prejudecățile și să îi cunoaștem pe romi!

Campania de sensibilizare Dosta! a fost implementată în Albania, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru, Republica Serbia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, în 2006 și 2007. Întrucât a trezit interesul altor state, între 2008 și 2010, aceasta a fost lansată în Ucraina, Moldova, Italia, România, Croația, Slovenia, Letonia, Bulgaria și Franța. În plus, autoritățile locale pot participa la concursul pentru obținerea Premiului Congresului „Dosta!”. Acesta este organizat de campania Dosta! și de Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei, în cadrul activității pe care o desfășoară permanent pentru a consolida rolul autorităților locale în domeniul protecției drepturilor romilor și ale minorităților. Concursul este deschis localităților și autorităților locale din statele membre ale Consiliului Europei care au derulat proiecte ce vizează populația romă. În 2007, trei orașe au fost recompensate în cadrul unei ceremonii de premiere, în cadrul celei de-a 6-a ediții a Premiului Congresului „Dosta!”, care a coincis cu celebrarea celei de-a 10-a aniversări a Premiului, în cadrul celei de-a 33-a sesiuni a Congresului. Sunt acordate trei premii Dosta! acelor localități/autorități locale ale căror inițiative creative și inovatoare asigură cel mai eficient diversitatea în cadrul comunității și participarea activă a romilor la procesul democratic. Pe primul loc a fost Şişli (Turcia), locul al doilea a fost câștigat de Volos (Grecia), iar locul al treilea de Gliwice (Polonia).

<http://www.dosta.org>
<http://roma-alliance.org/en/>

PARTEA A V-A Recomandări

FACILITAREA INTEGRĂRII ÎN VIAȚA COMUNITĂȚII LOCALE

- **IMPLICAȚI** cetățenii romi, în mod individual și colectiv, în toate deciziile referitoare la situația lor și lucrați împreună cu populația locală pentru a stabili viitoarele acțiuni.
- **LĂSAȚI VOCILE ROMILOR SĂ FIE AUZITE!** Înființați organisme interetnice și consilii locale rome în comunitatea dvs., pentru a crește participarea politică a concetățenilor romi.
- **DESFIINȚAȚI** așezările neautorizate, nesigure și insalubre! Oferiți soluții incluzive pentru locuințe dotate cu instalații sanitare corespunzătoare și o infrastructură tehnică și socială adecvată.

PROTEJAREA ȘI INTEGRAREA COPIILOR ROMI

- **OFERIȚI-LE** copiilor romi un spațiu sigur și preveniți abuzul și exploatarea copiilor, prin înființarea unor centre de zi, organizarea unor cursuri de formare informale și facilitarea accesului la învățământul preșcolar, în strânsă colaborare cu familiile copiilor.
- **ABORDAȚI** excluziunea socială, asigurându-vă că fiecare copil are un certificat de naștere, acte de identitate și un dosar medical, și țineți evidența procesului de dobândire și dezvoltare a competențelor sale, prin realizarea de evaluări și întocmirea de documente relevante care atestă parcursul său educațional.

ASIGURAREA UNUI ACCES MAI BUN LA EDUCAȚIE

- **GÂNDIȚI ÎN MOD INOVATOR** când vine vorba de educație! Implicați diferite sectoare în elaborarea politicilor legate de educație, formați mediatorii școlari și cadre didactice, furnizați servicii de bază, precum masa de prânz și transportul, luați în considerare un orar mai flexibil și adaptați programa pentru a satisface nevoile copiilor romi.
- **IMPLICAȚI** copiii și părinții în găsirea de noi soluții.
- **MONITORIZAȚI** și evaluați progresul elevilor, cu scopul de a îmbunătăți nivelul de educație și de a preveni abandonul școlar, și sprijiniți absolvenții să urmeze studii superioare sau cursuri de formare profesională, permițându-le astfel să devină o sursă de inspirație și un model de urmat pentru elevii mai tineri.
- **PUNEȚI ÎN APLICARE** acțiunile necesare pentru a permite accesul la învățământul preșcolar, întrucât accesul la educație de la o vârstă cât mai fragedă va facilita tranziția către învățământul primar.

ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA SERVICII MEDICALE DE BAZĂ

- **ASIGURAȚI-VĂ** că sistemul medical local este echitabil, ținând seama de nevoile speciale ale populației rome, și oferiți personalului medical o formare specializată.

- **ÎMBUNĂTĂȚIȚI ACCESUL LA** serviciile medicale, incluzând romii în programe de evaluare a stării de sănătate (controale medicale) și în programe de vaccinare, deoarece o stare de sănătate bună este primul pas către prevenirea sărăciei și excluziunii sociale.

CONSOLIDAREA INTEGRĂRII ECONOMICE ȘI PE PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ

- **OFERIȚI-LE** romilor un „pașaport” către viața profesională, prin furnizarea de formare profesională care să îi pregătească pentru locurile de muncă viitoare și să le permită viitorilor angajatori să le evalueze competențele.
- **ÎNCADRAREA ÎN MUNCĂ** este esențială pentru stabilitatea financiară a romilor și, în același timp, pentru îmbunătățirea calității vieții întregii comunități! Gândiți-vă la crearea de oportunități de angajare pentru romi, care să țină seama de competențele și interesele lor, inclusiv de tradițiile acestora.

COMBATEREA ANTIGIPSISMULUI ȘI SENSIBILIZAREA POPULAȚIEI

- **DEZVOLTAȚI** și implementați o strategie de toleranță zero față de antigipsism.
- **ÎNLĂTURĂȚI BARIERELE** cauzate de stereotipuri și prejudecăți, prin punerea în aplicare a unor proiecte precum campanii, grupuri de discuții și expoziții, menite să sensibilizeze populația cu privire la situația cetățenilor romi.
- **PROMOVAȚI** cultura și istoria romilor și integrați-le în programele culturale permanente de la nivel local, de exemplu prin includerea culturii române într-o expoziție permanentă în muzeele dvs. sau prin deschiderea unui centru cultural dedicat culturii române, cu scopul de a combate segregarea, stigmatizarea și marginalizarea, insistând asupra istoriei noastre comune.

PARTEA A VI A Texte de referință și lecturi suplimentare

Raport final (martie 2014):

<http://bit.ly /URLADDRESS>

Centrul de Studii Politice Europene (CSPE)

Combaterea antigipsismului instituțional: Măsurile și practici promițătoare în UE și statele membre selectate (mai 2017):

<http://bit.ly/URLADDRESS>

Publicații privind romii ale Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA):

<http://bit.ly /URLADDRESS>

LGBTI

PARTEA I Definiții

Pentru a utiliza în mod adecvat termenul „LGBTI”² în discursul dvs. public, dar și pentru a putea dezvolta politici eficiente de integrare a persoanelor LGBTI, trebui întâi să cunoașteți semnificația exactă a acestui termen. LGBTI este un termen-umbrelă, un acronim care face referire la persoanele Lesbiane, Gay (homosexuali), Bisexuale, Transgen și Intersexuale. Mai jos este prezentată definiția fiecărei categorii: ^{LXII}

Lesbiene = femei care au relații de natură sexuală și afectivă cu alte femei.

Gay (homosexuali) = bărbați care au relații de natură sexuală și afectivă cu alți bărbați.

Bisexuali = femei și bărbați care sunt atrași de persoane de ambele sexe, cu care au relații sexuale.

Transgen = persoane cunoscute și sub numele de „al treilea gen”, care au o identitate de gen diferită de sexul biologic atribuit la naștere sau persoane care consideră că genul lor este mai fluid decât permit cele două categorii de gen, masculin sau feminin.

Intersexuali = persoane care s-au născut cu

anumite caracteristici cromozomiale sau genitale și niveluri hormonale care nu corespund standardelor admise în anatomia organelor sexuale „bărbătesc” sau „femeiesc” sau anatomia aparatului reproducător masculin sau feminin. Aceste caracteristici pot fi vizibile încă de la naștere sau pot deveni vizibile mai târziu pe parcursul vieții. O persoană intersexuală se poate identifica pe sine ca fiind de sex masculin, de sex feminin sau niciunul din acestea. Statutul de persoană intersexuală nu are legătură cu orientarea sexuală sau identitatea de gen: persoanele intersexuale au aceleași tipuri de orientări sexuale și identități de gen ca și persoanele care nu sunt intersexuale^{LXIII} Intersexualitatea poate lua forme diferite și poate acoperi o gamă largă de situații. Toate aceste categorii de persoane au un singur lucru în comun - deseori li se refuză egalitatea de tratament în ceea ce privește demnitatea și drepturile lor, în raport cu ceilalți cetățeni. Persoanele LGBTI sunt adesea victime ale **discriminării, excluziunii sociale și violenței**, din cauza **orientării sexuale sau identității de gen**. Acestea sunt manifestări ale **homofobiei și/sau transfobiei**. Prin urmare, **este esențial să înțelegem sensul exact al termenilor**

² Pe plan internațional, atunci când se face referire la problemele LGBTI, se utilizează tot mai des termenul SOGIESC „Sexual Orientation, Gender Identity/Expression, Sex Characteristics” (orientare sexuală, identitate/exprimare de gen și caracteristici sexuale)

„orientare sexuală”, „identitate de gen”, „homofobie și/sau transfobie”, pentru a putea stabili în mod clar situațiile în care este vorba despre o discriminare bazată pe acestea și pentru combaterea eficientă a acestei discriminări.

Orientarea sexuală se referă la capacitatea fiecărei persoane de a simți o atracție emoțională, afectivă și sexuală profundă față de persoane de sex opus (heterosexualitate) sau de același sex (homosexualitate) ori față de mai multe sexe (bisexualitate). **Identitatea de gen** se referă la experiența individuală legată de genul său, trăită de o persoană la un nivel profund intim, care corespunde sau nu sexului atribuit la naștere și include conștiința propriului corp și modul în care o persoană își exprimă genul („expresia de gen”), cum ar fi modul în care se îmbracă, vorbește și se comportă ^{LXIV}. În sfârșit, conform definițiilor

propuse de ONU^{LXV}, **homofobia** este un sentiment irațional de teamă, ură sau aversiune față de persoanele lesbiene, homosexuale sau bisexuale, iar **transfobia este același sentiment** - de teamă, ură sau aversiune - față de persoanele transgen. Termenul de homofobie este adesea utilizat pentru a se referi la teama, ura și/sau aversiunea față de toate persoanele LGBTI, în general.

Țineți minte că orientarea sexuală și/sau identitatea de gen ale unei persoane nu pot fi schimbate! Încercările de a schimba orientarea sexuală a cuiva pot fi traumatizante și pot conduce la încălcări ale drepturilor omului. În schimb, ceea ce poate și trebuie să se schimbe este atitudinea socială negativă, care provoacă stigmatizare, excludere și încălcări ale drepturilor omului ale membrilor comunității LGBTI din orașul/regiunea dvs.!

Iată câteva exemple de comportament homofob la care sunt expuse adesea persoanele LGBTI:

- atacuri fizice sau verbale („gay bashing”), violență fizică, inclusiv violență sexuală
- asocierea homosexualității cu pedofilia
- comentarii peiorative sau lipsite de respect, insulte, glume sau amenințări legate de orientarea sexuală sau practicile sexuale

A se vedea și: https://www2.viu.ca/positivespace/manual/homophobia_def.asp

FALS

Este împotriva naturii să fii o persoană LGBTI

ADEVĂRAT

Pentru persoanele LGBTI, este firesc să simtă atracție sexuală față de persoane de același sex și să aibă relații sexuale cu acestea. Bisexualii pot fi de asemenea atrași de persoane de sex opus. Unele persoane transgen se consideră homosexuale sau bisexuale, iar altele se consideră heterosexuale. Este natural ca oamenii să acționeze în conformitate cu ceea ce simt. Nenatural ar fi să acționăm împotriva acestor sentimente și să îi forțăm pe oameni să disimuleze și să ascundă cine sunt, provocându-le astfel o mare suferință. Ceea ce contează este calitatea unei relații și nu sexul partenerului. Acest mit s-a născut și din convingerea că unicul scop al relațiilor sexuale este procrearea. În toate relațiile, luarea deciziei de a avea copii este una complexă și necesită o reflecție profundă. Deși mulți heterosexuali decid să aibă copii, mulți dintre ei nu iau aceeași decizie sau nu pot avea copii. Pe de altă parte, multe persoane LGBTI aleg să aibă copii sau să crească copii împreună cu partenerul. Mulți copii crescuți în aceste familii declară că cel mai important lucru într-o familie este să fie iubit și protejat. ^{LXVI}

FALS

Orientarea sexuală este o alegere personală.

ADEVĂRAT

Majoritatea persoanelor LGBTI consideră că nu au ales să fie LGBTI. Dimpotrivă, aceștia au conștientizat la o vârstă fragedă că au sentimente pentru persoane de același sex sau aceste sentimente au evoluat și s-au cristalizat în anii adolescenței sau la vârsta maturității.

Știința modernă nu poate preciza cu certitudine ce anume determină orientarea sexuală, însă multe studii sugerează că aceasta este rezultatul unor factori biologici și de mediu, nu al unei „alegeri” personale. Un studiu suedez realizat în 2008 asupra unor gemeni (cel mai mare studiu mondial de acest gen), publicat în revista Arhivele comportamentului sexual (*The Archives of Sexual Behavior*), a concluzionat că „comportamentul homosexual este în mare măsură influențat de genetică și de factori de mediu aleatorii”. Persoanele LGBTI par că trebuie să aleagă între a trăi o viață împlinită și echilibrată alături de un partener de același sex sau a-și reprima sentimentele. Nu contează care este cauza orientării lor sexuale. Important este ca acești oameni să fie tratați cu demnitate și respect, indiferent de orientarea lor sexuală.

 FALS

Persoanele LGBTI nu sunt părinți buni.

 ADEVĂRAT

Cercetările au arătat că, exceptând faptul că deseori se tem să nu fie stigmatizați de ceilalți copii, copiii cuplurilor homosexuale nu prezintă mai multe tulburări emoționale decât copiii cuplurilor heterosexuale.

În plus, aceștia nu sunt confuzi în legătură cu propria identitate sexuală. Persoanele LGBTI provin din tot felul de familii, la fel ca și heterosexualii, și nu există nici o corelație între orientarea sexuală a părinților și cea a copiilor acestora. Probabilitatea ca un copil să fie LGBTI este aceeași indiferent dacă acesta este crescut de părinți LGBTI sau de părinți heterosexuali, și anume între 7% și 10%.

PARTEA A II-A Ce drepturi au?

Persoanele care aparțin unei comunități LGBTI se confruntă adesea cu dificultăți în ceea ce privește exercitarea drepturilor fundamentale ale omului, cum ar fi dreptul la egalitate, demnitate și nediscriminare. În calitate de reprezentant al unei autorități locale sau regionale, dvs. trebuie să acționați împotriva discriminării și încălcării drepturilor LGBTI și să vă asigurați că oamenii LGBTI din comunitatea dvs. sunt tratați la fel ca toți ceilalți!

Principiile egalității și nediscriminării sunt elemente fundamentale ale dreptului internațional al drepturilor omului. Acestea sunt consacrate în Declarația Universală a Drepturilor Omului, în Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, în Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale^{LXVII}, precum și în convențiile ONU mai specializate, precum Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei sau Convenția cu privire la drepturile copilului^{LXVIII}. La nivel european, principiul nediscriminării pe baza orientării sexuale/identității de gen este menționat în Convenția Europeană a drepturilor omului, Convenția (Consiliului Europei) privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, recomandările Comitetului de Miniștri, ale Comisarului pentru Drepturile Omului și ale altor organe ale Consiliului Europei^{LXIX}.

„TOATE FIINȚELE UMANE SE NASC LIBERE ȘI EGALE ÎN DEMNITATE ȘI DREPTURI.”

Articolul 1 din Declarația Universală a Drepturilor
Omului

Dreptul internațional privind drepturile omului se aplică persoanelor LGBTI, la fel ca și celorlalți oameni, fără niciun fel de deosebire. Pe scurt, persoanele LGBTI au aceleași drepturi și libertăți ca orice alt rezident al comunității dvs., inclusiv dreptul la siguranță, la locuință, securitate socială, asistență medicală, educație, respectarea vieții private și de a avea acces la instituțiile și servicii publice. O concepție greșită des întâlnită este că drepturile LGBTI se limitează la problema căsătoriilor între persoane de același sex. În calitate de locuitori ai orașului sau localității dvs., persoanele LGBTI depind de dvs. să le garantați și protejați drepturile. Nu permiteți ca vreunei categorii de persoane, inclusiv LGBTI, să li se refuze exercitarea drepturilor omului din cauza unor convingeri tradiționale, culturale sau religioase, unor atitudini sociale sau stereotipuri. Nu uitați că drepturile omului sunt universale și indivizibile. Persoanele LGBTI sunt o parte integrantă și indispensabilă a societății; ele trăiesc în orașele dvs. și fac obiectul tuturor politicilor dvs. adresate publicului larg. Considerați diferențele în materie de orientare sexuală și identitate sexuală ca fiind forme pozitive de diversitate și

îndrăzniți să adoptați o poziție politică fermă, prin punerea în aplicare a unor măsuri de integrare a persoanelor LGBTI. Astfel, veți avea oportunitatea de a face din comunitatea dvs.

un loc de trai mai sigur, mai deschis, mai favorabil incluziunii și mai diversificat pentru toată lumea!

PARTEA A III-A Care sunt provocările în practică

Primele cazuri consemnate de relații de dragoste între persoane de același sex datează din cele mai vechi timpuri. Aproape toate culturile din istoria omenirii sunt familiarizate cu persoanele transgen și cu „al treilea gen”. Persoanele LGBTI s-au confruntat timp de multe secole cu intoleranță, discriminare și violență din cauza identității lor sexuale și a orientării lor sexuale. În unele țări europene, homosexualitatea a fost considerată o infracțiune penală până la începutul secolului al XXI-lea. Pentru multe persoane LGBTI, singura modalitate de a se simți în siguranță și de a evita să fie judecate și supuse la rele tratamente din cauza stereotipurilor legate de gen a fost să trăiască în secret și să fie cât mai invizibile posibil. În pofida dezvoltării dinamice a organizațiilor societății civile și a asociațiilor care apără drepturile LGBTI, în prezent încă mai există multe persoane LGBTI care nu sunt dispuse să ceară să li se facă dreptate și să se exprime. În ciuda numeroaselor progrese înregistrate, de exemplu recunoașterea căsătoriei între persoane de același sex de către 14 state membre ale Consiliului European, persoanele LGBTI continuă să se confrunte cu discriminări bazate pe orientarea sexuală și identitatea de gen. Acestea suferă din cauza atitudinilor negative și a respingerii publice.

Deseori, comportamentul considerat normal pentru cuplurile heterosexuale în locurile publice nu este acceptat atunci când este vorba despre persoane LGBTI. Acestea continuă să fie victime ale discriminării în ceea ce privește accesul la sănătate, locuri de muncă și locuințe, ale violenței domestice și abuzurilor împotriva copiilor (hărțuirea la școală, de exemplu) și să fie private de drepturile familiale și de o recunoaștere legală.

În calitate de reprezentant local ales, sunteți în măsură să stabiliți un dialog cu publicul larg și să promovați atitudini și politici menite să protejeze demnitatea umană în ceea ce privește diversitatea orientărilor sexuale și a identităților de gen. Este în primul rând de datoria dvs. să oferiți un exemplu pozitiv, denunțând cu fermitate comentariile homofobe și transfobe, hărțuirea și violența bazate pe orientarea sexuală și identitatea de gen. În funcție de contextul istoric, politic sau legislativ al țării dvs. și de diferitele convingeri religioase și morale, poate fi mai mult sau mai puțin dificil să contestați concepțiile tradiționale privind rolurile și comportamentele asociate unui anumit gen și să schimbați atitudinile negative ale oamenilor, cultivate de atâta timp de reprezentările stereotipice ale persoanelor LGBTI.

Nu uitați!

Atunci când sprijiniți și facilitați includerea persoanelor LGBTI în viața orașului și/sau a primăriei dvs., nu ajutați doar un anumit grup de persoane. În același timp, îmbunătățiți situația întregii comunități, deoarece contribuiți la prevenirea incidentelor violente, schimbarea vechilor mentalități ale urii și represiei și la construirea unei societăți bazate pe valorile justiției, egalității, incluziunii și respectului față de diversitate.

Mai jos, găsiți o colecție de bune practici ale autorităților locale și regionale care au ales să susțină activ includerea comunităților lor LGBTI. Printre exemplele de inițiative locale și regionale de succes se numără: instituirea unui cod de conduită obligatoriu pentru angajați, care interzice atitudinile discriminatorii sau agresive față de persoanele LGBTI; adoptarea și promovarea unor modificări legislative de combatere a discriminării, instruirea membrilor forțelor de poliție, pentru a-i pregăti să combată infracțiunile motivate de ură și actele de discriminare bazate pe identitatea de gen și orientarea sexuală; precum și consultarea cu membrii comunității LGBTI în cadrul elaborării politicilor locale.

PARTEA A IV-A Măsurile

Accesul la drepturile și serviciile sociale (inclusiv la ocuparea forței de muncă, asistență medicală)

În ciuda progreselor înregistrate în multe domenii în ultimele decenii, oamenii din Europa sunt încă discriminați din cauza orientării lor sexuale în domeniile ocupării forței de muncă, locuințelor, asistenței medicale și educației. În acest context, practicile prezentate în continuare oferă exemplele unor autorități locale care au introdus inițiative, precum programe de formare, de dezvoltare a unor strategii, de orientare și consiliere, pentru ca drepturile și serviciile sociale să fie favorabile persoanelor LGBTI și pentru a facilita accesul comunității LGBTI la locuri de muncă și locuințe.

Transformarea căminelor pentru vârstnici în locuri mai prietenoase cu persoanele LGBTI - Inițiativa „Pink Passkey” (Cheia universală roz), Nijmegen, ȚĂRILE DE JOS

□ Populație: 154 715

Acceptarea, egalitatea de tratament și drepturile omului nu au limită de vârstă! În 2008, Consiliul local al orașului Nijmegen din Țările de Jos a inițiat un proiect menit să transforme căminele și instituțiile de îngrijire pentru persoane vârstnice în locuri mai favorabile incluziunii persoanelor LGBTI. De atunci, multe alte primării din Regatul Unit, Spania, țările scandinave și multe alte țări ^{LXX} au urmat acest exemplu și au creat instituții prietenoase cu LGBTI destinate persoanelor vârstnice.

Consiliul municipal din Nijmegen a făcut următorul demers: a acordat o marcă oficială roz („Pink Passkey”), care constă într-o placă de culoare roz (în interiorul căreia este desenată o cheie), centrelor de îngrijire care au o politică de incluziune în ceea ce privește orientarea sexuală și identitatea de gen. Marca se acordă în urma efectuării unui control în cadrul căruia este verificată politica de incluziune a instituției față de rezidenții LGBTI și familiile acestora, precum și față de rudele LGBTI ale rezidenților. De la inițierea proiectului în 2008, acesta s-a bucurat de mult succes, domeniul de aplicare al acestuia fiind extins de-a lungul anilor, de la centrele de îngrijire pentru persoane vârstnice la cămine pentru persoanele LGBTI cu dizabilități, boli cronice și probleme de sănătate mintală. În ianuarie 2016, 110 centre de îngrijire de pe întreg teritoriul Țărilor de Jos au primit marca „Pink Passkey”, toate proiectele fiind sprijinite de autoritățile locale, unele dintre ele fiind chiar inițiate de acestea.

Contact

Aldenhof 31-96 6537 AJ, Nijmegen, Țările de Jos
Telefon: +31 24-3275275

Proiectul „Pink Competency” (Competență roz), Oslo și alte orașe, NORVEGIA^{LXXI}

▣ Populație: 634 293

Proiectul norvegian „Pink Competency”, o colaborare națională între Direcția Norvegiană de Sănătate și organizația norvegiană LLH pentru LGBTI (cunoscută în prezent sub numele de FRI - Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold), le furnizează profesioniștilor din domeniul sănătății competențele și instrumentele necesare pentru a se adapta la metode de lucru mai inclusive față de LGBTI. Proiectul a permis îmbunătățirea capacității personalului medical de a trata persoanele LGBTI cu empatie.

La nivel local sunt oferite cursuri de formare, de exemplu, medicilor, asistenților medicali, psihologilor și moașelor, cu sprijinul administrațiilor locale și al Direcției Norvegiene de Sănătate. În orașul Oslo, în cadrul centrului medical pentru tineri, este instruit un personal specializat pentru a se ocupa de probleme legate de orientarea sexuală și identitatea de gen^{LXXII}. Proiectul a avut un mare succes, datorită mai multor factori. De exemplu, în cadrul inițiativei au fost explorate cu umor mituri și prejudecăți referitoare la persoanele LGBTI, acestea fiind înlocuite cu fapte dovedite și cunoștințe. De asemenea, s-a ales adoptarea unei abordări foarte practice, bazată pe aspecte concrete precum limbajul, divulgarea, sensibilizarea și efectul normelor heterosexuale asupra furnizării de servicii medicale.

Direcția Norvegiană de Sănătate
Adresă poștală: Pb. 7000, St. Olavs plass, 0130
adresa din Oslo pentru vizite: Universitetsgata 2, 0164 Oslo, Norvegia
Telefon (apeluri naționale): 810 200 50
Telefon (apeluri din străinătate): (+47) 24 16 30 00
E-mail: postmottak@helsedir.no

FRI - foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold
Adresă: Tollbugata 24, 0157 Oslo
Telefon: (+47) 23 10 39 39
E-mail: post@foreningenfri.no

Strategia pentru locuințe, Brighton și Hove, Regatul Unit^{LXXIII}

▣ Populație: 273 400

În 2015, orașul Brighton și Hove (Regatul Unit) a dezvoltat la nivel local o nouă strategie privind locuințele, în urma unor consultări ample cu comisionari, prestatori de servicii, asociații și rezidenți. Strategia include în mod explicit persoanele LGBTI, asigurându-se că administrația orașului implementează o serie de politici pentru a facilita accesul la locuințe al comunității LGBTI locale.

Printre obiectivele acestei strategii se numără adoptarea unor soluții pentru locuințe care sunt favorabile

sănătății și bunăstării comunității LGBTI, contribuie la siguranța acestora și previn hărțuirea și discriminarea. Cel mai important este faptul că serviciile sunt planificate și revizuite întotdeauna în consultare cu membrii comunității LGBTI. În plus, strategia privind locuințele solicită autorităților locale să aplice măsuri concrete, cum ar fi:

- examinarea potențialelor efecte pentru persoanele LGBTI ale plasării familiilor fără adăpost în locuințe situate „în afara orașului”, în raport cu serviciile locale și rețelele de sprijin;
- colaborarea cu furnizorii de locuințe „protejate” (sistem conceput pentru persoane în vârstă - de regulă peste 55 de ani, care doresc să trăiască independent, dar care au nevoie de asistență și protecție), pentru a se asigura că serviciile sunt accesibile membrilor comunității LGBTI;
- în cazul în care persoane LGBTI intenționează să se mute în Brighton, sprijinirea agențiilor locale pentru persoane LGBTI, care colaborează cu agențiile omoloage din alte regiuni, pentru a asigura o bună planificare a acestui proces;
- utilizarea competențelor asociațiilor din cadrul comunității LGBTI pentru a îmbunătăți principalele servicii de asistență pentru găsirea unei locuințe;
- examinarea ofertei locale de servicii de asistență pentru găsirea unei locuințe, destinate în mod specific persoanelor LGBTI;
- continuarea punerii în aplicare a recomandărilor în materie de locuințe formulate de Comitetul de control pentru tratamentul egal al persoanelor transgen (Trans equality scrutiny panel) și examinarea recomandărilor formulate în viitoarea Evaluare a nevoilor persoanelor transgen.

Consiliul Municipal Brighton și Hove/Strategia pentru locuințe
Bartholomew Square, Brighton, cod poștal: BN1 1JE, Regatul Unit
Telefon (+44) 1273 293055
[E-mail: housing.strategy@brighton-hove.gov.uk](mailto:housing.strategy@brighton-hove.gov.uk)

Acordul de promovare a integrării pe piața muncii, Madrid, SPANIA^{LXXIV}

▫ *Populație:* 3,1 milioane

Din octombrie 2009 până în 2012, Comunitatea Madrid, prin intermediul Departamentului pentru Familie și Afaceri Sociale și cu ajutorul Fondului Social European, a acordat AET-Transexualia (Asociația spaniolă pentru persoane transgen) asistență financiară pentru implementarea unui program de promovare a inserării persoanelor transgen pe piața muncii. Acest program continuă și astăzi, aducând beneficii și imigranților transsexuali, datorită sprijinului Direcției Generale pentru Imigrație a Ministerului Afacerilor Sociale.

Programul include furnizarea de informații privind drepturile lucrătorilor și alte aspecte juridice, acordând o atenție specială drepturilor persoanelor transsexuale pe piața muncii, precum și consiliere psihologică, orientare profesională și cursuri de formare. În același timp, programul vizează sensibilizarea publicului larg și, în special, a angajatorilor cu privire la situația persoanelor transgen din Madrid. În plus, un funcționar public din cadrul administrației din Madrid este însărcinat cu monitorizarea fiecărei cereri de participare la program. În plus, organizația națională pentru persoanele transgen, împreună cu Departamentul pentru ocuparea forței de muncă din Madrid, a publicat o carte cu privire la drepturile și experiențele persoanelor transgen pe piața muncii.

AET - Transexualia
c/ Bravo Murillo, 4. Bajos, 28015. Madrid, Spania
E-mail: asociacionaet@hotmail.com

Planuri de acțiune pentru integrarea pe piața forței de muncă, Torino, ITALIA

▫ *Populație:* 899 455

În Italia, în 2013, cooperarea dintre Autoritatea Regională din Piemont, provincia Torino și orașul Torino a permis includerea a 44 de persoane transgen în proiecte de formare/recalificare/reconversie profesională, destinate grupurilor sociale dezavantajate, și reinserția lor profesională.

Autoritatea Regională din Piemont a aprobat un program provincial de acțiuni legate de ocuparea forței de muncă și a cerut Serviciului pentru problemele LGBTI din cadrul administrației orașului Torino să coopereze la acest program, prin includerea unor persoane transgen printre beneficiarii a două planuri de acțiune. Ambele planuri de acțiune au fost concepute pentru a finanța un grant pentru reconversia profesională a persoanelor transgen și reinserția lor în întreprinderi locale. Primul plan de acțiune a fost conceput pentru a reintegra imediat toate persoanele transgen ale căror competențe corespundeau așteptărilor întreprinderilor. Al doilea plan le-a permis beneficiarilor transgen ai granturilor să se poată reintegra pe piața muncii prin intermediul unui stagiu la o întreprindere locală. Serviciul pentru problemele LGBTI al orașului Torino a sprijinit provincia Torino în recrutarea potențialilor candidați transgen pentru cele două planuri de acțiune.

Modificările din legislația locală și regională

Asigurarea unor drepturi egale pentru cetățenii dvs. LGBTI începe cu adoptarea unor legi corespunzătoare care enunță și stabilesc aceste drepturi. Această secțiune prezintă exemple de modificări ale legislației locale, care constituie o primă etapă eficientă pentru a susține recunoașterea juridică a drepturilor persoanelor LGBTI la nivel național.

Subiect de interes

Malta: prima țară europeană care interzice „terapia de conversie”

În 2016, Malta a devenit prima țară din Europa care a interzis prin lege „terapia de conversie” (metode terapeutice care au ca scop schimbarea orientării sexuale sau a identității de gen a unei persoane), introducând amenzi și pedepse cu închisoarea pentru cei care propun aceste practici dăunătoare. Din acest motiv, Malta a ocupat primul loc pe „Harta Rainbow” și în conformitate cu „Indicele Rainbow (Curcubeu)” și „Raportul anual” ale ILGA-Europe (Filiala regională europeană a Asociației Internaționale pentru Lesbieni, Homosexuali, Bisexuali, Transgen și Intersexuali), un proiect anual în cadrul căruia sunt prezentate progresele realizate în 49 de țări din punct de vedere al legislației și politicilor privind persoanele LGBTI.

informații suplimentare

<https://www.nytimes.com/2016/12/07/world/europe/malta-outlaws-conversion-therapy-transgender-rights.html>
www.ilga-europe.org/resources/rainbow-europe/rainbow-europe-2017 ;
www.ilga-europe.org/sites/default/files/Attachments/annual_review_2017_online.pdf

Recunoașterea oficială a parteneriatelor civile, Torino, ITALIA

□ Populație: 899 45

În orașul italian Torino, parteneriatele civile între persoane de același sex sunt recunoscute în mod oficial de administrația orașului, în ciuda absenței unor dispoziții naționale în acest sens^{LXXV}.

Atunci când a decis să modifice reglementările municipale, Consiliul Municipal al orașului Torino a făcut referire la articolul 4 din Decretul nr. 223/1989 al Președintelui Republicii, care definește o familie, în scopul înregistrării sale, ca fiind „un ansamblu de persoane care trăiesc în aceeași locuință, în același oraș, și care sunt legate prin căsătorie, rudenie, adopție, protecție legală sau legături afective”. În temeiul acestui articol, a fost redactată o nouă reglementare municipală, care include recunoașterea parteneriatelor civile, aceasta fiind aprobată de Consiliul Local al orașului Torino în 2010. Prin urmare, cuplurile heterosexuale sau cele formate din persoane de același sex pot cere și obține un certificat de parteneriat civil de la serviciul de stare civilă al orașului. Certificatul le permite partenerilor civili să se

bucure de aceleași drepturi ca și cuplurile căsătorite în ceea ce privește accesul la serviciile municipale și de asistență medicală oferite de orașul Torino. Totuși, întrucât aceste certificate de parteneriat civil sunt documente oficiale doar la nivel local, ele nu pot fi utilizate pentru a obține accesul la serviciile furnizate la nivel național. De asemenea, acestea nu le conferă partenerilor civili heterosexuali sau de același sex drepturile și beneficiile pe care legislația națională le acordă doar cuplurilor căsătorite (autoritatea părintească sau beneficii fiscale, de exemplu).

Primăria Torino
Telefon: (+39) 11 01125380
E-mail: info.anagrafe@comune.torino.it

Școala de politici publice locale, Istanbul, TURCIA^{LXXVI}

▣ **Populație:** 14,8 milioane

În 2013, asociațiile locale pentru LGBTI din Istanbul, coordonate de asociația SPOD (Sosyal Politikalar, Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim Çalışmaları Derneği - Asociația pentru studii privind politicile sociale, identitatea de gen și orientarea sexuală), au instituit un protocol al primăriei care respectă drepturile persoanelor LGBTI, care a fost semnat de primar și care pleda pentru consolidarea politicilor de incluziune a persoanelor LGBTI în Turcia. Ca rezultat al inițiativei, au fost înființate instituții ce respectă drepturile persoanelor LGBTI, precum consilii și servicii medicale, în diverse cartiere din Istanbul.

Alegerile locale oferă ocazia de a aduce schimbări într-un oraș și în cartierele sale. SPOD (o organizație de apărare a drepturilor LGBTI, cu sediul în Istanbul) a creat Școala de politici publice locale în 2013, cu participarea unor activiști LGBTI din 10 orașe din Turcia. Unul din rezultatele acestei inițiative a fost elaborarea documentului „Cerințele persoanelor LGBTI adresate administrațiilor locale”, publicat cu aprobarea a 14 organizații LGBTI din Turcia. Documentul a fost transformat într-un „protocol al primăriei care respectă drepturile persoanelor LGBTI”, care a fost propus spre semnare multor candidați la primărie. Patruzeci de candidați l-au semnat, promițând astfel că, dacă vor fi aleși ca primari, vor adopta politici de respectare a drepturilor LGBT. În cele din urmă, inițiativa a condus la înființarea unui centru de servicii medicale care primește persoane LGBTI, a unui departament pentru egalitate în cartierul Şişli, precum și a unui consiliu LGBTI în cadrul consiliului local al cartierului Kadıköy.

Asociația pentru studii privind politicile sociale, identitatea de gen și orientarea sexuală (SPOD)
Telefon: (+90) 212 292 48 02
E-mail: info@spod.org.tr
[Twitter.com/spodlgbt](https://twitter.com/spodlgbt)

Subiect de interes

Germania legalizează căsătoria între persoane de același sex

În Germania, la 30 iunie 2017, majoritatea parlamentarilor germani au votat în favoarea legalizării căsătoriilor între persoane de același sex. Proiectul de lege adoptat le oferă cuplurilor homosexuale din Germania aceleași drepturi ca și celor heterosexuale și le permite acestora să se căsătorească și să adopte împreună copii. Acesta a fost adoptat cu 393 de voturi pentru, 226 împotriva și patru abțineri. Germania a devenit astfel a 23-a țară din lume și al 14-a stat membru al Consiliului Europei^{LXXVII} ce recunoaște căsătoriile între persoane de același sex.

informații suplimentare

<https://www.nytimes.com/2017/06/30/world/europe/germany-gay-marriage.html>

<http://www.bundestag.de/dokumente/textarchiv/2016/kw07-de-gleichgeschlechtliche-ehe/405868>

Sensibilizare, educație, vizibilitate și integrare în procesul de elaborare a politicilor

Educația și cunoașterea sunt esențiale pentru a schimba percepția publicului asupra persoanelor și problemelor LGBTI. În plus, este singura modalitate de a garanta că cetățenii LGBTI își cunosc drepturile și de a facilita o dezbatere amplă asupra beneficiilor și provocărilor diversității în societate. Autoritățile trebuie să integreze drepturile LGBTI în procesele de elaborare a politicilor, pentru ca persoanele din comunitățile LGBTI să nu mai fie definite doar în raport cu preferințele lor sexuale, pentru a obține egalitatea și pentru a combate toate formele de discriminare împotriva persoanelor LGBTI.

Subiect de interes

Ghidurile Comisiei pentru egalitate și drepturile omului, REGATUL UNIT

În Regatul Unit, Comisia pentru egalitate și drepturile omului (Equality and Human Rights Commission - EHRC) publică ghiduri pentru autoritățile publice din Anglia (precum și pentru organele

nedescentralizate din Scoția și Țara Galilor), care includ în mod explicit orientarea sexuală și identitatea de gen. Aceste ghiduri descriu obligația de asigurare a egalității și prezintă măsurile impuse de lege, precum și acțiunile recomandate.

În 2015, EHRC a publicat un raport extins asupra experiențelor și așteptărilor persoanelor LGBTI în ceea ce privește raportarea infracțiunilor motivate de ură în Leicester și Leicestershire. Raportul s-a bazat pe interviuri cu 50 de persoane care se consideră LGBTI și oferă orientări cu privire la cele mai bune practici pentru practicienii locali.

Informații suplimentare
www.equalityhumanrights.com/en/advice-and-guidance

www.equalityhumanrights.com/publication/lgbt-hate-crime-reporting-identificarea-barierelor-și-a-soluțiilor

Agenda roz 2015-2018, Amsterdam, Țările DE JOS ^{LXXVIII}

▣ **Populație:** 821 752

În orașul Amsterdam, a fost implementată încă din 1980 o politică specifică privind emanciparea persoanelor LGBTI. În prezent este pusă în aplicare „agenda roz” 2015-2018. Amsterdam ia măsuri în nouă domenii: siguranță, educație, tineret, diversitate, asistență și protecție socială, sănătate și asistență medicală, sport, muncă și economie, cultură și informare. În toate aceste domenii, au fost formulate obiective de creștere a siguranței, vizibilității și acceptării persoanelor LGBTI.

Prin „Agenda roz”, Amsterdam oferă comunității LGBTI un mediu social sigur, în care interesele persoanelor LGBTI sunt reprezentate, iar nevoile acestora sunt luate în considerare prin aplicarea unor politici corespunzătoare. Profesioniștii din școli, instituțiile de îngrijire și cluburile sportive beneficiază de formare, astfel încât persoanele LGBTI să se simtă în siguranță și acceptate. În plus, primăria susține activitățile care sporesc cunoștințele despre persoanele LGBTI, acceptarea socială și încrederea în sine a acestora. Ceea ce face ca această agendă să fie remarcabilă este faptul că oferă un sprijin suplimentar grupurilor LGBTI care nu sunt încă (bine) organizate, cum ar fi persoanele biculturale, refugiații, persoanele în vârstă și persoanele intersexuale. Primăria efectuează studii privind nevoile adolescenților LGBTI fără adăpost și ale persoanelor intersexuale, pe baza cărora adoptă noi politici. În cele din urmă, primăria oferă un bun exemplu, întrucât desfășoară o politică de resurse umane incluzivă, orientată spre diversitate, și își sprijină angajații LGBTI.

▣ **Primăria Amsterdam/Diversiteit**
PO Box 1840, 1000 BV Amsterdam, Țările de Jos
E-mail: diversiteit2@amsterdam.nl
Site web: www.amsterdam.nl/diversiteit

Subiect de interes

Ziua internațională a egalității între familii

Ziua internațională a egalității între familii este sărbătorită anual din 2011, în prima duminică a lunii mai. În 2015, au avut loc festivități precum picnicuri, evenimente sportive și în aer liber, în 67 de orașe din 32 de țări. În 2014, cea de-a treia Conferință internațională (bianuală) pentru „familiile curcubeu” a avut loc în Köln, în perioada 1-4 mai, cu sprijinul autorităților locale, regionale și federale.

informații suplimentare

www.internationalfamilyequalityday.org

<http://internationalfamilyequalityday.org/wordpress/annual-report-2015/>

http://nelfa.org/wp-content/uploads/2015/12/140430_NELFA_PRESS_RELEASE_COLOGNE.pdf

Planul municipal pentru LGBTI - Consiliul Local al orașului Barcelona, SPANIA

▫ **Populație:** 1,6 milioane

Din 1995, Consiliul local Barcelona și-a demonstrat în permanență angajamentul față de integrarea LGBTI. Cel mai recent proiect este Planul municipal 2016-2021, care vizează armonizarea tuturor acțiunilor autorităților cu privire la comunitatea LGBTI, sensibilizarea populației și asigurarea includerii unei dimensiuni LGBTI în toate aspectele procesului de elaborare a politicilor municipale și ale administrației municipale.

Consiliul local din Barcelona este cunoscut de mult timp pentru angajamentul său novator față de apărarea drepturilor civile în oraș. Biroul consilierului pentru drepturile civile a fost înființat în 1995, iar în 1998 Biroul pentru nediscriminare. Consiliul local al LGBTI a fost înființat în 2004 pentru a coordona politicile de apărare a comunității LGBTI. Ulterior, consiliul local a lansat Planul Municipal 2010-2015 pentru comunitatea LGBTI, care se aplică întregii structuri municipale. În prezent, este în curs de elaborare un nou plan pentru perioada 2016-2021. Obiectivele acestui plan sunt:

- organizarea și coordonarea acțiunilor autorității locale legate de comunitatea LGBTI;
- integrarea unei perspective LGBTI în întreaga structură municipală;
- încurajarea organizațiilor LGBTI să se implice în elaborarea și punerea în aplicare a politicilor publice privind persoanele LGBTI.

Planul este o inițiativă transversală și aplică perspectiva LGBTI la nivelul tuturor serviciilor, fie că este vorba despre protecție socială sau asistență socială, cu ajutorul unei formări specifice. Acesta este gestionat de Biroul Consilierului pentru ciclul Vieții, feminism și LGBTI, în cadrul căruia o echipă formată din doi profesioniști coordonează Planul Municipal pentru LGBTI și Consiliul local al LGBTI.

▫ **Ajuntament de Barcelona (Consiliul Municipal al orașului Barcelona)**

Departament de Feminismes i LGBTI-Àrea Drets de Ciutadania

Participació iTransparència

Andreu Agustín Andres

E-mail: aagustin@ext.bcn.cat

Meritxell Sáez I Sellarès

E-mail: msaezs@bcn.cat

Serviciul local pentru lesbiene, homosexuali și persoane transgen, Köln, GERMANIA

▣ *Populație: 1 milion*

Orașul german Köln are un serviciu local pentru lesbiene, homosexuali și persoane transgen (Biroul LST), care se ocupă de elaborarea de politici, oferă informații despre LGBTI și organizațiile care apără drepturile LGBTI și asistență individuală.

Pentru a transforma Köln într-o metropolă germană diversă și tolerantă, în 2010, a fost înființat Biroul LST pentru combaterea discriminării. Sarcinile biroului sunt diverse și diferiți actori ai comunității cooperează îndeaproape cu acesta. Centrul este reprezentat în cadrul StadtAG LST, un grup de lucru al orașului pentru lesbiene, și îi sprijină activitatea. Deciziile LST sunt luate în cadrul biroului specializat al administrației locale. Biroul LST a dezvoltat bune relații cu alte servicii locale din toată Germania care se ocupă de problemele persoanelor lesbiene, homosexuale și transgen. Se organizează în mod regulat o masă rotundă în cadrul Ministerului Sănătății, Emancipării, Protecției și Persoanelor în Vârstă al landului Renania de Nord-Westfalia (NRW), împreună cu alte servicii LST din NRW. Biroul este de asemenea responsabil pentru coordonarea politicilor de integrare a persoanelor LGBTI din toate celelalte servicii locale. Orașele Zürich, Madrid și Berlin, de exemplu, oferă servicii similare. Orașul Köln este membru al Rețelei Europene de Orașe Curcubeu (pentru mai multe informații, a se vedea mai jos).

Stadt Köln-Diversity/Lesben, Schwule und Transgender

Kleine Sandkaul 5, 50667 Köln

Postfach 10 35 64, 50475 Köln, Germania

Telefon: (+49) 221 221-21087 or (+49) 221 / 221-29661

Fax: +49221 / 221-29166

E-mail: LST@stadt-koeln.de

Subiect de interes

17 mai - Ziua internațională împotriva homofobiei, bifobiei și transfobiei (IDAHOT - International Day Against Homophobia, Biphobia and Transphobia)

Cu ocazia sărbătoririi anuale a IDAHOT, în ziua de 17 mai sunt organizate mai multe evenimente publice, inclusiv flashmob-uri, piese de teatru, parade ale comunității LGBTI pe bicicletă [bike (p)rides], și arborarea oficială a steagului curcubeu pe clădirile primăriilor. În 2014 și 2015, astfel de evenimente au avut loc, de exemplu, în Berlin, Belgrad (Serbia), Budva (Muntenegru), numeroase orașe din Regatul Unit, diferite orașe din Italia, Madrid și Malaga (Spania), Geneva (Elveția) și în peste 50 de orașe din Țările de Jos. În Manchester, funcționari publici au fost prezenți la

un eveniment teatral alături de „drag queens” și activiști celebri, iar în Islanda câțiva funcționari ai administrației publice locale au arborat steagul curcubeu în semn de solidaritate.

informații suplimentare

<http://dayagainsthomophobia.org>

See also: Raportul anual privind Ziua internațională împotriva homofobiei și transfobiei (2014),
Comitetul IDAHO

Plan și raport privind integrarea aspectelor legate de egalitate, Lanarkshire, SCOȚIA, REGATUL UNIT^{LXXIX}

□ Populație: 316 230

Consiliul South Lanarkshire din Scoția, a adoptat un plan și un raport locale referitoare la integrarea aspectelor legate de egalitate, pentru a defini o poziție clară cu privire la diversitate. Planul, care a fost pus în aplicare în perioada 2013-2017, a acoperit toate motivele de discriminare.

Prin acest plan, consiliul a intenționat să dezvolte cele mai bune practici, în calitate de angajator major, pentru a elimina discriminarea, hărțuirea și victimizarea, în toate formele lor, pentru a promova egalitatea de șanse pentru toți și pentru a încuraja dezvoltarea de bune relații în cadrul comunității.

Planul stabilește obligațiile legale ale consiliului în materie de egalitate și modul în care intenționează să colaboreze cu partenerii săi pentru a se asigura că sunt îndeplinite nevoile tuturor utilizatorilor serviciilor locale. Orientarea sexuală și identitatea de gen sunt menționate explicit pe parcursul întregului raport. Concret, consiliul vizează eliminarea inegalităților bazate pe orientarea sexuală.

□ South Lanarkshire Council-Headquarters

Almada Street, Hamilton, ML3 0AA, Regatul Unit

Telefon: (+44) 303 123 1015

E-mail: customer.services@southlanarkshire.gov.uk

Contribuția la vizibilitatea comunității LGBTI în spațiile publice, Amsterdam și Zürich

□ Populația orașului Amsterdam: 821 752, Zürich: 391 359

Profitând de capacitatea administrației locale de a contribui concret la asigurarea vizibilității comunității LGBTI, orașele Amsterdam și Zürich au propus inițiative precum construirea de monumente și denumirea unor străzi și locuri publice în onoarea pionierilor drepturilor LGBTI, pentru a educa populația și pentru a îmbunătăți opinia acesteia despre comunitatea LGBTI.

În Amsterdam, podul de lângă „HomoMonument” a fost numit după Niek Engelschman, membru al Rezistenței olandeze în timpul celui de-al Doilea Război Mondial și apărător al drepturilor homosexualilor^{LXXX}. În 2015, primarul orașului Zürich a inaugurat trei panouri informative privind istoria LGBTI în cartierul istoric al orașului Zürich. Cele trei panouri comemorează o epocă marcată adesea de represiune, dar în timpul căreia au fost puse bazele mișcării LGBTI din Zürich^{LXXXI}.

Membrii comunității LGBTI locale pot să depună sugestii de nume ale apărătorilor drepturilor LGBTI, precum și petiții, la comisiile competente, astfel încât orașele dvs. să poată implementa astfel de inițiative de asigurare a vizibilității!

▫ **Stichting Homomonument**
Postbus 16458 1001 RN Amsterdam, Țările de Jos
E-mail: info@homomonument.nl
site web: <http://www.homomonument.nl/>

Stadt Zürich Fachstelle für Gleichstellung
Shelley Berlowitz
Stadthausquai 17
Stadthaus, 8001 Zürich
Postfach, 8022 Zürich
Telefon: (+41) 44 412 48 68

Subiect de interes

20 noiembrie - Ziua Internațională a Comemorării Victimelor Transgen (TDoR - Transgender Day of Remembrance)

Autoritățile publice participă, de asemenea, la evenimentele organizate cu ocazia Zilei Internaționale a Comemorării Victimelor Transgen, în data de 20 noiembrie a fiecărui an. În Berlin, cu sprijinul administrației locale, activiști și artiști transgen din 13 țări europene au conceput o campanie creativă, prin care au marcat locurile din Berlin care au o semnificație simbolică pentru persoanele transgen. A fost inițiată o campanie și a fost concepută o „hartă trans” a Berlinului, a fost înființată o bibliotecă „vie” (un concept ce presupune ca cititorul să „împrumute” o persoană, nu o carte, iar lectura este înlocuită de o conversație) și standuri „vii” pentru publicul larg, iar la Poarta Brandenburg a avut loc un eveniment comemorativ, cu participarea unor membri ai consiliului local. În Copenhaga, Helsinki și în diferite orașe din Regatul Unit, Germania și Italia, funcționari ai administrației publice locale s-au implicat în activitățile organizate cu ocazia TDoR sau au fost reprezentați în cadrul acestora.

▫ **Informații suplimentare** <http://tgeu.org/tag/transgender-day-of-remembrance/>
<http://tdor.info/2015/10/06/tdor-events-and-locations-2015/>

Găzduirea unui eveniment internațional privind comunitatea LGBTI este o altă modalitate prin care administrațiile locale și regionale își pot dovedi angajamentul asumat în ceea ce privește protejarea drepturilor LGBTI. Evenimente precum Europride, Eurogames și World Outgames (bianual), organizate în orașe cum ar fi Riga și Anvers, sunt un bun exemplu de angajament asumat la nivel local în favoarea cauzei internaționale de promovare a egalității pentru persoanele LGBTI. Autoritățile locale pot oferi un exemplu pozitiv susținând comitetul de organizare a unui eveniment, contribuind la propunerile de găzduire a unui eveniment internațional, organizând o recepție de bun-venit sau susținând discursul de deschidere a unui eveniment.

Informații suplimentare <http://europride2015.tumblr.com/>
www.worldoutgames2013.be/

Cooperarea dintre autorități

Cooperarea dintre autoritățile naționale, regionale și locale poate fi foarte utilă pentru coordonarea și promovarea politicilor de integrare a persoanelor LGBTI. Aceasta poate garanta drepturile comunității LGBTI și poate consta în schimburi de politici, experiențe și abordări sau partajarea bugetului și susținerea financiară a orașelor mai mici de către cele mai mari. Următoarele exemple de cooperare au permis îmbunătățirea situației multor cetățeni și pot servi drept sursă de inspirație pentru regiunea dumneavoastră.

Rețeaua RE.A.DY, ITALIA^{LXXXII}

În 2006, consiliile locale din Roma și Torino au lansat inițiativa RE.A.DY, prima Rețea națională de administrații publice anti-discriminare. Rețeaua se ocupă de chestiuni legate de combaterea discriminării pe motive de orientare sexuală și identitate de gen, în cooperare cu multe autorități locale.

Obiectivele rețelei pot fi rezumate după cum urmează:

- identificarea, compararea și diseminarea politicilor de incluziune socială a persoanelor LGBTI, elaborate de autoritățile locale;
- diseminarea bunelor practici în toată țara, prin informarea administrațiilor publice implicate în promovarea drepturilor persoanelor LGBTI;
- sprijinirea administrațiilor publice în realizarea de activități menite să promoveze și să recunoască protecția drepturilor LGBTI, prin acte și reglementări administrative.

Aceste obiective pot fi realizate prin organizarea de campanii naționale de sensibilizare, zile tematice și evenimente, precum și prin schimburi de abordări, bune practici și experiențe naționale și europene. Între timp, rețeaua s-a extins, ajungând până la 102 parteneri din toată Italia în 2016: 9 autorități

regionale, 11 provincii, 72 de consilii locale, 6 consilii locale districtuale, 3 organe provinciale pentru egalitate și o asociație a administrației publice locale^{LXXXIII}.

▫ **Segreteria nazionale RE.A.DY**
Via Corte d'Appello, 16, Torino, Italia
Telefon: (+39) 11 01124040
Fax: (+39) 11 01124039
E-mail: ready@comune.torino.it

Strategia națională de îmbunătățire a calității vieții persoanelor LGBTI, MUNTENEGRU^{LXXXIV}

Având în vedere situația problematică a comunității LGBTI din Europa de Est, guvernul Muntenegrului a elaborat o strategie națională de îmbunătățire a calității vieții persoanelor LGBTI, implementată în perioada 2013-2018. În cadrul acesteia sunt desemnate în mod specific autoritățile locale și regionale în calitate de parteneri, pentru a spori acceptarea socială, pentru a implementa măsuri de combatere a discriminării și pentru a sprijini și implica ONG-urile care apără drepturile LGBTI.

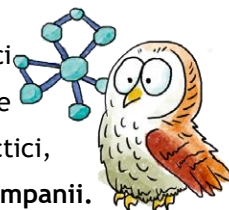
Această strategie a fost creată ca un răspuns sistemic al guvernului Muntenegrului pentru a combate ferm toate formele de discriminare. În practică, adoptarea acesteia presupune mobilizarea tuturor actorilor sociali pentru a realiza o mai mare unitate. Un mesaj puternic de unitate este transmis comunității LGBTI și tuturor persoanelor LGBTI, într-un efort de a îmbunătăți statutul și siguranța acestora, de a le proteja drepturile și de a le crește vizibilitatea. Strategia vizează conceperea și implementarea unor programe de formare destinate în special reprezentanților autorităților locale. Scopul și obiectivele acestei strategii sunt eliminarea oricărei discriminări, directă sau indirectă, bazată pe orientarea sexuală sau identitatea de gen, reducerea homofobiei și transfobiei în societate, promovarea continuă a acceptării sociale a persoanelor LGBTI din Muntenegru și îmbunătățirea situației și calității vieții acestora. Planul de acțiune propus în cadrul strategiei include cooperarea dintre autorități în toate domeniile vieții comunității: asistență medicală, educație, legislație, sport, mass-media, economie și aplicarea legii. Inițiativa este un prim pas foarte important către integrarea persoanelor LGBTI în Muntenegru^{LXXXV}.

▫ **Guvernul Muntenegrului**
Ministerul pentru drepturile omului și minorități
Rimski trg br. 46, 81000 Podgorița, Muntenegru
E-mail: arhiva@mmp.gov.me

Rețele

Rețeaua de orașe curcubeu

Pe plan internațional, 21 de orașe colaborează pentru a elabora și implementa politici și strategii pentru persoanele LGBTI. Acestea sunt reprezentate în cadrul Rețelei de orașe curcubeu. Reunite în acest cadru informal, acestea fac schimb de bune practici, urmăresc să colaboreze la diverse proiecte și să împărtășească materiale pentru campanii.

Până la aderarea orașului Mexic în 2015, Rețeaua de orașe curcubeu includea exclusiv orașe europene. De atunci, și alte orașe non-europene și-au exprimat interesul de a deveni membri ai rețelei. Decidenții politici din fiecare oraș al rețelei, care se ocupă de probleme legate de LGBTI, se întâlnesc anual și păstrează legătura pe tot parcursul anului prin intermediul unei liste închise de adrese de e-mail. În plus, aceștia își sintetizează în fiecare an politicile și abordările în fișe scurte, de maxim o pagină (One Pagers), publicate online. Orice oraș sau regiune care are o politică activă privind LGBTI, sau care intenționează să dezvolte o astfel de politică, poate deveni membru al acestei rețele informale.

informații suplimentare
www.rainbowcities.com

Siguranță și securitate

Una din principalele probleme cu care se confruntă membrii comunității LGBTI constă în cazurile recurente de infracțiuni motivate de ură, ca expresie a homofobiei și transfobiei. Soluția la această problemă, la nivel local, este instruirea specială a unor persoane - funcționari publici, psihologi, ofițeri de poliție, etc. - care să gestioneze infracțiunile motivate de ură care vizează persoanele LGBTI și actele motivate de homofobie sau transfobie. Exemplele următoare ilustrează astfel de soluții și demonstrează că acestea pot contribui la sporirea securității din cadrul comunității în ansamblul său, la restabilirea încrederii în autorități a persoanelor din comunitatea LGBTI și la îmbunătățirea competențelor organelor de aplicare a legii.

Programul „STOP Homo-Transfobiei”, Madrid, SPANIA

□ Populație: 3,1 milioane

Serviciul de asistență telefonică SOS Primăria orașului Madrid susține un program numit STOP Homo-Transfobiei, împreună cu ONG-ul local CONGAM^{LXXXVI}. Acest program promovează incluziunea persoanelor din comunitatea transgen și este specializat în gestionarea infracțiunilor motivate de ură și a cazurilor de discriminare.

Homofobia” este destinat persoanelor LGBTI care sunt victime ale hărțuirii, intimidării, violenței fizice și verbale sau ale oricărui tip de discriminare bazată pe orientarea lor sexuală și identitatea lor de gen. Atât în Madrid, cât și în Barcelona, există un departament specializat în cadrul Parchetului, care se ocupă de infracțiunile motivate de ură și de toate tipurile de infracțiuni bazate pe identitatea de gen sau orientarea sexuală a victimelor.

Recent, autoritățile Consiliului local din Madrid au forțat să iasă de pe străzile Madridului un autobuz inscripționat cu un mesaj împotriva persoanelor transgen. Autobuzul fusese închiriat de grupul catolic

Hazte Oir (Fă-te auzit!) și era programat să plece într-un tur al marilor orașe din Spania. Se crede că acțiunea a fost inițiată ca răspuns la campania de afișaj stradal desfășurată în nordul Spaniei pentru a promova incluziunea și acceptarea tinerilor transgen.

Activiști, syndicate și Consiliul local din Madrid și-au unit eforturile împotriva acestui demers și consilierul pentru securitate l-a numit „autobuzul rușinii”^{LXXXVII}.

□ **Cogam, Collectivo LGBTI+ de Madrid**
Telefon: (+34) 91 523 00 70
WhatsApp: (+34) 602 25 22 43
E-mail: informacionlgtb@cogam.es
gayinform@cogam.es

Cursul de formare propus polițiștilor bulgari de rețeaua olandeză de polițiști LGBTI Rozul din Albastru „Roze In Blauw” , BULGARIA

Printre numeroase alte proiecte, Fundația GLAS din Sofia a organizat un curs de formare destinat ofițerilor de poliție bulgari, oferit de polițiști cu experiență din cadrul departamentului de poliție „Roze in Blauw” din Țările de Jos. Beneficiind de abordările și experiențele forțelor de poliție specializate olandeze, polițiștii bulgari au învățat cum să gestioneze incidentele motivate de homofobie și transfobie și infracțiunile motivate de ură.

La 17 septembrie 2015, în Sofia, Bulgaria, Fundația GLAS, împreună cu Ambasada Regatului Țărilor de Jos în Bulgaria, a organizat o masă rotundă pe tema infracțiunilor homofobe și a modului în care acestea sunt gestionate de rețeaua olandeză de polițiști Roze in Blauw. Doi ofițeri de poliție din rețea au venit în Sofia pentru a se întâlni cu colegii lor bulgari și pentru a face schimb de informații privind modul în care ar trebui să fie abordate cazurile similare. Forțele de poliție din Amsterdam lucrează de mulți ani cu rețeaua Roze in Blauw pentru comunitatea LGBTI, formată din ofițeri de poliție bine pregătiți, atât bărbați, cât și femei. În cadrul mesei rotunde, ofițerii de poliție și-au împărtășit experiența privind cazuri similare, metodele de abordare a infracțiunilor homofobe, mecanismele eficiente de sprijinire a victimelor, sisteme de colectare de date și dezvoltarea încrederii între membrii forțelor de poliție și cei ai comunității LGBTI. Pieter van Vliet, șeful adjunct al misiunii, a deschis în mod oficial discuțiile. Evenimentul a fost organizat în cadrul campaniei lansate de GLAS împotriva infracțiunilor homofobe. Forțele de poliție regionale care se ocupă de infracțiunile motivate de ură au acumulat astfel experiență în abordarea incidentelor motivate de homofobie și transfobie.

□ **Rețeaua de ofițeri de poliție Roze in Blauw**
Telefon: (+31) 20 559 5385
E-mail: rozeinblauw@amsterdam.politie.nl
Formular de contact pe site-ul web: www.glasfoundation.bg

Module de formare pentru membrii poliției locale, Torino, ITALIA^{LXXXVIII}

▣ Populație: 899 455

Pentru a-i forma pe ofițerii poliției locale în abordarea problemelor legate de homofobie și transfobie, stereotipuri și infracțiunile motivate de ură săvârșite împotriva membrilor comunității LGBTI, primăria din Torino a oferit module de formare special concepute pentru aceștia.

Au participat ofițeri din cadrul poliției de proximitate și ai biroului de investigații, iar formarea s-a axat pe probleme legate de homofobie și transfobie, precum și pe efectele negative ale acestora asupra siguranței orașului în general. Participanții au primit informații legate de orientarea sexuală, identitatea de gen, stereotipuri, combaterea infracțiunilor motivate de ură și a discursurilor de incitare la ură, precum și mecanismele prejudecăților și discriminării. Programele de formare au avut ca scop și încurajarea acceptării și incluziunii ofițerilor de poliție LGBTI la locul de muncă, precum și demonstrarea utilității managementului diversității în cadrul poliției locale. Această formare a reprezentat de asemenea o ocazie de a le permite asociațiilor locale pentru LGBTI să se familiarizeze cu ofițerii de poliție, în vederea unei colaborări în privința anumitor cazuri de violențe și infracțiuni motivate de homofobie/transfobie. Poliția locală și biroul pentru LGBTI din orașul Torino participă la întâlnirile regulate ale Observatorului regional pentru combaterea bullying-ului, alături de poliția națională, directori de școli și biroul regional al Ministerului italian al Educației.

▣ **Comune di Torino**

Piazza Palazzo di Città, 1, 10122, Torino, Italia

Telefon: (+39) 011 011 999

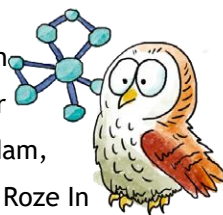
Fax: (+39) 011 011 22390

E-mail: Corpo.PoliziaMunicipale@cert.comune.torino.it

Rețele

Exemple similare de rețele locale de polițiști LGBTI

există în multe alte orașe și țări. Un exemplu elocvent este rețeaua „Roze In Blauw” din Țările de Jos, care ilustrează angajamentul poliției față de protecția drepturilor comunității LGBTI. Ca urmare a succesului înregistrat de această inițiativă în Amsterdam, forțele de poliție locale din multe alte orașe olandeze au urmat acest exemplu și astfel Roze In Blauw a devenit o rețea națională.

informații suplimentare

<https://www.politie.nl/themas/roze-in-blauw.html>

Partea a V-a Recomandări

ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA DREPTURILE ȘI SERVICIILE SOCIALE

- Comunicați și colaborați cu comunitatea LGBTI pentru a promova incluziunea socială! Ascultați-le nevoile și acționați în consecință, prin crearea unor servicii sociale prietenoase cu persoanele LGBTI și prin asigurarea accesului egal la drepturile sociale, precum dreptul la locuință, asistență medicală și un loc de muncă.
- Țineți seama și de grupurile de persoane LGBTI care nu sunt încă bine stabilite sau organizate, cum ar fi persoanele în vârstă și refugiații LGBTI, persoanele intersexuale și persoanele cu dizabilități, și elaborați politici specifice pentru a răspunde nevoilor speciale ale acestora.

RECUNOAȘTEREA DREPTURILOR LGBTI ÎN LEGISLAȚIA LOCALĂ ȘI REGIONALĂ

- Legislația constituie o dovadă a recunoașterii oficiale! Adoptați primele măsuri pentru recunoașterea egalității de drepturi persoanelor LGBTI, cum ar fi parteneriatele civile sau căsătoriile între persoane de același sex.
- Profitați de orice ocazie pentru a pleda pentru modificarea legislației! Elaborati propuneri, protocoale și planuri de acțiune, susțineți adoptarea unor politici care respectă drepturile persoanelor LGBTI și oferiți un bun exemplu în orașul dvs. în ceea ce privește integrarea acestora.

CREȘTEREA GRADULUI DE CONȘTIENTIZARE/SENSIBILIZARE, SPORIREA VIZIBILITĂȚII MEMBRILOR COMUNITĂȚII LGBTI ȘI INTEGRAREA DREPTURILOR ACESTORA ÎN PROCESELE DE ELABORARE A POLITICILOR

- Educația și cunoașterea sunt cele mai bune arme împotriva discriminării. Luați toate măsurile necesare pentru a crește gradul de conștientizare a populației, prin organizarea de campanii și evenimente care promovează vizibilitatea comunității LGBTI și istoria acesteia în societățile noastre.
- Respectați dreptul la libertatea de întrunire al persoanelor LGBTI, asigurându-vă că evenimentele publice organizate de acestea se desfășoară în condiții de siguranță și

în conformitate cu legislația țării dvs.

- Condamnați în mod public infracțiunile motivate de ură și toate actele de hărțuire și discriminare, promovați respectarea drepturilor persoanelor LGBTI și integrați-le în procesul de elaborare a tuturor politicilor.
- Înființați consilii și departamente pentru LGBTI în regiunea dvs., care să ofere sfaturi și asistență tuturor părților interesate, să informeze publicul larg și să îi furnizeze un cadru de referință, contribuind astfel concret la respectarea diversității și la stabilirea de bune relații în întreaga comunitate locală.

PROMOVAREA COOPERĂRII ÎNTRE AUTORITĂȚI

- Lucrați în strânsă cooperare cu celelalte autorități locale, regionale și naționale, oferindu-vă reciproc sprijin, faceți schimb de experiențe și bune practici, oferiți asistență în materie de finanțare și împărtășiți politicile și abordările dvs.
- Informați-vă cu privire la rețelele, strategiile, evenimentele și zilele de sărbătoare internaționale existente și asigurați-vă că orașul dvs. participă la acestea.

PROTEJAREA COMUNITĂȚILOR LGBTI ȘI SPORIREA SIGURANȚEI ȘI SECURITĂȚII ACESTORA

- Dați-le cetățenilor LGBTI sentimentul de siguranță și securitate, prin formarea unor profesioniști în probleme de homofobie și transfobie, astfel încât aceștia să fie mai bine pregătiți să gestioneze cazurile de hărțuire sau alte incidente cauzate de discriminare.
- Restabiliți încrederea comunității dvs. LGBTI în organele de aplicare a legii, prin crearea unei rețele de polițiști specializați în infracțiuni motivate de ură și instruiți să facă față situațiilor de hărțuire, intimidare, violență fizică și verbală sau de orice tip de discriminare bazată pe orientarea sexuală sau identitatea de gen a victimei.

Partea a VI-a Texte de referință și lecturi suplimentare

Drepturile omului și identitatea de gen: Culegere de bune practici

Ediția a doua revizuită, decembrie 2016, Ulrika Westerlund, Richard Köhler și organizațiile membre ale TGEU (Transgender Europe).

Compendiu de bune practici privind politicile locale și regionale de combatere a discriminării pe motive de orientare sexuală și identitate de gen

Consiliul Europei, iunie 2016

<https://rm.coe.int/1680694>

Consiliul Europei, Comisarul pentru Drepturile Omului - lucrări tematice privind LGBTI:

<https://www.coe.int/rm/web/commissioner/thematic-work/lgbti>

și Raportul Secretarului General al Consiliului Europei: State of democracy, human rights and the rule of law Populism - How strong are Europe's checks and balances? (Starea democrației, drepturile omului și statul de drept Populismul - Cât de puternic este mecanismul „echilibrului între puteri și controlului lor reciproc” în Europa? (2017)

Congresul Autorităților Locale și Regionale, Comitetul pentru probleme de actualitate, Raportul CG/2015(28)9 din 26 martie 2015

Garantarea drepturilor persoanelor lesbiene, homosexuale (gay), bisexuale și transgen (LGBT): responsabilitatea orașelor și regiunilor Europei

Fișe tematice elaborate în cadrul campaniei ONU „LIBERI & EGALI” (FREE & EQUAL) de promovare a egalității LGBTI

Fișă tematică: Drepturile LGBTI, întrebări frecvente

Principiile de la Yogyakarta

Aplicarea dreptului internațional în domeniul drepturilor omului în ceea ce privește orientarea sexuală și identitatea de gen

Publicații privind LGBTI ale Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA):

<http://fra.europa.eu/en/theme/lgbt>

Trimiteri la inițiativele citate

- I. Convenția din 1951 privind statutul refugiaților, Declarația Universală a Drepturilor Omului (articolul 14), Convenția europeană a drepturilor omului (art. 2, 3 și 5); Regulamentul (CE) nr. 343/2003 al Consiliului din 18 februarie 2003 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinare a unei cereri de azil prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe; Directiva 2004/83/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate
- II. <http://belgium.iom.int/myths-facts-and-answers-about-refugees-and-migrants>
- III. Comisarul Consiliului Europei pentru Drepturile Omului - Poziții privind drepturile migranților aflați în situație de ședere ilegală: <https://rm.coe.int/16806db7f5> (descărcare); A se vedea și: <http://www.coe.int/en/web/commissioner/thematic-work/migration>
- IV. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2016-03-01/italian-villages-reach-out-to-refugees-as-oblivion-fear-mounts>; <http://citiscopes.org/story/2015/italy-struggling-town-looks-refugees-revival>
- V. <http://www.sprar.it/english>
- VI. http://ipc.sabanciuniv.edu/wp-content/uploads/2017/01/Engaging-Syrian-Communities-The-Role-of-Local-Government-in-Istanbul_Auveen-Woods-Nihal-Kayal%20B1.pdf
- VII. „Turcia: Criza refugiaților, fișă tematică DG ECHO (Direcția Generală Protecție Civilă și Operațiuni Umanitare Europene a Comisiei Europene)”, Comisia Europeană, Protecție civilă și Operațiuni Umanitare Europene, http://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/turkey_syrian_crisis_en.pdf
- VIII. <http://www.sultanbeyli.istanbul.haberler.com/goc-idaresi-anadolu-yakasi-koordinasyon-burosuna-hizmet-gir-di>
- IX. <https://rm.coe.int/168058f6b8>
- X. <https://www.gdansk.pl/download/2016-12/82848.pdf>
- XI. <https://www.tag24.de/nachrichten/dresden-quartier-die-meisten-fluechtlinge-wohnungen-ein-sachsen-57616>
- XII. <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&id=2372185&Site=COE&direct=true>
- XIII. www.google.fr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKewi04PeunPnTAhWKPxoKHb3WAI4QFggpMAA&url=http%3A%2F%2Fmedia.strasbourg.eu%2Falfresco%2Fd%2Fa%2Fworkspace%2FspacesStore%2F3dede2c5-de91-4ef5-9951-41ff74025c31%2FVADEME%2520ACCUEILLIR%2520LES%2520REFUGIES%2520AVEC%2520DIGNITE.pdf&usq=AFQjCN_HMQVg2cHU6ZcCHwiKlhShMm_klw
- XIV. www.amsterdam.nl/immigratie/vluchtelingen/information-for/interviews-with-immigrant/
- XV. <http://www.en.strasbourg.eu/news/220/15/Welcoming-refugees-with-dignity/>
- XVI. <http://www.bbc.com/news/in-pictures-37289713>
- XVII. <http://impakter.com/what-to-do-with-refugees-the-italian-model/>
- XVIII. <http://www.parismatch.com/Actu/Societe/Peyrelevade-un-village-francais-migrants-825323;soir/20150907.OB55415/les-refugies-ont-vraiment-dyna-mise-le-village.html>
- XIX. <http://www.courrierinternational.com/article/france-charmant-village-accueille-migrants>
- XX. <http://www.dw.com/en/siemens-to-tap-refugee-talent-via-integration-program/a-18749638>
- XXI. http://pjp-eu.coe.int/documents/6374912/6911360/Case+Study_Siemens_traineeships.pdf/baa62f8a-211c-44ff-9c7e-c9d1d2c55965
- XXII. <http://pjp-eu.coe.int/en/web/c4i>
- XXIII. <https://rm.coe.int/168058f6b8>
- XXIV. https://www.ne.ch/medias/Pages/151006_Projet-AGRIV-un-partenariat-entre-le-27Etat-et-le-monde-de-le-27agriculture-du-canton-de-Neuch%C3%A2tel-.aspx
- XXV. <https://www.amsterdam.nl/burgerzaken/immigratie/>
- XXVI. <http://www.eurocities.eu/>
- XXVII. <https://www.theguardian.com/global-development/2016/mar/02/germany-opens-doors-yazidi-women-children-northern-iraq-enslaved-isis>
- XXVIII. [Raportul CG32(2017)07 al Comitetului pentru probleme de actualitate, prezentat în cadrul Congresului Autorităților Locale și Regionale] <https://rm.coe.int/16806fe485>
- XXIX. https://www.aljazeera.com/indepth/features/2016/06/german-village-helping-yazidi-women-raped-160621083203597.html?utm_source=Al+Jazeera+English+Newsletter+%7C+Weekly&utm_campaign=a70d5efd2fw
- XXX. www.baden-wuerttemberg.de/de/service/presse/pressemitteilung/pid/baden-wuerttemberg-begruesst-kanadisches-sonderkontingent-fuer-schutzbeduerftige-frauen-aus-dem-irak/
- XXXI. <https://becomingadult.net/about-becoming-adult/>
- XXXII. www.after18.org.uk/activities/
- XXXIII. www.after18.org.uk/category/events/
- XXXIV. <https://www.ortenaukreis.de/Th%C3%A8mes/L-arrondissement-administration/La-coop%C3%A9ration-transfrontali%C3%A8re/L-Eurodistrict>
- XXXV. <https://multeciler.org.tr/eng/refugees-education-centre/>

Manualul drepturilor omului pentru autoritățile locale și regionale

- XXXV. http://ipc.sabanciuniv.edu/wp-content/uploads/2017/01/Engaging-Syrian-Communities-The-Role-of-Local-Government-in-Istanbul_Auveen-Woods-Nihal-Kayal%C4%B1.pdf<https://www.athensopenschools.gr/>
- XXXVI. www.athensopenschools.gr/
- XXXVII. <http://www.eu-startups.com/2015/10/funzi-launches-mobile-information-and-learning-service-for-asylum-seekers-in-europe/>
<https://sputniknews.com/europe/201601151033198979-finnish-mobile-app-refugee-help-education/>
www.espooinnovationgarden.fi/en/espoo-innovation-garden/stories/right-learning-in-the-right-place-at-the-right-time
- XXXVIII. www.congress-intercultural.eu/en/theme/24-communication-and-anti-rumour-campaigns.html
- XXXIX. <https://pjp-eu.coe.int/documents/6374912/0/Premis+079615+GBRFinal+2587+CitiesFreeRumours+WEB+21x21.pdf/c01ea15a-0195-494f-820f-00ada611f01f><https://rm.coe.int/1680591c8d>
- XL. <https://www.coe.int/en/web/interculturalcities/-/don-t-feed-the-rumour-1>, <https://www.coe.int/en/web/interculturalcities/-/don-t-feed-the-rumour-XLI>. <https://rm.coe.int/1680591c8d>
- XLII. www.coe.int/en/web/interculturalcities/-/don-t-feed-the-rumour-1
- XLIII. www.siceurope.eu/sic-themes/migration/do-not-feed-rumor-how-amadora-city-council-challenging-stereotypes-against
- XLIV. Raport de evaluare a Programului Orașe interculturale, ianuarie 2015 <https://rm.coe.int/1680307e66>
- XLV. <https://www.awakeningphoto.com/about> XLVI. <https://rm.coe.int/1680720407>
- XLVII. www.mduls.gov.rs/doc/dokumenta/Zakon%20o%20lokalnoj%20samoupravi.pdf Zakon o lokalnoj samoupravi, Službeni glasnik Republike Srbije
- XLVIII. [Legea privind autonomia locală] 129/2007, articolul 98,
- XLIX. https://www.ecoi.net/en/file/local/1051168/1226_1370359982_102083.pdf
- L. http://cloud2.snappages.com/ecc3fa83da15cf423fe3aaa342f545fa355b24f3/Seminar%20report_241013.pdf
- LI. <http://goodpracticeroma.ppa.coe.int/en/node/156> LII. <http://goodpracticeroma.ppa.coe.int/en/node/153> LIII. <http://goodpracticeroma.ppa.coe.int/en/node/380>
- LIV. <https://observatory.sustainablegreece2020.com/en/practice/iatrokoinwniko-kentro-roma-aliberioy-kentro-sthrikshs-roma-a.752.html>
- LV. www.integrazionemigranti.gov.it/Normativa/Documents/Servizi%20Essenziali/Salute%20senza%20esclusione.pdf, Study on Mobility, Migration and Destitution in the European Union (page207)
- LVI. <http://goodpracticeroma.ppa.coe.int/en/node/305>
- LVII. <https://www.csmonitor.com/World/Europe/2016/0509/In-Central-Europe-one-town-offers-new-lessons-in-fighting-age-old-racism>
- LVIII. <http://www.sintiundroma.de/>
- LIX. <http://www.sintiundroma.de/en/centre/about-us.html>
- LX. <http://stm.baden-wuerttemberg.de/de/themen/sinti-und-roma/>
- LXI. http://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/sites/default/files/arxiu-documents/EstrategiaGITANO_DINA4_web.pdf
- LXII. Discriminarea pe motive de orientare sexuală și identitate de gen în Europa, Consiliul Europei, septembrie 2011, p.129-132: https://www.coe.int/t/commissioner/source/lgbt/lgbtstudy2011_en.pdf Definiția persoanelor „intersexuale”, conform Organizației Mondiale a Sănătății, „Componentele genetice ale sexului și genului” (Genetic components of Sex and Gender). A se vedea și Agenția Federală Anti-discriminare, Benachteiligung von TransPersonen, insbesondere im Arbeitsle-ben, Berlin, 2010, p. 11.
- LXIII. https://unfe.org/system/unfe-65-Intersex_Factsheet_ENGLISH.pdf Fișa tematică „Intersexualitatea”, elaborată în cadrul campaniei ONU „LIBERI & EGALI” de promovare a egalității LGBTI
- LXIV. <http://yogyakartapinciples.org/introduction/> Definiție bazată pe Principiile de la Yogyakarta privind aplicarea dreptului internațional în domeniul drepturilor omului https://www.europe-watchdog.info/wp-content/uploads/2016/11/LGBTStudy2011_en.pdf Discriminarea pe motive de orientare sexuală și identitate de gen în Europa, ediția a 2-a, Consiliul Europei, septembrie 2011
- LXV. www.unfe.org/wp-content/uploads/2017/05/LGBT-Rights-FAQs.pdf
- LXVI. <https://www.splcenter.org/fighting-hate/intelligence-report/2011/10-anti-gay-myths-debunked>
- LXVII. Articolul 2 alineatul (1) și articolul 26 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (The International Covenant on Civil and Political Rights - ICCPR). Articolul 2 alineatul (2) din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale (The International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights - ICESCR)
- LXVIII. Clauza de nediscriminare din Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW - Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women); articolul 2 din Convenția cu privire la drepturile copilului (CRC - Convention on the Rights of the Child)
- LXIX. În 1999, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a confirmat că orientarea sexuală constituie un motiv de discriminare prevăzut la art. 14 din Convenția europeană a drepturilor omului; Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a adoptat o recomandare privind măsurile de combatere a discriminării pe motive de orientare sexuală sau identitate de gen; articolul 21 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.
- LXX. www.bbc.com/news/magazine-26554710 LXXI. <http://cdn.f1000.com/posters/docs/1691> LXXII. <https://rm.coe.int/16806942c5>
- LXXIII. <https://www.brighton-hove.gov.uk/content/housing/general-housing/housing-strategy-2015>
- LXXIV. <http://transexualia.org/socio-laboral/>
- LXXV. www.comune.torino.it/regolamenti/337/337.htm www.comune.torino.it/anagrafe/unionivicili.htm
- LXXVI. A se vedea: Intervenția lui Turgay Bayindir din cadrul atelierului privind Bune practici pentru activiștii LGBTI în ceea ce privește colaborarea cu autoritățile locale și regionale, organizat în cadrul Conferinței anuale a ILGA-Europe de la Atena, 28-31 octombrie 2015.
- LXXVII. În afară de Germania, căsătoria între persoane de același sex este recunoscută și în următoarele state membre ale Consiliului Europei: Țările de Jos, Belgia, Spania, Norvegia, Suedia, Portugalia, Islanda, Danemarca, Franța, Regatul Unit, Luxemburg, Finlanda și Irlanda. <http://ceoworld.biz/2015/11/23/list-of-countries-where-same-sex-marriage-is-legal/>
- LXXVIII. <https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/organisatie/sociaal/onderwijs-jeugd-zorg/diversiteit/roze-agenda-2015/#h2ca0fc5c-e624-4451-af1e-fc98ae6fbc4>
- LXXIX. www.southlankshire.gov.uk/info/200200/equality_in_employment/592/equal_opportunities_and_di-

Manualul drepturilor omului pentru autoritățile locale și regionale

- LXXX. <https://www.openstreetmap.org/way/38300088>
- LXXXI. https://www.stadt-zuerich.ch/prd/de/index/gleichstellung/themen/sexuelle_orientierung_geschlechtsidentitaet/infotafel_brunngasse.html
- LXXXII. <http://www.comune.torino.it/> A se vedea și: Corespondența prin e-mail cu Eufemio Gianluca Truppa, Servizio LGBT, orașul Torino, 1 februarie 2016.
- LXXXIII. <https://rm.coe.int/16806942c5>
- LXXXIV. <https://rm.coe.int/16801e8db7>
- LXXXV. www.google.fr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0ahUKEwj1nLTy4Q_UAhXH0RoKHcE9BRAQFggsMAE&url=http%3A%2F%2Fwww.mrt.gov.me%2FResourceManager%2FFileDownload.aspx%3Frid%3D154247%26rType%3D2%26file%3D130509%2520-%2520EN%2520-%2520LGBT%2520Action%2520Plan%25202013.pdf&usg=AFQjCNHZDlx-
- LXXXVI. www.cogam.es/stop-lgtbfobia/
- LXXXVII. <http://www.bbc.com/news/world-europe-39125187>; <https://twitter.com/logotv/>
- LXXXVIII. http://www.comune.torino.it/politichedigenere/bm-doc/spazio_pubblico_2011-04.pdf Informații furnizate de administrația orașului Torino